

Souhrnná teritoriální informace Německo

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Berlíně (Německo) ke dni
15.5.2020 20. 5. 2020 11:55

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.24)
3. Vztahy země s EU (s.36)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.38)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.49)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.58)
7. Kontakty (s.88)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Spolková republika Německo je federativní republika sestávající z 16 spolkových zemí (Bundesländer), kancléřská a parlamentní demokracie. Vláda je rozdělena mezi federální úroveň a jednotlivé spolkové země. Podrobnější informace jsou k dispozici na:

- www.bundesregierung.de
- www.bundestag.de
- www.bundesrat.de

V nové vládě po volbách v září 2017, kterou po dlouhých vyjednáváních složila velká koalice CDU/CSU a SPD, došlo k výrazným personálním změnám. **Angela Merkel se počtvrté stala kancléřkou.**

Spolkový ministr hospodářství a energetiky

Peter Altmaier (CDU)

Bundesministerium für Wirtschaft und Energie

Scharnhorststr. 34-37, 10115 Berlin

www.bmwi.de

Spolkový ministr zahraničí

Heiko Maas (SPD)

Auswärtiges Amt

Werderscher Markt 1, 10117 Berlin

www.auswaertiges-amt.de

Spolkový ministr vnitra, stavebnictví a vlasti

Horst Seehofer (CSU)

Bundesministerium des Innern, für Bau und Heimat

Alt Moabit 101 D, 10559 Berlin

www.bmi.bund.de

Spolková ministryně spravedlnosti a ochrany spotřebitelů

Katarina Barley (SPD)
Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz
Mohrenstrasse 37, 10117 Berlin
Heinemannstr. 6, 53175 Bonn
<http://www.bmjv.de/>

Spolkový ministr financí (a zároveň vicekancléř)

Olaf Scholz (SPD)
Bundesministerium der Finanzen
Wilhelmstrasse 97, 10117 Berlin
Graurheindorfer Str. 108, 53117 Bonn
www.bundesfinanzministerium.de

Spolkový ministr práce a sociálních věcí

Hubertus Heil (SPD)
Bundesministerium für Arbeit und Soziales
Mohrenstrasse 62 10117 Berlin
Rochusstr. 1, 53123 Bonn
www.bmas.bund.de

Spolková ministryně pro výživu a zemědělství

Julia Klöckner (CDU)
Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft
Wilhelmstraße 54, 10117 Berlin
<https://www.bmel.de>

Spolková ministryně obrany

Ursula von der Leyen (CDU)
Bundesministerium der Verteidigung
Stauffenbergstrasse 18, 10785 Berlin
Hardthöhe, 53125 Bonn
www.bmvg.de

Spolková ministryně pro rodinu, seniory, ženy a mládež

Franziska Giffey (SPD)
Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend
Taubenstrasse 42/43, Glinkastrasse 18-24, Jägerstrasse 8/9, 10117 Berlin
Rochusstrasse 8-10, 53123 Bonn
www.bmfsfj.de

Spolkový ministr zdravotnictví

Jens Spahn (CDU)
Bundesministerium für Gesundheit
Wilhelmstrasse 49, 10117 Berlin
Am Probsthof 78a, 53123 Bonn
<https://www.bundesgesundheitsministerium.de/>

Spolkový ministr dopravy a digitální infrastruktury

Andreas Scheuer (CSU)
Bundesministerium für Verkehr und digitale Infrastruktur
Invalidenstrasse 44, 10115 Berlin
Robert-Schumann-Platz 1, 53175 Bonn
<http://www.bmvi.de>

Spolková ministryně životního prostředí, ochrany přírody a jaderné bezpečnosti

Svenja Schulze (SPD)
Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit
Alexanderplatz 6, 10178 Berlin
Heinrich-v.-Stephan-Str. 1, 53175 Bonn
www.bmu.de

Spolková ministryně pro vzdělávání a výzkum

Anja Karliczek (CDU)
Bundesministerium für Bildung und Forschung
Hannoversche Strasse 28-30, 10115 Berlin
Heinemannstr. 2, 53175 Bonn
www.bmbf.de

Spolkový ministr pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

Gerd Müller (CSU)
Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung
Europahaus, Stresemannstrasse 94, 10963 Berlin
Friedrich-Ebert-Allee 40, 53113 Bonn
www.bmz.de

Spolkový ministr pro zvláštní úkoly, vedoucí úřadu spolkového kancléřství

Helge Braun (CDU), Bundesminister für besondere Aufgaben
Bundeskanzleramt
Willy-Brandt Str. 1, 10557 Berlin
www.bundeskanzlerin.de

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel SRN (k 31. 12. b. r.):

- 2019: 83,1 mil.
- 2018: 83 mil.
- 2017: 82, 8 mil.
- 2016: 82,8 mil.
- 2015: 81,69 mil.

- 2014: 81,1 mil.
- 2013: 80,77 mil.

Počet obyvatel (v 1000)	31.03.2018*	30.06.2018*	30.09.2018*
Celkem	82 793,8	82 887,0	82 979,1
muži	40 854,2	40 907,0	40 953,7
ženy	41 939,5	41 980,0	42 025,4
německá národnost	73 013,3	72 992,0	72 974,6
muži	35 649,9	35 641,1	35 634,2
ženy	37 363,4	37 350,9	37 340,5
ostatní	9 780,5	9 894,9	10 004,5
muži	5 204,3	5 265,8	5 319,6
ženy	4 576,2	4 629,1	4 684,9

*předběžná čísla

Počet obyvatel (v 1000)	31.03.2019*	30.06.2019*	30.09.2019*
Celkem	83 042,2	83 073,1	83 149,3
muži	40 988,0	41 000,5	41 036,5
ženy	42 054,2	42 072,5	42 112,7
německá národnost	72 862,3	72 830,7	72 813,4
muži	35 582,0	35 566,7	35 559,9
ženy	37 280,4	37 264,0	37 253,6

ostatní	10 179,9	10 242,4	10 335,8
muži	5 406,1	5 433,8	5 476,7
ženy	4 773,8	4 808,5	4 859,2

Zdroj: [DESTATIS](#)

Počet obyvatel SRN dle věkových skupin (data k 31. 12. 2017):

Na konci roku 2019 žilo v Německu přibližně 45 milionu lidí v produktivním věku (25 až 59 let). V Německu je od roku 1972 stále vyšší úmrtnost než porodnost obyvatelstva.

Obyvatelstvo podle věkových skupin (v mil.)	31.12.2018
pod 1 rok	0,78
1-5 let	3,88
6-14 let	5,87
15-17 let	3,06
18-20 let	2,59
21-24 let	3,72
25-39 let	15,84
40-59 let	23,9
60-64 let	5,49
65 a více let	17,88

Zdroj: [DESTATISTA](#)

Migrace obyvatelstva v SRN (1991– 2017)

Statistika ukazuje příliv a odliv obyvatelstva do/z Německa v letech 1991 – 2019 (v tisících).

Rok	Přistěhovalo se	Odstěhovalo se	Saldo
-----	-----------------	----------------	-------

1991	1 198 978	596 455	602 523
2001	879 217	606 494	272 723
2008	682 146	737 889	-55 743
2009	721 014	733 796	-12 782
2011	958 299	678 969	279 330
2012	1 080 936	711 991	368 945
2013	1 226 493	797 886	428 607
2014	1 464 724	914 241	550 483
2015	2 136 954	997 552	1 139 402
2016	1 865 122	1 365 178	499 944
2017	1 550 721	1 134 641	416 080
2018	1 585 112	1 185 432	399 680
2019	1 542 919	1 248 838	294 081

Zdroj: [Zdroj: destatis](#)

Příslušnost obyvatelstva k náboženským skupinám (k 31. 12. 2018)

Náboženské skupiny v Německu	Hodnoty
Počet členů římsko-katolické církve	23,002 mil.
Počet členů evangelické církve	21,141 mil.
Počet členů muslimské církve	4,255 mil.
Počet členů židovské církve	0,096 mil.

Zdroj: <https://fowid.de/meldung/religionszugehoerigkeiten-2018>

26,0 % Němců ve věku 16+ se hlásí k protestantskému náboženství (evangelismu). Ke katolickému náboženství pak 28,2 %. Islámská náboženská komunita tvoří asi 5 %.

Náboženské skupiny	Hodnoty v %
Evangelické církve	26,00
Katolická církev	28,20
Islám	5,00
Ortodoxní církve	1,90
Budhisté	0,20
Hinduisté	0,10
židé	0,10

Průměrný roční přírůstek obyvatel v SRN

Počet narozených dětí v SRN po letech pomalu stoupá, avšak úmrtnost je stále vysoká. Důsledkem toho je nepříliš vysoký přírůstek obyvatelstva s hodnotou okolo 0,5 % (v roce 2020 se počítá s deficitem porodnosti 150 – 180 000). Pozitivní přírůstek byl důsledkem migrační vlny především z let 2015 – 2016. Důsledkem migrační vlny lze nepříliš vysokou, ale stále pozitivní hodnotu přírůstku obyvatelstva očekávat také ve statistikách v roce 2020. Bez přistěhovalectví by se počítalo v roce 2050 s poklesem na 59 milionů obyvatel.

	Narozených	Zemřelých

Rok	Celkově	na 1 000 ob.	Celkově	na 1 000 ob.
2019	778 129	--	939 536	--
2018	787 523	9,5	954 874	11,5
2017	784 901	9,5	932 272	11,3
2016	792 131	9,6	910 902	11,0
2015	737 575	9,0	925 200	11,3
2010	677 947	8,3	858 768	10,5
2000	766 999	9,3	838 797	10,2

Zdroj: [DESTATIS](#)

Počet cizinců žijících v SRN (k 31. 12. 2018) podle země původu:

K 31. 12. 2019 žilo v Německu přibližně 11,2 mil. cizinců. Jejich počet se meziročně navýšil o cca 2,9% (330 000 osob) oproti roku 2016 se zvýšil přibližně o 900 tisíc. Největší menšinou žijící v Německu je dlouhodobě turecká, následovaná polskou a syrská menšina je potom třetí nejpočetnější. Nicméně v letech 2017 a 2018 byl pozorován značný růst počtu obyvatel ze zemí Západního Balkánu. Podle výsledků za rok 2018 tvoří cizinci z Albánie, Bosny a Hercegoviny, Srbska, Montenegro, Kosova a Makedonie dohromady skoro 25 % všech cizinců žijících v Německu (do SRN odcházejí především za pracovními příležitostmi). Naopak pokles byl v loňském roce pozorován u turecké a polské menšiny. Počet Čechů žijících v SRN k 31. 12. 2018 byl 65 000 osob.

Země původu	2019	Změna oproti 2017
Turecko	1 480 000	- 0,5 %
Polsko	860 000	- 0,8 %

Sýrie	750 000	+ 6,7 %
Itálie	640 000	+ 0,1 %
Chorvatsko	400 000	+ 7,5 %
Řecko	360 000	+ 0,3 %
Bulharsko	340 000	+ 8,6 %
Afghánistán	260 000	+ 2,2 %
Rusko	250 000	+2,1 %

Zdroj: [Handelsblatt](#)

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Souhrnná ekonomická data jsou k dispozici na stránkách [Spolkového statistického úřadu](#), prognózy poradního orgánu spolkové vlády pro makroekonomický vývoj najdete na [webu Sachverständigenrat](#).

Níže uvádíme ekonomická data a aktuální prognózy.

HDP 2009 - 2019, cenově očištěný, meziroční změny v %

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		2016	2017	2018	2019
- 5,7	4,2	3,9	0,4	0,4	2,2	1,7		2,2	2,5	1,5	0,6

Zdroj: Statistisches Bundesamt

Základní makroekonomické ukazatele SRN, 2017 - 2019

	Jednotka	2017	2018	2019
HDP				
Cenově očištěný	%	2,5	1,5	0,6
V běžných cenách	mln. EUR	3 245,0	3 344,4	3 435,8
Na 1 obyvatele	EUR	39 259	40 339	41 342
Míra inflace	%	1,5	1,8	1,4
Trh práce				
Výdělečně činní	1 000	44 248	44 854	45 251
Nezaměstnaní	1 000	1 621	1 468	1 376
Míra zaměstnanosti	%	55,3	55,7	55,9
Míra nezaměstnanosti	%	3,5	3,2	3,0
Produktivita práce				
Na osobu	%	1,1	0,1	- 0,3
Hodinová	%	1,3	0,3	- 0,0
Příjmy				
Hrubý národní důchod	mln. EUR	3 328,0	3 437,9	3 535,4

Národní důchod	mld. EUR	2 430,5	2 503,1	2 561,5
Hrubé mzdy a příjmy				
Měsíční hrubá mzda zaměstnanců	EUR	2 902	2 994	3 085
Hodinová hrubá mzda zaměstnanců	EUR	26,10	26,90	27,75
Čisté mzdy a příjmy				
Měsíční čistá mzda zaměstnanců	EUR	1 938	1 997	2 071
Hodinová čistá mzda zaměstnanců	EUR	17,44	17,94	18,66
Hospodaření státu				
Příjmy	mld. EUR	1 481,7	1 552,9	1 608,6
Výdaje	mld. EUR	1 441,4	1 490,5	1 558,8
Finanční saldo	mld. EUR	40,3	62,4	49,8

Zdroj: Statistisches Bundesamt

Jarní hospodářská prognóza spolkové vlády, údaje v %, meziroční změny

	2019	2020	2021
HDP	0,6	- 6,3	5,2
Spotřeba domácností	1,6	- 7,4	6,5
Výdaje státu	2,6	3,7	1,3
Hrubé fixní investice	2,6	- 5,0	3,5
- z toho stroje a zařízení	0,6	- 15,1	8,7
- stavby	3,9	- 1,0	1,1

Domácí poptávka	1,0	- 4,5	4,6
Vývoz	0,9	- 11,6	7,6
Dovoz	1,9	- 8,2	6,5
Inflace	1,4	0,5	1,5
Zaměstnanost (v mil. osob)	45,3	44,9	45,0
Nezaměstnanost (v mil. osob)	2,27	2,62	2,46

Zdroj: Spolkové ministerstvo hospodářství a energetiky

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Podrobně zpracované informace naleznete na stránkách [spolkového ministerstva financí](#), resp. na zvl. webu ke spolkovému rozpočtu: <https://www.bundeshaushalt-info.de>

Spolkový rozpočet, 2014-2019, údaje v mld. EUR

Rok	2014	2015		2016	2017	2018	2019
Příjmy	296,5	306,9		316,9	330,7	343,6	356,4
Výdaje	296,5	306,9		316,9	330,7	343,6	356,4

Zdroj: Spolkové ministerstvo financí

Rozpočet německé spolkové vlády dosáhl za loňský rok 2019 rekordního přebytku ve výši 13,5 mld. EUR. Jedná se o nejvyšší přebytek od znovusjednocení země v roce 1990. Předchozí rozpočtový rekord byl z roku 2015, kdy přebytek dosáhl 12,1 mld. EUR. Spolkový rozpočet byl deficitní do roku 2013, v roce 2014 byl vyrovnaný a od roku 2015 se pohybuje v kladných číslech.

Německý spolkový sněm schválil dne 29. 11. 2019 spolkový rozpočet na rok 2020, jehož příjmy/výdaje měly činit 362,0 mld. EUR - jedná se již o 7. vyrovnaný rozpočet v řadě. Rozpočet měl být primárně financován z daňových příjmů ve výši 324,96 mld. EUR. Na investice bylo určeno 42,91 mld. EUR.

Spolková vláda schválila dne 23. 3. 2020 návrh upraveného státního rozpočtu na rok 2020, na základě kterého budou realizována opatření na boj s epidemií koronaviru a s jejími následky. V této souvislosti spolková vláda počítá v tomto roce s citelným poklesem HDP a s tím spojeným poklesem příjmů z daní ve výši 33,5 mld. EUR. Revidovaný rozpočet dále předpokládá zvýšení výdajů o 122,5 mld. EUR. Navýšení rozpočtu ve výši 156 mld. EUR (poklesem příjmů 33,5 mld. EUR +

navýšení výdajů 122,5 mld. EUR) bude kryto z úvěrů.

Spolkový rozpočet 2020 (schválený, upravený), údaje v mld. EUR

	Schválený rozpočet 2020	Změny	Upravený rozpočet 2020
Výdaje	362,0	+ 122,5	484,5
- Investiční výdaje	42,9	+ 5,9	48,8
Příjmy	362,0	+ 122,5	484,5
- Daňové příjmy	325,0	- 33,5	291,5
Úvěry	-	+ 156,0	156,0

Zdroj: Spolkové ministerstvo financí

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Platební bilance zahr. obchodu a kapitálový účet (zdroj: Bundesbank)

Pozice	Mld. €	2015	2016	2017	2018	2019
1. Platební bilance(Saldo)		271,4	268,8	253,9	247,4	245,5
1. Obchod se zbožím ¹⁾		261,1	268,0	252,8	226,2	221,3
Vývoz(fob)		1179,1	1192,1	1256,5	1292,9	1307,8
Dovoz (fob)		918,0	924,1	1003,7	1066,8	1086,5
Zahraniční obchod ²⁾		244,3	248,9	247,9	228,7	223,5
Vývoz(fob)		1193,6	1203,8	1279,0	1317,4	1327,8

Dovoz (fob)	949,2	954,9	1031,0	1088,7	1104,3
1. Služby					
(Saldo) ³⁾	-16,9	-19,9	-24,4	- 19,7	- 20,5
z toho:					
Cestovní ruch (Saldo)	-36,6	-38,2	-43,6	- 44,5	- 44,9
1. Primární příjmy	67,2	60,6	75,4	89,5	92,3
z toho:					
Majetkové příjmy(Saldo)	66,0	60,9	77,3	91,4	94,5
1. Sekundární příjmy(Saldo)	-40,0	-39,9	-50,0	- 48,6	- 47,6
1. Saldo změněné majetkové bilance	0,5	3,5	-3,0	0,4	- 0,3
III. Saldo kapitálové bilance ⁴⁾	239,4	257,7	283,2	236,9	204,6
1. Přímé investice	67,5	31,2	38,7	4,4	55,7
1. Investice v cenných papírech	192,9	206,7	205,3	157,2	95,2

1. Finanční deriváty ⁵⁾	26,0	32,5	11,0	23,1	22,4
1. Ostatní kapitálové investice ⁶⁾	-44,8	-14,4	29,5	51,8	31,9
1. Měnové rezervy ⁷⁾	-2,2	1,7	-1,3	0,4	- 0,5
1. Transakce statisticky nezařaditelné	- 32,5	- 14,6	32,3	- 10,9	- 40,6

Pozice Mld. €	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Saldo kapitálové bilance ¹⁾	218,9	244,4	239,4	257,7	283,2	236,9	204,6
1. Přímé investice	21,6	79,4	67,5	31,2	38,7	4,4	55,7
Domácí investice v zahraničí ²⁾	68,7	85,7	116,1	83,0	143,9	148,0	100,8
Zahraniční investice v tuzemsku ²⁾	47,1	6,2	48,6	51,8	105,2	143,6	45,1
1. Investice v cenných papírech	160,5	137,4	192,9	206,7	205,3	157,2	95,2
Domácí investice v cenných papírech							
zahraničních	140,4	149	124,1	98,2	115,5	83,2	123,7

emitentů ²⁾							
Akcie ³⁾	18,9	12,4	19,7	17,3	14,7	9,6	14,2
Podíly investičních fondů ⁴⁾	32,4	41,3	35,8	36,1	58,6	28,3	52,9
Dlouhodobé							
dluhopisy ⁵⁾	84,5	95,8	74,3	51,0	42,7	41,6	54,5
Krátkodobé							
dluhopisy ⁶⁾	4,5	-0,5	-5,7	-6,2	-0,5	3,8	2,0
Zahraniční investice							
v cenných papírech							
domácích emitentů ²⁾	-20,2	11,6	-68,8	-108,5	-89,8	- 74,0	28,5
Akcie ³⁾	4,9	5,1	10,6	0,3	-0,7	- 30,7	- 6,4
Podíly investičních fondů	6,1	-5,2	7,4	-6,9	-2,5	- 6,3	- 5,0
Dlouhodobé dluhopisy ⁵⁾	-8,3	14,8	-96,0	-97,3	-72,3	- 41,4	32,9
Krátkodobé dluhopisy ⁶⁾	-22,9	-3,2	9,3	-4,6	-14,3	4,3	6,9
1. Finanční deriváty ⁷⁾	23,9	31,8	26,0	32,5	11,0	23,1	22,4

1. Ostatní kapitálové investice ⁸⁾	11,9	-1,6	-44,8	-14,4	29,5	51,8	31,9
Monetární finanční instituty ⁹⁾	101,4	43,8	-49,1	-68,1	-38,5	85,8	19,3
dlouhodobé	-34	35,7	16,7	39,2	12,1	12,9	7,2
krátkodobé	135,4	8,1	-65,9	-107,3	-50,6	72,9	12,1
Podniky a soukromé osoby ¹⁰⁾	23,3	-24,3	-33,5	-10,0	-16,2	22,5	- 9,3
dlouhodobé	20,2	4,1	-3,9	-6,9	-9,2	9,4	- 1,8
krátkodobé	3,1	-28,4	-29,7	-3,1	-7,1	13,1	- 7,4
Stát	9,9	22,8	-1,1	4,0	4,7	- 11,6	- 4,5
dlouhodobé	6,7	0,5	-3,6	-2,9	-0,7	- 1,7	- 3,2
krátkodobé	3,2	22,2	2,5	7,0	5,4	- 9,9	- 1,3
Bundesbank	-122,6	-43,9	39,0	59,6	79,5	- 44,9	26,4
1. Měnové rezervy ¹¹⁾	0,8	-2,6	-2,2	1,7	-1,3	0,4	- 0,5

Veřejný dluh/HDP, údaje v %

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SRN	75,7	72,1	69,2	65,3	61,9	59,8

Zdroj: Bundesbank

Konsolidovaný stav státního dluhu (brutto), údaje v mld. EUR

Dle nominálních hodnot ke konci roku	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	2.215	2.185	2.169	2.119	2.069	2.053

Zdroj: Bundesbank

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Centrální bankou vykonávající bankovní dohled nad fungováním celého bankovního systému v SRN je **Deutsche Bundesbank**, která tuto činnost vykonává za přispění svých 16 zemských poboček v jednotlivých spolkových zemích. Doprovodným dozorním orgánem bankovního systému je rovněž Spolkový dozorní úřad pro úvěrování (Bundesaufsichtsamt für das Kreditwesen) se sídlem v Berlíně. Do kompetencí Deutsche Bundesbank patří mimo jiné i vydávání mincí (vydávání a povolování emisí bankovek spadá do kompetence Evropské centrální banky - EZB). Bankovní instituce působící na území SRN musí prokázat, že disponuje vlastním kapitálem v minimální výši 5 mil. €.

Německý bankovní systém se vyznačuje zejména univerzálností úvěrových ústavů - obchodních bank. Většina bankovních institutů provádí všechny myslitelné bankovní obchody pod jednou střechou. Obchodní banky se dají rozdělit podle své velikosti a významu na tři základní skupiny:

- privátní obchodní banky (kreditní banky) s dalším dělením na velké banky s celostátní působností, regionální banky, privátní bankéře, jakož i pobočky zahraničních bank. Celkový podíl této skupiny na obchodním obratu všech obchodních bank dosahuje jedné třetiny.
- spořitelny a zemské banky s veřejně-právním statutem, které jsou specialitou německého bankovního systému. (Landesbanken, Landessparkassen - ZBS). Tyto veřejnoprávní subjekty náleží do kompetence zemí a jsou zřizovány zemskými zákony. Jejich cílem je zajištění region. finanč. infrastruktury a za tímto účelem poskytuje jejich zřizovatel (země) věřitelům ZBS neomezené ručení a další služby subvenčního charakteru. Tím získávají tyto subjekty konkurenční výhodu, která jim na dotčených trzích umožňuje dominovat nad soukromými bankami, jež tak jsou nuceny směřovat své aktivity do jiných, rizikovějších oblastí.
- družstevní lidové banky (Volksbanken) a raiffeisenky (Raiffeisenbanken) a jejich centrály.

Vedle univerzálně působících bank existují v Německu i speciální bankovní ústavy, které jsou činné jen v určitých oblastech bankovních obchodů. K těmto bankám se řadí hypoteční banky (Bayerische Hypotheken- und Vereinsbank je universální bankou) a instituty, specializující se na dlouhodobé úvěry (stavební úvěry, nákup nemovitostí).

Poslední skupinou jsou banky se speciálním statutem a zvláštními úkoly, mezi něž např. patří veřejně-právní KfW - Kreditanstalt für Wiederaufbau a stavební spořitelny pro drobnou klientelu.

Statistické a strukturální údaje o bankách, bankovních obchodech, platebním styku, finančních trzích viz stránky Spolkového svazu německých bank (Bankenverband)

10 největších bank v SRN (k 31. 07. 2019) dle bilanční sumy v mld. EUR

V letošním roce doposud nebyl zveřejněn žebříček 10 největších bank v SRN. Top 10 bank v oboru bylo proto převzato z loňského hodnocení a byly u nich aktualizovány hodnoty celkových aktiv tak, jak jsou zveřejněny ve výročních zprávách jednotlivých firem. Postavení v žebříčku zůstalo víceméně neměnné, vedoucí pozici si udržela Deutsche Bank AG.

Deutsche Bank AG	1 348
DZ Bank AG	518
KfW-Konzern	485
Commerzbank AG	462
Unicredit Bank AG	286
Landesbank Baden-Württemberg (LBBW)	241
Bayern LB	220
ING	171
Hessen-Thüringen LB	162
Norddeutsche LB	154

Zdroj: <http://www.optionen-insider.de/banken-in-deutschland/>

Německé pojišťovny plně pokrývají veškerá možná rizika formou příslušných pojištění: *nemocenské, úrazové, životní*, stejně jako *pojištění proti nejrůznějším škodám*. Pojišťovny působící na německém trhu je možné rozdělit dle jejich právních forem na *akciové společnosti*, tzv. *pojišťovací spolky* na bázi reciprocity (tzv. *vvag*), *veřejnoprávní pojišťovny* a filialky zahraničních pojišťoven. Činnost těchto pojišťovacích ústavů podléhá plné konkurenci a řídí se dvěma hlavními zákonnými normami (pojišťovací zákon, tzv. [Versicherungsvertragsgesetz](#) a zákon řídící právo všeobecných obchodních podmínek, tzv. [AGB-Gesetz](#)). Finanční situace pojišťoven je přísně v pravidelných intervalech přezkoumávána spolkovým orgánem, kterým je Spolkový dozorcí úřad pro pojišťovnictví se sídlem v Berlíně. V zájmu ochrany pojištěnců je povinna každá pojišťovna před zahájením vlastní činnosti prokázat stanovenou minimální kapitálovou vybavenost.

Největším německým pojišťovacím ústavem aktivním ve všech odvětvích pojištění je Allianz AG. K dalším předním pojišťovacím ústavům patří Generali, WWK Allgemeine Versicherung, UAP, Gothaer, Münchener Rückversicherung, ARAG, Mannheimer Versicherung apod.

V Zaměstnavatelském svazu pojišťoven v Německu je sdruženo na 250 řádných členů. Další informace viz: www.agv-vers.de.

1.7 Daňový systém

Daňový systém Německa je složitý a vybírané daně na krytí veřejných výdajů se dělí na tři úrovně (spolkové daně, zemské daně a obecní daně a přírážky). Výnos z některých daní se určitým procentem pak ještě přerozděluje mezi tyto skupiny. Vedle tří národních úrovní existuje samozřejmě ještě úroveň čtvrtá – unijní.

Struktura daňových příjmů

Daň z příjmu, která zahrnuje daň z příjmu **fyzických** (*daň ze mzdy, daň z příjmu z nezávislé činnosti*) a **právnických osob** (*korporátní daň včetně příplatku solidarity*) představují nejvýznamnější přímou daň, vybíranou v Německu. Na celkovém výběru daní se podílí cca 40 %. Vybírají ji spolkové země a přerozdělují ve prospěch spolku (42,5 % u daně z příjmu fyzických osob, 50 % u korporátní daně), obcí (15% daně z příjmu fyzických osob), zbytek zůstává k dispozici zemským rozpočtům.

Daň z příjmu fyzických osob platí v Německu registrované fyzické osoby *ze závislé činnosti* (mzdy, příjmy), *ze zemědělství a lesnictví, z řemeslných provozů, z výdělečné činnosti* (např. u příslušníků svobodných povolání), *z kapitálového majetku, z pronájmů a z propachtování a z jiných specifikovaných příjmů*. U daně z příjmu je uplatňováno lineární-progresivní zdanění.

Z příjmu se odpočítává nezdanitelná částka ve výši 8820 EURO € (u manželů dvojnásobek).

Od roku 2017 se pohybují vlastní sazby daně z příjmu od 14 % do 42/45%. Horní hranice zdanění se aplikuje od zdaňovacího ročního základu 54.057 € u svobodných a bezdětných zaměstnanců (u manželů dvojnásobek). Pokud roční příjem překročí hranici 256 304€, ke 42% dani z příjmu se připočítává paušál ještě 3% navíc.

Platbě daně z příjmu právnických osob (korporátní daň) podléhají právnické osoby (a.s., spol. s.r.o. atd.). Je stanovena ve výši 25,0 % ze zisku. Dividendy jsou zahrnovány jen z poloviny do vyměřovacího základu pro osobní daň z příjmu. (Příjmy společníků se zdaňují podle zákona o dani z příjmu.) Poloviční zahrnování těchto příjmů bylo zavedeno počátkem roku 2001 na základě požadavků EU.

Dále je třeba ještě upozornit na solidární příplatek, který činí 5,5 % ze zisku a který platí nejen podniky, ale i fyzické osoby ve všech spolkových zemích.

Druhou nejvýznamnější daní je **DPH** s 30 % podílem na celkových daňových příjmech. Má dvě sazby - 7 % a 19 %, s obdobným členěním jako u nás.

Daň vybíraná při dovozu ze *zemí mimo EU* je nazývána **dovozní daní** (Einfuhrsteuer). Rozdělení daně z obrátu do jednotlivých rozpočtů se počítá následovně: Nejprve dostane spolek 5,63 %, ze zbytku dostanou nejprve obce 2,2 %. Z následného zbytku dostane spolek 49,6 %. Na spolkové země připadá zbývajících 50,4 %.

Systém spotřebních daní zahrnuje některé spotřební daně vybírané i v ČR, ale i další, které náš daňový systém nezná. Všechny spotřební daně jsou vybírány na úrovni spolku a zůstávají příjmovou stránkou jeho rozpočtu, s výjimkou daně z piva, jejíž výnos se dělí mezi spolek a země. Od placení spotřebních daní jsou osvobozena dvě německá území - ostrov Helgoland a oblast Büsingen, která patří ke švýcarskému daňovému a celnímu území.

Spotřební daně se dělí na:

- daň z piva
- daň z šumivého vína
- daň z lihovin (Zwischenerzeugnissteuer)
- daň z minerálních olejů
- daň z elektrické energie
- daň z tabáku
- daň z kávy

Ke spotřebním daním se řadí i daň z dovozu, která svým ekonomickým charakterem patří do daně z přidané hodnoty.

Významnou daní je **živnostenská daň** se zákl. sazbou 7% pro fyzické i právnické podnikající osoby, která se počítá ze základu pro zdanění daně z příjmu či korporáční daně. Pro fyzické osoby se snižuje vyměřovací základ o 24 500 € až do celkového ročního příjmu 72 500 €. K této základní sazbě přistupuje ještě tzv. obecní přírážka, která se pohybuje mezi 200 až 460 %. Živnostenská daň vcelku je tak jen o něco málo nižší než korporáční daň (ta je od roku 2009 15 %). Živnostenská daň je nákladovou položkou. Daň vybírají obce a přerozdělují zemím a spolku. Je hlavním zdrojem příjmu obcí. Přehledné informace zpracované pro investory najdete na stránkách [GTAI](#).

Níže uvádíme kontaktní adresy finančních a daňových institucí v Německu (Sasko, Bavorsko) ve vztahu k ČR :

Bundeszentralamt für Steuern

An der Kuppe 1
53225 Bonn
Telefon: +49 (0) 228 406 - 0
Telefax: +49 (0) 228 406 – 2661
E-mail: poststelle@bzst.bund.de

Finanzamt Chemnitz-Süd

Paul-Bertz-Straße 1
09100 Chemnitz
Telefon: 0371/279-0
Telefax: 0371/227065
E-mail: poststelle@fa-chemnitz-sued.smf.sachsen.de

Bundessteuerberaterkammer

Neue Promenade 4
10178 Berlin
Postfach 028855
10131 Berlin
Telefon: 030/240087-0
Telefax: 030/240087-99
E-mail: zentrale@bstbk.de

Bayerisches Staatsministerium der Finanzen

Odeonsplatz 4

80539 München
089/2306-0
Fax: 089/2306-2808

Bayerisches Landesamt für Steuern

Sitz München
Sophienstr. 6
80333 München
0899991-0
Fax: 0899991-1099

Senatsverwaltung für Finanzen

Abteilung III - Steuern
Klosterstr. 59
10179 Berlin
030/9024-100
Fax: 030/9020-284149

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Zahraniční obchod SRN v r. 2019 – v roce 2019 dosáhl německý **vývoz** hodnoty 1.327,6 mld. EUR (+ 0,8 % oproti roku 2018), **dovozy** do SRN činily 1.104,1 mld. EUR (+ 1,4 % oproti roku 2018). **Saldo zahraničního obchodu** bylo aktivní ve výši 223,6 mld. EUR (v roce 2018 činilo 228 mld. EUR).

V roce 2019 bylo do členských států Evropské unie (EU) vyvezeno zboží v hodnotě 777,3 mld. EUR a odtud bylo dovezeno zboží v hodnotě 631,3 mld. EUR. Ve srovnání s rokem 2018 se vývoz do zemí EU snížil o 0,2%, zatímco dovoz ze zemí EU vzrostl o 1,3%.

V roce 2019 bylo do zemí eurozóny dodáno zboží v hodnotě 491,8 mld. EUR (-0,1%) a z těchto zemí bylo dovezeno zboží v hodnotě 409,1 mld. EUR (+0,8%). Zboží v hodnotě 285,5 mld. EUR (-0,4%) bylo vyvezeno do zemí EU mimo eurozónu a zboží v hodnotě 222,3 mld. EUR (+2,1%) z těchto států dovezeno.

V roce 2019 bylo do zemí mimo EU (třetích zemí) vyvezeno zboží v hodnotě 550,3 mld. EUR a z těchto zemí bylo dovezeno zboží v hodnotě 472,8 mld. EUR. Ve srovnání s rokem 2018 se vývoz do třetích zemí zvýšil o 2,2%, dovoz odtud vzrostl o 1,6%.

Zahraniční obchod SRN 2000 - 2019

Zahraniční obchod SRN (mil. €)			
Rok	Exporty	Importy	Saldo
			ZO
2019	1 327 600	1 104 100	223 600
2018	1 317 631	1 089 842	227 789
2017	1 279 400	1 034 600	257 100
2016	1 207 500	954 600	266 000
2015	1 195 931	948 247	247 684

2014	1 123 746	910 145	213 601
2013	1 088 025	890 393	197 632
2012	1 092 627	899 405	193 222
2011	1 061 225	902 523	158 702
2010	951 959	797 097	154 863
2009	803 312	664 615	138 697
2008	984 140	805 842	178 297
2007	965 236	769 887	195 348
2006	893 042	733 994	159 048
2005	786 266	628 087	158 179
2004	731 544	575 448	156 096
2003	664 455	534 534	129 921
2002	651 320	518 532	132 788
2001	638 268	542 774	95 495
2000	597 440	538 311	59 128

Zdroj: [Destatis](#)

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Nejvýznamnějším obchodním partnerem Německa byla v r. 2019 již čtvrtým rokem v řadě opět ČLR – vzájemný objem ZO dosáhl 205,9 mld. EUR (meziročně +3,3 %). Na druhém a třetím místě následovaly NL (190,1 mld. EUR meziročně +0,5 %) a USA (190 mld. EUR, meziročně +6,8%).

Nejvýznamnějšími exportními destinacemi byly v r. 2018 stejně jako v roce minulém USA (118,6 mld. EUR. Na druhém a třetím místě potom následovala Francie (106,7 mld. EUR a ČLR (96 mld. EUR). Nejvíce zboží bylo do SRN importováno z ČLR (109,9 mld. EUR), na druhém místě následovalo NL (98,5 mld. EUR) a USA (71,4 mld. EUR). Nejvyššího pozitivního salda obchodní bilance dosáhlo SRN s USA a FR. Naopak nejvyššího deficitu dosáhlo SRN s ČLR – v roce 2019 vykázal zahraniční obchod přebytek dovozu ve výši 13,9 mld. EUR.

Skupiny zemí				
Položka	prosinec 2019	Celý 2019	Procentuální změna	
			prosinec 2018	celý 2018
	Mld. EUR	%		
Celkový export	98,0	1 32769	2,3	0,8
Včetně				
Členské státy EU	54,4	777,3	-1,5	-0,2
Eurozóna	34,6	491,8	-2,0	-0,1
Ostatní	19,8	285,5	-0,5	-0,4
Státy mimo EU	43,6	550,3	7,3	2,2
Celkový import	82,8	1 104,1	1,2	1,4
včetně				
Členské státy EU	46,5	631,3	-2,0	1,3
Eurozóna	29,9	409,1	-4,9	0,8
Ostatní	16,5	222,3	3,7	2,1
Státy mimo EU	36,3	472,8	5,7	1,6

Zdroj: [Destatis](https://www.destatis.de)

Nejvýznamnější obchodní partneři SRN v roce 2019

	Exporty		Importy	
	Stát	v mld. EUR	Stát	v mld. EUR
1	USA	118,6	ČLR	109,9

2	Francie	106,7	NL	98,5
3	ČLR	96	USA	71,4
4	NL	91,6	FR	66
5	UK	78,9	Polsko	57,7
6	Itálie	68	Itálie	57,2
7	Rakousko	66	ČR	47,9
8	Polsko	65,9	Švýcarsko	46,3
9	Švýcarsko	56,3	Rakousko	44
10	Belgie	46,1	Belgie	43
11	ČR	44,5	UK	38,3
12	Španělsko	44,3	Španělsko	33,2
13	Maďarsko	27	Ruská federace	31,3
14	Ruská federace	26,5	Maďarsko	28,8
15	Švédsko	24,9	Japonsko	24
16	Japonsko	20,7	Irsko	17,8
17	Turecko	19,6	Slovensko	16,8
18	Dánsko	19,2	Rumunsko	15,8
19	Jižní Korea	17,2	Turecko	15,8
20	Rumunsko	16,9	Švédsko	15,4
21	Slovensko	14,2	Jižní Korea	12,4

	Obrat (exporty + importy)		Saldo (exporty - importy)	
	Stát	v mld. EUR	Stát	v mld. EUR
1	ČLR	205,9	USA	47,2
2	NL	190,1	Francie	40,7
3	USA	190	UK	40,5
4	Francie	172,7	Rakousko	22
5	Itálie	125,3	Španělsko	11,1
6	Polsko	123,6	Itálie	10,9
7	UK	117,2	Švýcarsko	10
8	Rakousko	110,1	Švédsko	9,5
9	Švýcarsko	102,7	Polsko	8,2
10	ČR	92,4	SAE	7,6
11	Belgie	89,2	Dánsko	7,4
12	Španělsko	77,5	Austrálie	6,2
13	Ruská federace	57,8	Kanada	5,1
14	Maďarsko	55,8	Mexiko	5
15	Japonsko	44,6	Jižní Korea	4,8
16	Švédsko	40,3	Saudská Arábie	4,7
17	Turecko	35,4	Hongkong	4,5
18	Rumunsko	32,7	Řecko	3,9
19	Dánsko	31	Turecko	3,7

20	Slovensko	31	Portugalsko	3,3
21	Jižní Korea	29,6	Brazílie	3,1

Zdroj: [Destatis](#)

2.3 Komoditní struktura

V roce 2019 byly z Německa exportovány automobily a automobilové součástky v hodnotě 223 mld. EUR. Na druhém a třetím místě následovaly stroje (194,5 mld. EUR) a chemické výrobky (118,1 mld. EUR). Meziročně nejvíce vzrostl export u položek ropa a zemní plyn (cca +6 %) a potraviny a živá zvířata (+4 %). Naopak meziroční propad zaznamenaly v exportu položky nápoje, tabák a tabákové výrobky (-3 %) a tržní výrobky dle materiálu (-2,3 %).

Na straně importu byly nejdůležitější automobily a automobilové součástky (126,5 mld. EUR), přístroje na zpracování dat, elektrické a optické výrobky (117,5 mld. EUR) a stroje (86,7 mld. EUR). Meziročně nejvíce vzrostl import u položek stroje a dopravní prostředky (+2,9 %), průmyslové spotřební zboží (+2,8 %) a potraviny (+1,7 %). Naopak meziroční propad zaznamenaly položky tržní výrobky dle materiálu (-5,4%), minerální paliva a maziva (-2%) a chemické výrobky (-0,9%).

Největší pozitivní obchodní saldo zaznamenaly již zmíněné stroje (107,8 mld. EUR), automobily a automobilové součástky (96,5 mld. EUR) a chemické výrobky (32,1 mld. EUR).

Negativního salda obchodní bilance dosáhly loni ropa a zemní plyn (51,4 mld. EUR) a také zemědělské výrobky (19,8 mld. EUR).

Z pohledu ČR je důležité, že rostl dovoz, ale i vývoz (zhruba 1/3 – 1/2 českého vývozu do SRN je dále reexportována) hlavních položek CZ-DE ZO. Z hlediska objemu jsou klíčové tři položky - motorová vozidla, stroje a elektrotechnické výrobky - které se podílejí 58,4 % na českém exportu do SRN, resp. 48,9 % na importech ze SRN, potažmo 53,9 % na česko-německém ZO.

Komoditní složení německého ZO v roce 2019

Division	Commodity description	in million Euro	
		Exports	Imports
GP19-01	Products of agriculture and hunting	8,137	28,115
GP19-02	Products of forestry	734	605
GP19-03	Fish and products of fishing	234	720

GP19-05	Coal and lignite	136	4,074
GP19-06	Crude petroleum and natural gas	11,922	63,436
GP19-07	Metal ores	176	7,913
GP19-08	Other mining and quarrying products	1,354	1,583
GP19-10	Food products	56,442	49,624
GP19-11	Beverages	5,782	6,120
GP19-12	Tabacco products	3,242	2,414
GP19-13	Textiles	11,508	10,998
GP19-14	Wearing apparel	21,524	34,371
GP19-15	Leather and related products	10,291	15,149
GP19-16	Wood and of products of wood and cork, except furniture; articles of straw and plaiting materials	7,545	6,838
GP19-17	Paper and paper products	20,142	15,050
GP19-19	Coke and refined petroleum products	12,981	23,954
GP19-20	Chemicals and chemical products	118,383	86,289
GP19-21	Basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	83,190	58,810
GP19-22	Rubber and plastic products	46,679	31,348
GP19-23	Other non-metallic mineral	16,427	11,404

	products		
GP19-24	Basic metals	57,417	56,582
GP19-25	Fabricated metal products, except machinery and equipment	44,481	30,622
GP19-26	Computer, electronic and optical products	118,383	118,094
GP19-27	Electrical equipment	89,515	66,214
GP19-28	Machinery and equipment n.e.c.	195,263	87,367
GP19-29	Motor vehicles, trailers and semi-trailers	223,527	127,007
GP19-30	Other transport equipment	63,413	38,426
GP19-31	Furniture	10,496	12,706
GP19-35	Energy	3,372	1,806
GP19-89	Other goods	85,098	106,928
Total		1,327,796	1,104,565

Zdroj: Destatis

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Zóna volného obchodu nebo svobodné celní pásma zůstalo na Labi pouze v přístavu *Cuxhaven*. Na řece *Vezeře/Weser* jsou to přístavy *Bremerhaven* a *Brake* (spolková země Dolní Sasko). Na řece *Rýn* zůstal zónou volného obchodu přístav *Duisburg-Ruhrorter* (spolková země Severní Porýní- Vestfálsko), na *Dunaji* je svobodné celní pásmo v *Deggendorfu* (spolková země Bavorsko) a též ostrov *Helgoland* v Severním moři (sklady zboží). Důležitými námořními přístavy jsou dále *Hamburk*, *Kiel*, *Flensburg*, *Lübeck*, *Nordenham*, *Rostock*, *Sassnitz* a *Stralsund*, celní letiště jsou *Berlín-Tegel*, *Berlín-Schönefeld*, *Brémy-Neuenland*, *Drážďany*, *Düsseldorf-Lohausen*, *Frankfurt n. M.*, *Hamburk-Fuhlsbüttel*, *Hannover-Langenhagen*, *Kolín n. R.- Bonn*, *Lipsko*, *Mnichov-Riem*, *Norimberk*, *Saarbrücken-Ensheim*, *Stuttgart-Eschterdingen*.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Německé přímé zahraniční investice (zahraničí/všechny země)

Rok	mil. EUR
2015	117 819
2016	101 376
2017	143 931
2018	148 042
2019	100 824

Přímé zahraniční investice v SRN

Rok	mil. EUR
2015	56 094
2016	57 986
2017	105 218
2018	143 602
2019	45 136

Zdroj: Bundesbank

Úspěch německého průmyslu je však stále více založen na investicích ze zahraničí. PZI jsou v Německu hnací silou růstu, prosperity a pracovních míst. Zahraniční společnosti prostřednictvím svých investic provozují výrobní zařízení a posilují obchodní vztahy s německými partnery. Tyto investice zajišťují a vytvářejí pracovní místa. Údaje Deutsche Bundesbank ukazují, jak důležité jsou PZI pro německou ekonomiku - kumulovaná výše zahraničních investic v roce 2017 v Německu dosáhla 534 mld. EUR. Zahraniční investoři drží podíly v přibližně 17 000 společnostech v Německu a vytvořili přibližně 3,1 mil. pracovních míst. Zahraniční investoři dosáhli v roce 2017 v Německu obrátu 1,6 bil. EUR.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Zahraniční investoři mají stejné postavení jako tuzemští podnikatelé. Je-li pro výkon určité činnosti zapotřebí zvláštní povolení, zahraniční osoby musí splnit stejné požadavky jako němečtí podnikatelé. Z toho vyplývá, že zahraniční osoby – investoři, nemají nárok na žádné jiné pobídky či úlevy, než které mohou získat německé firmy.

SRN má od roku 2017 zpřísněný národní mechanismus na přezkum investic ze třetích zemí [9. pozměňovacím nařízením k nařízení o zahraničním obchodě](#). V případě akvizice $\geq 25\%$ podílu investory ze třetích zemí bude rozšířen přezkum ohrožení veřejného pořádku nebo bezpečnosti na nové sektory: kritickou infrastrukturu (energetika, vodohospodářství aj.) včetně vývoje softwaru; telekomunikace včetně jejich kontroly; cloudové služby; výrobky a služby spojené s telematickou infrastrukturou. Rozsah přezkumu u všech zahraničních akvizic v případě bezpečnostního a zbrojního (včetně kryptografického) průmyslu bude přezkoumáván i z pohledu významných bezpečnostních zájmů SRN. Katalog položek v rámci tohoto přezkumu bude rozšířen o nové klíčové technologie, jako např. výrobky pro sensoriku či elektronické vedení války. Lhůty pro přezkum budou prodlouženy z 1, resp. 2 měsíců na 3, resp. 4 měsíce. Přezkoumávány budou i akvizice německých společností prostřednictvím v EU zřízenými subjekty ze třetích zemí. Paralelně se změnou legislativy na národní úrovni usiluje SRN společně s Francií a Itálií o úpravu legislativy na úrovni EU.

Zahraniční podnikatelé mohou realizovat své záměry některým z následujících způsobů:

- založením podniku v částečném či plném vlastnictví
- koupí existujícího podniku
- podílem v podniku
- založením společného podniku
- vybavením podniku výrobními prostředky či půjčkami

Z právních forem podnikání jsou v Německu nejčastěji zakládány kapitálové obchodní společnosti. Společnost s ručením omezeným (GmbH) může založit 1 fyzická nebo 1 právnická osoba, základní kapitál činí min. 25 tis. euro (při založení musí být splaceno min 50% kapitálu), více informací viz [právní úprava](#). Stejně tak akciovou společností (AG) zakládá min. 1 fyzická či 1 právnická osoba a základní kapitál činí min. 50 tis. euro, více informací viz [právní úprava](#). Další v Německu velmi častou právní formou obchodní společnosti je komanditní společnost (KG). Další možnou formou podnikání je založení samostatné (Firmenniederlassung) resp. nesamostatné pobočky (Zweigniederlassung), přičemž prvně jmenovaná musí být zapsána v německém obchodním rejstříku.

Podle platných pracovně-právních předpisů ([Arbeitsgenehmigungsverordnung](#)) zahraniční fyzické osoby, které jsou uvedeny v §5 odst. 2 zákona ([Betriebsverfassungsgesetz](#)) - jednatelé společnosti a jim naroveň postavené osoby, jakož i další vedoucí zaměstnanci firmy, jimž je udělena generální plná moc nebo prokura, nepodléhají povinnosti získat pracovní povolení.

Více informací o právních předpisech upravujících oblast investic a obchodu naleznete v německém i anglickém jazyce na [webu GTAI](#).

Investiční pobídky

Investoři mohou využívat cca. 600 podpůrných programů státu, jednotlivých spolkových zemí a Evropské unie.

Nejjednodušší cestou k získání selektovaných informací je řešerše v Förderbank německé spolkové vlády na adrese www.foerderdatenbank.de. Tato databáze umožňuje při hledání kombinaci 4 kritérií:

spolková země - Fördergebiet

- oblast podpory - Förderbereich (např. založení podniku, poradenství, export)
- oprávněný žadatel - Förderberechtigter (např. zakladatel firmy, vzdělávací zařízení)
- druh podpory – Förderart (např. půjčka, záruka)

Programy spolku, spolkových zemí a Evropské unie se koncentrují na 10 oblastí, v jejichž rámci pak dochází k další diferenciaci podle charakteru podpory:

- Podpora zakládání podniků
- Podpora investic
- Ochrana životního prostředí, úspora energií, obnovitelné energie
- Záruky
- Výzkum a inovace
- Podnikatelské šance a kapitál pro získání podílů na podnicích
- Veletrhy, pomoc pro zahraniční aktivity
- Školení, poradenství, kvalifikace
- Pomoc na pracovním trhu
- Infrastruktura, bytová výstavba

Výše zmíněné programy je možné kombinovat.

Podpora přímých zahraničních investic

Přímá podpora (Program na podporu hospodářské struktury dle směrnice z 1. 7. 2014, v oblastech s maximální podporou mohou malé podniky získat zpět max. 35 % nákladů, v příhraničních regionech s Polskem až 40% nákladů. Podpora se vztahuje i na některé staré spolkové země, přičemž malé podniky mohou získat zpět 20–30 % investičních nákladů).

Půjčky s výhodnými úroky nabízené Evropskou investiční bankou, bankovní skupinou KfW a bankami jednotlivých spolkových zemí, které mají zvýhodněné programy pro financování investičních projektů. Vlastníky rozvojové banky KfW jsou z 80 % Spolková republika Německo a 20 % spolkové země. Více informací na [webu KfW](#).

Banka KfW nabízí podpůrné programy pro:

- a) Malé a střední podniky v Německu, včetně začínajících společností. Střednědobá a dlouhodobá finanční podpora je určena k založení nebo rozšíření společnosti, na podporu inovací a aktivit v oblasti ochrany životního prostředí. Banka poskytuje úvěry na financování exportu a další možnosti cíleného financování firem v rámci exportu, správu a výstavbu německé a evropské infrastruktury, včetně odpovídajících dopravních prostředků. Střednědobé a dlouhodobé úvěry jsou určeny také pro financování zahraničních investic německých firem.
- b) Komunální společnosti
- c) Soukromé osoby
- d) Podnikatelské záměry v rozvojových zemích nebo zemích s tranzitní ekonomikou

Státní záruky na zajištění půjčky, které jsou poskytované jenom spolkovou zemí nebo prostřednictvím svazu a spolkové země, což se vztahuje jen na nové spolkové země (výše v obou případech se záruka vztahuje na max. 10 mil. €, přičemž může být pokryto až 80% z celkové výše úvěru).

Podpora expanze existujících firem

Podpora pracovních míst (asistence při hledání pracovníků poskytovaná úřadem práce, až 100% dotace na vzdělávací kurzy pro nové pracovníky, 50% dotace na školení stávajících pracovníků, podpora zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných, zdravotně postižených).

Podpora výzkumu a vývoje (EU fondy, celonárodní podpora a programy podpory jednotlivých spolkových zemí)

Výše podpory závisí i na druhu odvětví a rozsahu investice (např. stavba nebo rozšíření továrny), důležitým faktorem je i velikost firmy, plánovaná lokace pro investici.

Kompletní informace včetně přehledu o jednotlivých podpůrných programech naleznete v německém i anglickém jazyce na [webu GTAI](#).

Podpory a pobídky pro pořízení nových investic a modernizaci stávajících jsou zakotveny v **zákoně o investičních pobídkách**, resp. jeho poslední novely z r. 2010 ([Investitionszulage-Gesetz](#)).*

** Aktuální Investitionszulagengesetz z roku 2010 platí i nadále. Je však zapotřebí vést v patrnosti, že i když zákon nadále platí, tak v § 4 jsou uvedena investiční období. Tento stanoví, že investice jsou dotovány, když spadají pod počáteční investiční záměr, se kterým ten, jenž má nárok na podporu, začal v ustanovení zmíněném období, tedy nejpozději po 31. prosinci 2012 a před 1. lednem 2014 a k ukončení dotované investice došlo po 31. prosinci 2009 a před 1. lednem 2014. Nedošlo-li k ukončení před 1. lednem 2014, pak je zde stanovení výjimka v případě, že před 1. lednem 2014 již došlo ke vzniku dílčích výrobních nákladů.*

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

V SRN, jakožto členské zemi EU, je zastoupení Evropské komise (3 větší zastoupení – Berlín, Mnichov a Düsseldorf; a několik desítek informačních center). Kontaktní údaje a podrobné informace jsou k dispozici na [webu Evropské komise](#).

V SRN má zastoupení rovněž [Evropský parlament](#) (kanceláře v Berlíně a Mnichově).

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Viz Kap. 2.2

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

V SRN sleduje vypisování mezinárodních grantů podle fondů a nástrojů EU tzv. Společnost pro mezinárodní spolupráci, GIZ (Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit), která představuje implementační agenturu německé rozvojové pomoci. Aktuální nabídky zveřejňuje na [svém webu](#).

Souhrnné informace pro (německé) firmy jsou k dispozici i na stránkách [spolkového ministerstva pro hospodářskou spolupráci a rozvoj](#).

Přehled EU fondů v SRN je k dispozici na stránkách [BMWj](#), resp. je přehledně zpracováno v publikaci [The European Structural and Investment Funds in Germany](#).

Další informace zveřejňuje také pravidelně:

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Vedle strukturálních fondů EU, které jsou v ČR známé, existuje i mnoho dalších fondů, nástrojů a programů EU, do kterých se mohou české firmy a neziskové organizace zapojit. Níže naleznete informace o nástrojích vnější spolupráce EU – tj. fondech EU pro spolupráci s mimoevropskými (zejména rozvojovými) zeměmi světa.

MZV ČR poskytuje zájemcům o tyto fondy EU bezplatné poradenství na eupo@mzv.cz, kde je možno si sjednat i osobní schůzku. Veškeré informace dostupné na [webu MZV](#).

Česká podnikatelská reprezentace při EU v Bruselu CEBRE

Brožura - **Evropské programy v letech 2014–2020 – Inspirace pro podnikavé**

Česká podnikatelská reprezentace při EU vydala v červnu 2014 ve spolupráci s Českou styčnou kancelář pro výzkum, vývoj a inovace (CZELO) informační brožuru, která si klade za cíl přiblížit všem zájemcům, včetně malých a středních podniků, možnosti financování jejich výzkumných a inovačních aktivit či podnikatelských záměrů z prostředků EU. Publikace shrnuje evropské programy na podporu výzkumu, vývoje, inovací, podnikání, infrastruktury a odborného vzdělávání v letech 2014-2020, mezi kterými nechybí např. programy Horizont 2020, EUREKA, ERASMUS + či LIFE.

Čtenář v brožuře nalezne popis jednotlivých programů, včetně přiblížení jejich struktury a cílů, výčtu financovaných aktivit, způsobu financování, profilu žadatelů, podmínek účasti či užitečných kontaktů a internetových odkazů.

Rozvojová spolupráce EU – archiv témat, včetně přehledu aktualit a nadcházejících událostí dostupný na [webu CEBRE](#).

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Česko-německý zahraniční obchod potvrdil v roce 2019 dynamiku vývoje obou ekonomik i světového obchodu a vzrostl podesáté v řadě (dle statistiky Spolkového statistického úřadu).

Český vývoz do SRN dosáhl v roce 2019 výše 47,8 mld. EUR a meziročně vzrostl o 0,5 % (meziroční růst 2018/2017 dosáhl 4,36 %), zatímco dovoz ze SRN činil 44,8 mld. EUR a meziročně se zvýšil o 1,4 % (meziroční růst 2018/2017 dosáhl 6 %).

Přebytek obchodní bilance ve prospěch ČR se mírně snížil na 2,9 mld. EUR (za rok 2018 činil 3,3 mld. EUR).

Česká republika zůstává pro Německo 10. nejvýznamnějším obchodním partnerem s objemem ZO ve výši 92,7 mld. EUR (meziročně + 0,9 %), 11. nejdůležitější vývozní destinací a 7. nejdůležitější dovozní zemí.

Zahraniční obchod ČR-SRN v letech 2010-2019, údaje v tis. EUR

Rok	Vývoz z ČR do SRN	Dovoz ze SRN do ČR	Obrat	Saldo
2010	28 701 502	26 708 243	55 409 745	1 993 259
2011	32 684 221	30 824 483	63 508 704	1 859 738
2012	32 492 972	31 287 119	63 780 091	1 205 853
2013	33 010 308	31 053 689	64 063 997	1 956 619
2014	36 760 213	33 469 139	70 229 352	3 291 074
2015	39 193 412	36 479 917	75 673 329	2 713 495
2016	42 247 357	38 094 832	80 342 189	4 152 525

2017	45 744 517	41 704 034	87 448 551	4 040 483
2018	47 603 748	44 262 507	91 866 255	3 341 241
2019	47 857 777	44 863 218	92 720 995	2 994 559
Meziroční změna 2019/2018 v %	+ 0,5 %	+ 1,4 %	+ 0,9 %	

Zdroj: Spolkový statistický úřad Destatis

Zahraniční obchod ČR-SRN v letech 2010-2019, údaje v tis. EUR

	Vývoz z ČR do SRN		Dovoz ze SRN do ČR		Obrat		Saldo
	EUR	Index	EUR	Index	EUR	Index	EUR
2010	32 394 026	123,4	24 266 429	121,4	56 660 455	122,5	8 127 597
2011	37 706 842	116,4	28 048 091	115,6	65 754 933	116,1	9 658 751
2012	38 427 778	101,9	27 825 610	99,2	66 253 388	100,8	10 602 168
2013	38 258 873	99,6	27 859 066	100,1	66 117 939	99,8	10 399 807
2014	42 176 228	110,2	30 317 567	108,8	72 493 795	109,6	11 858 661
2015	45 755 968	108,5	33 040 136	109,0	78 796 104	108,7	12 715 832
2016	47 597 130	104,0	34 182 732	103,5	81 779 862	103,8	13 414 398
2017	52 445 931	110,2	36 882 745	107,9	89 328 676	109,2	15 563 186
2018	55 616 959	106,0	39 271 399	106,5	94 888 358	106,2	16 345 560
2019	56 454 856	101,5	39 166 620	99,7	95 621 476	100,8	17 288 236

Zdroj: ČSÚ, MPO

Dle údajů ČSÚ došlo ve vzájemném obchodě k meziročnímu růstu vývozu do SRN o 1,5 %, přičemž na rozdíl od

německé statistiky došlo k mírnému snížení dovozů ze SRN o - 0,3 % a zvýšení celkového obrátu o 0,8 % (Pozn.: *rozdíly mezi údaji ČSÚ a Destatis jsou dány rozdílnou metodikou*). V roce 2019 byl zaznamenán dosud nejvyšší přebytek obchodní bilance ve výši 17,28 mld. EUR ve prospěch ČR.

V zahraničním obchodě s jednotlivými spolkovými zeměmi nejvýznamnějšími obchodními partnery v rámci Německa zůstávají Bavorsko (podíl na obrátu ZO: 23,49 %), Bádensko-Württembersko (14,43 %), Severní Porýní-Vestfálsko (13,63 %) a Dolní Sasko (8,68 %).

Podíl šesti nových spolkových zemí (bývalé NDR) na celkovém obrátu ZO s Německem je 13,66 %, přičemž podíl Saska v této skupině spolkových zemí představuje 56,58 %.

Český vývoz do třech spolkových zemí (Bavorsko, Bádensko-Württembersko, Severní Porýní-Vestfálsko) představuje 60,3 % celkového českého vývozu do Německa.

České dovozy ze čtyř spolkových zemí (Bavorsko, Severní Porýní-Vestfálsko, Bádensko-Württembersko, Dolní Sasko) představují 50,74 % celkových dovozů z Německa.

Zahraniční obchod ČR se spolkovými zeměmi za rok 2019, údaje v tis. EUR

Spolková země	Dovoz z ČR	Vývoz do ČR
Bádensko-Württembersko	7 796 802	5 588 271
Bavorsko	14 643 030	7 148 240
Berlín	403 210	377 779
Braniborsko	377 779	705 737
Brémy	812 932	192 771
Hamburk	860 149	710 863
Hesensko	2 786 339	2 147 161
Meklenbursko-Přední Pomořansko	323 138	122 989
Dolní Sasko	4 236 397	3 818 004
Severní Porýní-Vestfálsko	6 427 825	6 213 559
Porýní-Falc	1 199 232	1 354 306
Sársko	496 273	265 265

Sasko	5 059 254	2 111 137
Sasko-Anhaltsko	683 326	1 120 657
Šlesvicko-Holštýnsko	439 830	412 537
Durynsko	691 456	696 121
Pramen: Spolkový statistický úřad Destatis		

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Klíčovou zbožovou položkou v česko-německé obchodní výměně jsou silniční vozidla, za kterými s velkým odstupem následují další zbožové položky - elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, (2. nejsilnější zbožová položka ve vývozu a dovozu) a zejména stroje (rozčleněné do více zbožových skupin dle druhu užití), viz tabulka č. 4.

Stroje a dopravní prostředky představují nejvýznamnější zbožovou skupinu v českém vývozu do SRN s hodnotou 34 599 917 tis. EUR (podíl 61,28 %), s velkým odstupem následuje průmyslové spotřební zboží (7 959 543 tis. EUR; 14,0 %) a tržní výrobky tříděné dle druhu materiálu (7 852 086 tis. EUR; 13,90 %).

Vývoz zboží do SRN v roce 2019, Top 10, údaje v tis. EUR

Pořadí	SITC	Název zboží	Hodnota
1.	78	Silniční vozidla	11 234 512
2.	77	Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče	6 458 159
3.	75	Kancelářské stroje a zařízení k automatickému zpracování dat	4 642 312
4.	76	Zařízení pro telekomunikace a pro záznam a reprodukci zvuku	4 596 341
5.	74	Stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu	4 099 525

6.	69	Kovové výrobky	3 156 823
7.	89	Různé výrobky	3 120 239
8.	82	Nábytek a jeho díly	2 038 526
9.	72	Strojní zařízení pro určitá odvětví průmyslu	1 710 452
10.	71	Stroje a zařízení k výrobě energie	1 190 757

Zdroj: ČSÚ

Dovoz zboží ze SRN v roce 2019, Top 10, údaje v tis. EUR

Pořadí	SITC	Název zboží	Hodnota
1.	78	Silniční vozidla	5 818 141
2.	77	Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče	3 844 789
3.	74	Stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu	3 095 950
4.	69	Kovové výrobky	2 349 964
5.	89	Různé výrobky	2 075 021
6.	71	Stroje a zařízení k výrobě energie	1 668 389
7.	67	Železo a ocel	1 591 237
8.	72	Strojní zařízení pro určitá odvětví průmyslu	1 466 506
9.	76	Zařízení pro telekomunikace a pro záznam a reprodukci zvuku	1 191 694
10.	57	Plasty v prvotní formě	1 110 624

Zdroj: ČSÚ

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Běžný účet ČR v geografickém členění se SRN v r. 2018 (v mil. CZK)

Položka	Země	Kredit	Debet	Bilance
Běžný účet	Svět celkem	4 275 650,8	4 221 493,7	54 157,1
	Německo	1 219 968,8	1 064 537,7	155 431,1
Zboží	Svět celkem	3 378 519,2	3 137 569,8	240 949,4
	Německo	1 044 244,8	843 813,4	200 431,5
Služby	Svět celkem	629 000,1	507 006,4	121 993,7
	Německo	125 473,2	117 877,7	7 595,5
Výrobní služby u cizích fyzických vstupů (služby zpracování zboží)	Svět celkem	48 752,6	7 595,2	41 157,4
	Německo	19 554,6	2 865,9	16 688,8
Opravy a údržba jinde neuvedené	Svět celkem	17 795,5	19 746,7	-1 951,2
	Německo	2 863,3	3 078,2	-214,9
Doprava	Svět celkem	148 995,1	117 790,3	31 204,8
	Německo	20 803,6	11 396,5	9 407,1
Cestovní ruch	Svět celkem	162 044,8	126 895,0	35 149,8
	Německo	35 518,1	35 593,3	-75,2
Stavební práce	Svět celkem	9 941,4	3 599,3	6 342,1
	Německo	757,9	192,6	565,3

Pojišťovací služby a penzijní financování	Svět celkem	6 189,0	17 410,1	-11 221,1
	Německo	463,8	953,9	-490,0
Finanční služby	Svět celkem	10 244,2	5 854,9	4 389,4
	Německo	496,6	803,0	-306,4
Poplatky za využívání duševního vlastnictví jinde neuvedené	Svět celkem	9 824,7	28 762,1	-18 937,3
	Německo	409,6	6 016,6	-5 607,0
Telekomunikační služby, služby v oblasti počítačů a informační služby	Svět celkem	89 208,9	51 354,0	37 854,8
	Německo	16 909,3	14 247,1	2 662,2
Ostatní podnikatelské služby	Svět celkem	121 409,5	122 768,9	-1 359,5
	Německo	27 064,2	42 321,7	-15 257,5
Osobní, kulturní a rekreační služby	Svět celkem	3 821,2	3 984,3	-163,2
	Německo	632,0	385,7	246,3
Výrobky a služby vládních institucí jinde neuvedené	Svět celkem	768,3	1 239,9	-471,6
	Německo	0,0	22,8	-22,8
Služby nezařazené	Svět celkem	5,0	5,7	-0,7
	Německo	0,0	0,4	-0,4
Prvotní důchody	Svět celkem	211 793,4	472 631,3	-260 837,9
	Německo	46 221,5	82 104,6	-35 883,1
Druhotné důchody	Svět celkem	56 338,1	104 286,2	-47 948,1
	Německo	4 029,3	20 742,1	-16 712,8

Zdroj: ČNB

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Stav tuzemských přímých investic v zahraničí se ke konci roku 2018 v porovnání s předchozím rokem zvýšil o 232,1 mld. Kč a dosáhl 921,2 mld. Kč (35,8 mld. EUR). Nárůst investic byl tvořen především zvýšením stavu základního kapitálu.

Největší objem tuzemského kapitálu byl nainvestován v oblasti Finančních a pojišťovacích činností. K nejvyšší změně celkového stavu investic v zahraničí došlo v odvětví Finančních a pojišťovacích činností - jednalo se o meziroční růst přibližně 134,7 mld. Kč.

Pokud se jedná o teritoriální členění kapitálu pod tuzemským vlivem v zahraničí, nejatraktivnější zemí pro zahraniční investice zůstalo Nizozemí, kde bylo alokováno 29,2 % objemu celkového stavu přímých investic v zahraničí (10 451,3 mil. EUR). Kapitál investovaný v Lucembursku tvoří 23,6 % investic v zahraničí a další v pořadí je Slovensko s 8,9 %. Německo zaujalo 9. místo s investovaným kapitálem ve výši 630,2 mil. EUR (1,76 %).

Stav přímých zahraničních investic v České republice ke konci roku 2018 dosáhl 3 689,5 mld. Kč (143,4 mld. EUR).

Ve struktuře jednotlivých komponent stavu přímých zahraničních investic v České republice došlo ke změně oproti konci roku 2017 především v komponentě reinvestovaného zisku, jedná se o meziroční zvýšení o 126,2 mld. Kč. Objem dividend vyplacených v roce 2018 mateřským společnostem do zahraničí dosáhl 293,5 mld. Kč.

Největší podíl zahraničního kapitálu z celkového objemu přímých investic v ČR byl alokovan do odvětví Finančních a pojišťovacích činností (31,2 %), následuje odvětví Zpracovatelského průmyslu (28,4 %) a odvětví Velkoobchod, maloobchod; opravy motorových vozidel (9,1 %).

Z geografického hlediska se na kapitálu investovaném v tuzemsku podílejí největší měrou Nizozemsko s 18,6 % (26 716,6 mil. EUR), Lucembursko s 16,8 % a Německo s 16,4% podílem (23 520,5 mil. EUR).

V ČR působí zhruba 3 500 - 4 000 německých společností. Z hlediska kapitálové angažovanosti se jedná jak o sto procentně vlastněné pobočky německých podnikatelských subjektů, tak i formy smíšených společností s různou kapitálovou účastí.

Nejvíce německých investic v ČR směřuje dlouhodobě do výroby motorových vozidel, obchodu a obchodních služeb, peněžnictví, výroby elektropřístrojů. První významnou německou investici v ČR po roce 1990 byla investice koncernu Volkswagen do Škody Mladá Boleslav, která se řadí mezi tři největší a nejúspěšnější přímé zahraniční investice v ČR. V roce 2002 přibyla akvizice Transgasu a distribučních krajských společností německou RWE Gas AG za 4,1 mld. EUR. K dalším německým investičním projektům v ČR patří např. investice firem Siemens, AEG, Continental, Linde, Deutsche Telekom, Robert Bosch, Schoeller, Knaufl, Paul Hartmann, Messe Düsseldorf, Schade, TDW, Osram, Hella-Autotechnik, Hebel, E.ON.

Vysoký podíl německých investic na celkové sumě přímých zahraničních investic v České republice lze mimo příznivé

investiční klima vysvětlit částečně také tím, že nadnárodní společnosti často investují v ČR přes své pobočky registrované v Německu. Tímto způsobem mohou využívat dobrých kontaktů v českém prostředí, které tyto pobočky v České republice většinou mají.

V SRN působí okolo 150 německých společností s majetkovou účastí z ČR nad 50,1 % a s více než 3 zaměstnanci. Řada z nich představuje zastoupení českých společností. Z těch nejvýznamnějších lze jmenovat např. Škoda Auto. SRN je pro ni nejvýznamnější trh, exportuje se tam až 89 % produkce Škoda Auto. Automobilový průmysl představuje zhruba 10% HDP, z toho podíl Škoda činí 6%. Mezi další patří RD Germany (stavba rodinných domů na klíč), Mitas (vývoz pneu pro užitkové automobily a gumárenských výrobků pro průmysl), Triton (vývozce speciálních konstrukcí pro rozvodné skříně a datové centrály).

V posledních letech se objevují i nové specifické investice z ČR v SRN. K nejvýznamnějším patří např. investice Agrofert Holding do dusíkárně Stickstoffwerke Piesteritz a investice EP Energy, a. s. z Energetického a průmyslového holdingu, a. s. do hnědouhelných dolů společnosti Mitteldeutsche Braunkohlengesellschaft GmbH (MIBRAG), dále investice skupiny Penta do německé firmy Gehring Technologies (výrobce honovacích strojů) a Gimborn Holding GmbH (maloobchod a výroba krmiv a pomůcek pro drobné domácí zvířectvo). Nejnověji pak opětovně akvizice největšího německého pekárenského koncernu Lieken českým holdingem Agrofert (v r. 2013 firma odkoupila od italského koncernu Barilla). V roce 2015 získala skupina ČEZ podíly v high-tech firmách Sonnenbatterie GmbH (Bavorsko) a Sunfire GmbH (Sasko), v r. 2016 ve firmě Tado gmbh a v r. 2017 převzala firmu Elevion GmbH. Dne 30. 9. 2016 byl ukončen prodej hnědouhelné divize spol. Vattenfall Energetickému a průmyslovému holdingu a.s. a došlo tak ke vzniku nové společnosti LEAG se sídlem v braniborské Chotěbuzi (Cottbus). Společnost EPGC v listopadu 2019 držela 29,99 % akcií německého obchodního koncernu Metro AG.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Kromě dvoustranných smluv a dohod byly ekonomické vztahy ČR a SRN v roce 2003 upraveny celou řadou multilaterálních dohod, z nichž nejvýznamnější dosud byla Evropská dohoda zakládající přidružení mezi Českou republikou na straně jedné a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé. (č. 7/1995 Sb.). Od 1. 5. 2004 se stala Česká republika členským státem Evropské unie na základě Smlouvy o přistoupení k Evropské unii, která byla podepsána dne 16. 4. 2003 v Aténách.

Mezi nejvýznamnější dvoustranné dohody ekonomického charakteru patří:

- Dohoda mezi ČSFR a SRN o podpoře a vzájemné ochraně investic (č. 573/1992 Sb., podepsaná dne 2. 10. 1990 v Praze, platná od 2. 8. 1992) a
- Dohoda o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu a z majetku (č. 18/1984 Sb., podepsaná dne 19. 12. 1980 v Praze, platná od 17. 11. 1983).

K základním dohodám a smlouvám ekonomického a pracovně-právního charakteru dále patří:

- Dohoda mezi vládou ČSSR a vládou SRN o dalším rozvoji hospodářské, průmyslové a technické spolupráce (č.

- 83/1975 Sb., podepsaná dne 22. 1. 1975 v Bonnu, platná ode dne podpisu)
- Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Spolkové republiky Německo o vnitrozemské vodní dopravě (č. 330/1990 Sb., podepsaná dne 26. 1. 1988 v Praze, platná od 1. 1. 1993)
 - Ujednání mezi FMZV ČSFR a Spolkovým ministerstvem výživy, zemědělství a lesnictví SRN o podpoře spolupráce podniků v oblasti zemědělství, lesnictví a potravinářství (podepsaná dne 17. 4. 1990 v Praze, platná ode dne podpisu)
 - Dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Spolkové republiky Německo o vzájemném zaměstnávání československých a německých občanů za účelem rozšíření jejich odborných a jazykových znalostí z 23. 4. 1991, č. 135/2003 Sb.
 - Dohoda mezi vládou ČSFR a vládou SRN o vysílání československých pracovníků z podniků se sídlem v ČSFR k zaměstnání na základě smluv o dílo (podepsaná dne 23. 4. 1991 v Praze, platná ode dne podpisu, včetně Ujednání č. 366/1991)
 - Dohoda mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Spolkovým ministerstvem pro životní prostředí, ochranu přírody a bezpečnosti reaktorů SRN o uskutečnění společných pilotních projektů na ochranu životního prostředí ke snížení znečištění životního prostředí přecházejícího hranice (č. 28/1995 Sb., podepsaná dne 19. 12. 1994 v Praze)
 - Smlouva mezi ČR a SRN o ulehčení pohraničního odbavování v železniční, silniční a vodní dopravě (č. 157/1996 Sb., podepsaná dne 19. 5. 1995 ve Furth im Wald, platná od 1. 6. 1996)
 - Dohoda mezi vládou ČSFR a vládou SRN o vědeckotechnické spolupráci (podepsaná dne 2. 11. 1990 v Praze, platná ode dne podpisu)
 - Dohoda mezi vládou ČR a vládou SRN o mezinárodní silniční osobní a nákladní dopravě (č. 199/1997 Sb., podepsaná dne 19. 6. 1997 v Praze, platná ode dne podpisu)
 - Smlouva mezi ČR a SRN o spolupráci na hraničních vodách v oblasti vodního hospodářství (č. 66/1998 Sb., podepsaná dne 12. 12. 1995 v Drážďanech, platná od 25. 10. 1997)
 - Dohoda mezi vládou ČR a vládou SRN o spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí (č. 53/1999 Sb., podepsaná dne 24. 10. 1996 v Bonnu)
 - Dohoda mezi vládou ČR a vládou SRN o ulehčení mezinárodní životně důležité civilní dopravy (podepsaná dne 23. 4. 1998 v Bonnu, platná ode dne podpisu)
 - Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o letecké dopravě (podepsaná dne 23. 4. 1998 v Bonnu, č. 83/2003 Sb.)
 - Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o železniční dopravě přes společné státní hranice a o ulehčené průvozní železniční dopravě (č. 63/2001 Sb., podepsaná dne 19. 6. 1997 v Praze)
 - Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o dalším usnadnění styku při poskytování právní pomoci na základě Haagských úmluv ze dne 1. března 1954 o civilním řízení, ze dne 15. listopadu 1965 o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských nebo obchodních a ze dne 18. března 1970 o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských nebo obchodních (Praha z 2. 2. 2000)
 - Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o vzájemné pomoci při katastrofách a velkých haváriích z 19. 9. 2000, č. 10/2003 Sb.
 - Ujednání mezi Ministerstvem vnitra České republiky a Bavorským státním ministerstvem vnitra k provádění Smlouvy mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o vzájemné pomoci při katastrofách a velkých haváriích z 19. září 2000, podepsané 27. 8. 2013 v Bayreuthu
 - Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o sociálním zabezpečení Praha, 27. 7. 2001 (č. 94/2002 Sb. m. s.) Ujednání o provádění Smlouvy ze dne 27. července 2001 mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o sociálním zabezpečení Praha, 27. 7. 2001 (č. 95/2002 Sb. m. s.)
 - Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o přechodném pobytu příslušníků ozbrojených sil České republiky a ozbrojených sil Spolkové republiky Německo na území druhého státu, Praha, 31. 7. 2003 (č. 93/2004 Sb. m. s.)
 - Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o započítání zásob ropy a ropných produktů České republiky uskladněných ve Spolkové republice Německo, Praha, 12. 1. 2004 (č. 37/2004 Sb. m. s.)
 - Ujednání mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Bavorským státním ministerstvem pro vědu, výzkum a umění o spolupráci v oblasti vysokého školství podepsané dne 21. 4. 2009 v Mnichově

- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o vzájemné ochraně utajovaných skutečností podepsaná 25. 7. 2001 v Praze
- Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o dodatcích k Evropské úmluvě o vydávání ze 13. prosince 1957 a usnadnění jejího používání podepsaná 2. 2. 2000 v Praze
- Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o dodatcích k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 a usnadnění jejího používání podepsaná 02. 02. 2000 v Praze
- Ujednání mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Ministerstvem pro vědu, výzkum a umění Bádenska-Württemberska o spolupráci v oblasti vysokého školství podepsané 21. 06. 2002 v Praze
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání v oblasti vysokého školství podepsaná 23. 03. 2007 v Praze
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o vysílání německých učitelů na školy v České republice podepsaná 20. 12. 2000 v Praze
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o školské spolupráci podepsaná 20. 12. 2000 v Praze
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o zpětném přebírání osob na společných státních hranicích podepsaná 3. 11. 1994 v Bonnu, platná od 1. 1. 1995
- Rámcová smlouva mezi ČR a SRN o přeshraniční spolupráci v oblasti zdravotnické záchranné služby, Praha, 18. 7. 2014 (č. 53/2014 Sb. m. s.). Ujednání o přeshraniční spolupráci zdravotnických záchranných služeb mezi Svobodným státem Sasko a Ústeckým, Libereckým a Karlovarským krajem podepsané v Ústí nad Labem 2. 11. 2015. **Po vstupu ČR do Evropské unie nedošlo ke zrušení platnosti těchto smluv, ačkoliv některá jejich ustanovení se stala překonanými (obsolentní) nebo byla překryta legislativou EU (acquis communautaire).**
- Smlouva mezi ČR a SRN o policejní spolupráci a o změně Smlouvy mezi ČR a SRN o dodatcích k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 a usnadnění jejího používání ze dne 2. února 2000, Praha, 28. 4. 2015 (č. 48/2015 Sb.) platná od 1. 10. 2016

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Po vstupu České republiky do Evropské unie dne 1. 5. 2004 rozvojová spolupráce s Německem zanikla. Zahraniční rozvojovou spolupráci má v kompetenci [Spolkové ministerstvo pro hospodářskou spolupráci a rozvoj](#). Na webu [BMZ](#) najdete aktuální seznam projektů SRN s jednotlivými zeměmi. [Německá společnost pro mezinárodní spolupráci \(GiZ\)](#) zpracovává jednotlivé projekty spolkového ministerstva.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Automobilový průmysl

Automobilový průmysl je v Německu nejdůležitějším průmyslovým odvětvím, které se podílí více než 40 % na celkovém exportu i soukromých výdajích na vědu a výzkum. Osobní automobily a díly pro motorová vozidla jsou nejdůležitějšími českými vývozními položkami do Německa s rostoucí tendencí. Predikce obratu automobilového průmyslu v Německu jsou mírně rostoucí - prognózy počítají v roce 2020 s růstem kolem 2 % s následným snižováním tempa růstu do roku 2023 mírně pod hranici 2 %. V rámci inovací a aplikovaného výzkumu v automotive představují priority elektromobilita, hybridní pohony a rovněž digitalizace automotive (automatizované řízení). V květnu 2016 byla zahájena subvence elektromobilů (kupní prémie, daňové odpisy atd.) pro zahraniční exportéry i německé firmy, její platnost byla v roce 2019 prodloužena do roku 2025. Německá města realizují nákupy bezemisních vozidel, zejm. elektrobusů, stejně tak německé automobilky přijaly strategie na elektrifikaci vozových parků a úpravu výroby, mj. vlastní produkci bateriových systémů. V zemi probíhá plošná výstavba dobíjecí infrastruktury.

Civilní letecký průmysl

V rámci letecké dopravy představují příležitost subdodávky do leteckého průmyslu, jejichž objem se od roku 2009 zdesetinásobil. Zájem německého leteckého průmyslu o dodávky z ČR i technologickou spolupráci je silný.

Energetický průmysl

Německo naplňuje novou energetickou koncepci, která vyžaduje mj. masivní výstavbu přenosové (zhruba 3 600 km) a distribuční (asi 193 tis. km) sítě. Odhady celkových nákladů na rozvoj elektrických sítí zhruba do roku 2022 se pohybují okolo 45 mld. eur. V rámci své energetické koncepce se země zaměřuje na obnovitelné zdroje energie, z tohoto důvodu existuje potenciál pro dodávky dílů pro větrné, solární, vodní a další nekonvenční elektrárny. V Německu tak roste poptávka především po inovativních energetických řešeních. Další potenciál nabízí de commissioning jaderných elektráren v rámci politiky ústupu od využívání jaderné energetiky (Atomausstieg). V rámci ukončení využívání hnědého uhlí v energetice nejpozději do roku 2038 (Kohleausstieg) budou realizovány finanční transfery do transformace regionů a energetického výzkumu v dotčených oblastech (Lužice a Střední Německo, kde hnědouhelná aktiva vlastní konsorcium EPH-PPF, resp. EPH) a v Severním Porýní - Vestfálsku).

ICT

Současným hlavním trendem je digitalizace či tzv. koncept „čtvrté průmyslové revoluce“ (Průmysl 4.0 - ČR má s Německem uzavřenou bilaterální dohodu o spolupráci), tj. propojování IT technologií nejen s průmyslovou, ale např. i zemědělskou výrobou a logistikou, vytváření inteligentních samořídících jednotek a nových obchodních modelů, jakož i umělé inteligence. Aktuální studie odhadují úspory (v důsledku zvyšování produktivity) ve vybraných sektorech (chemický, strojírenský, elektrotechnický, automobilový průmysl, zemědělství, IT) do roku 2025 na 78,7 mld. Obrat v ICT v Německu roste v posledních letech mezi 2 - 3 %. V roce 2017 zaujal sektor ICT 1. příčku v tvorbě hrubé přidané hodnoty s hodnotou 108 mld. EUR (+ 4,2 %) a vytvořil obrat ve výši 230 mld. EUR.

Potenciál pro české firmy (včetně start-upových) lze nalézt nejen v dodávkách elektronických zařízení, ale především v aplikacích využívaných ve zmíněných oborech a aplikovaném výzkumu.

Obranný průmysl

Z pohledu obranně-průmyslové spolupráce je Německo zásadním partnerem českého obranného a bezpečnostního průmyslu, a to z hlediska strukturálního, ekonomického i technologického rozvoje české obranně-průmyslové základny. Rovněž skutečnost, že 89 % německých firem obranného a bezpečnostního průmyslu má vlastní kapacity v oblasti výzkumu a vývoje je z hlediska inovačního potenciálu českých firem výraznou přidanou hodnotou. Jako perspektivní se jeví zejména budování podniků společné výroby a zapojování českých výrobců do subdodavatelských řetězců velkých německých firem a velkých evropských konsorcií s německou účastí, zejména v oblasti pozemní techniky, elektroniky, leteckého a kosmického průmyslu.

Služby

V souvislosti se zvyšováním výdajů na vědu, výzkum a inovace jak v soukromém, tak veřejném sektoru, a posilování internacionalizace WI a clusterů, lze příležitosti pro české firmy a výzkumné instituce nalézt v outsourcingu aplikovaného výzkumu pro německé firmy/instituce, resp. vytváření kooperací. Napříč sektory se nabízí významné příležitosti poskytování služeb a outsourcing v oblastech technických a přírodních věd, nejsilněji pak v ICT mj. v důsledku nedostatku kvalifikovaných pracovníků.

Stavební průmysl

Kromě výstavby dopravní infrastruktury lze spatřovat potenciál i v obnově bydlení, které by využívalo moderní technologie (nízká či nulová energetická náročnost apod.). V souvislosti s přílivem imigrantů a žadatelů o azyl, resp. růstem obyvatelstva a urbanizací lze pro následující roky počítat s poptávkou po bytové výstavbě (mj. priorita spolkové vlády je výstavba sociálního bydlení) a doprovodných službách.

Zdravotnický a farmaceutický průmysl

V Německu lze očekávat restrukturalizaci nemocniční péče a optimalizaci vytíženosti jednotlivých lůžek (snižování jejich stavu kvůli nevytíženosti může však být spojeno i s modernizací). Jako příležitost je však nutné spatřovat stárnutí obyvatelstva. V nejbližší době bude Německo muset tuto problematiku řešit. S tím souvisí stavba a vybavení starobních/pečovatelských ústavů a modernizace nemocnic, nebo poskytování sociálních a lázeňských služeb. A mj. právě i díky stárnutí obyvatelstva vláda každoročně zvyšuje výdaje na zdravotnictví (2007 – 250 mld. eur, resp. 3 000 eur na obyvatele ročně, 2012 – 300 mld. eur, resp. 3 700 eur na obyvatele ročně). Prognózy počítají s nárůstem výdajů na zdravotnictví z 8 % HDP (2010) na 8,6 % HDP v roce 2020, resp. 9,1 % HDP v roce 2030. Farmaceutický průmysl rostl v posledních letech o 1–2 % ročně, s tím, že tento trend má pokračovat i v příštích letech.

Demografický vývoj v Německu v nadcházejících 10 letech s sebou přinese i změny, které se dotknou cestovního ruchu. Cílová skupina turistů ve věku 60+ vzroste o 6,6 % a lehce ubude mladší cílové skupiny. Následkem tohoto vývoje poklesne podíl výjezdového cestovního ruchu o 2,5 mil. osob a vzroste podíl cestování po Německu o 1,5 mil. osob. V podílech zastoupení německých turistů v Česku se však žádné zásadní změny neočekávají, dlouhodobě tvoří nejvýznamnější skupinu, která přijíždí do České republiky. V roce 2018 se v českých sledovaných ubytovacích zařízeních ubytovalo přes 2 mil. německých turistů (nárůst o 3,5 % oproti roku 2017). Německo je současně nejdůležitějším zahraničním zdrojovým trhem českých a moravských lázní.

Německo se ve zdravotnictví zaměřuje na paliativní péči. Novum je tzv. „telemedicína“ (zvl. u se-niorů). ČR může profitovat ze zdravotnických přeshraničních projektů zaměřených právě na oblast „telemedicíny“.

Zemědělský a potravinářský průmysl

Německý zemědělský a potravinářský průmysl dlouhodobě patří co do obratu a počtu zaměstnanců k předním v Evropě. Německo je zároveň jedním z největších světových obchodníků se zemědělskými a potravinářskými produkty na světě (v roce 2018 činily země-dělské dovozy 85,2 mld. EUR, vývozy pak 71,6 mld. EUR). Vývozní zemědělskou politiku výrazně ovlivnilo embargo na dovoz potravin do Ruska, Německo hledá nové trhy především v Asii a zemích třetího světa. K 31. 3. 2015 přestaly platit mléčné kvóty na produkci mléka a zrušení vedlo k vleklé krizi na mléčném trhu. Poptávka v Německu roste také u bioproduktů (země je nejvýznamnějším evropským trhem s biopotraviny). Protože je vysoký podíl masné produkce z Německa exportován, vlastní spotřeba je z části kryta dovozem. Podobná situace je v oblasti krmiv (nyní z Jižní Ameriky) pro německou živočišnou pro-dukci. Poptávka po těchto výrobcích stále roste. Německo patří k tradičním pivařským oblastem – i přes vysokou míru konkurence je zde potenciál, resp. zájem o česká piva.

Železniční a kolejová doprava

Ve východním Německu po znovusjednocení a v některých částech západního Německa byla zanedbána výstavba, resp. dlouhodobá údržba a rekonstrukce silniční a železniční infrastruktury. Rozvoj železnice má mj. z ekologických důvodů v Německu nejvyšší prioritu a podporu všech politických stran. V rámci koaliční smlouvy CDU/CSU a SPD z března 2018 si koaliční strany kladou za cíl získat do roku 2030 na železnici dvakrát více zákazníků a převést na ni více nákladní dopravy. V příštích letech lze proto očekávat modernizaci železnice, rekonstrukci, rozšiřování a údržbu (rekonstrukce železničních mostů ve městech, za jejichž rekonstrukci jsou odpovědné obce nebo spolkové země, které v rámci reformy od Deutsche Bahn získaly danou infrastrukturu do vlastnictví a budou do budoucna konfrontovány s většími náklady; rekonstrukce silničních a dálničních mostů; obnova vozového parku, rozšiřování dálniční sítě aj.). Dne 3. 8. 2016 schválila spolková vláda Spolkový plán dopravních cest do roku 2030, který předpokládá investice do 1000 infrastrukturních projektů ve výši 296 mld. eur (železniční projekty: 123 mld. eur, silniční projekty: 146 mld. eur, vodní doprava: 27 mld. eur). V lednu 2020 byl schválen modernizační program, který do roku 2030 počítá s investicemi ve výši 86 mld. EUR do údržby a modernizace stávající železniční sítě.

Německo je perspektivním trhem pro české výrobce železniční a kolejové techniky. Dopravní podniky německých měst v rámci obnovy dopravního parku a snižování emisí v ovzduší vypisují výběrová řízení na dodávky kolejové techniky.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
---------------------	------------------------

Železniční a kolejová doprava	HS 8602 – Ostatní lokomotivy a malé posunovací lokomotivy
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové osobní vozy a nákladní vozy, s vlastním pohonem
	HS 8604 – Vozidla pro údržbu železničních, tramvajových tratí, traťovou službu, s vlastním pohonem
	HS 8605 – Železniční, tramvajové osobní vozy aj. vozy bez vlastního pohonu
	HS 8606 – Železniční nebo tramvajové nákladní vozy a vagony, bez vlastního pohonu
Železniční a kolejová doprava	HS 8607 – Části železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 – Kolejový svrškový upevňovací materiál a zařízení; mechanické přístroje a signalizační zařízení
Automobilový průmysl	HS 8702 – Motorová vozidla pro dopravu deseti nebo více osob, včetně řidiče
	HS 8703 – Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8707 – Karoserie (vč. kabin) pro motorová vozidla čísel 8701 až 8705
	HS 8708 – Části, součásti motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Civilní letecký průmysl	HS 8803 – Části a součásti výrobků čísel 8801 nebo 8802

Stavební průmysl	HS 6810 – Výrobky z cementu, betonu nebo umělého kamene, též vyztužené
	HS 6811 – Výrobky z osinkocementu (azbestocementu), z buničitocementu nebo podobné
	HS 6813 – Třecí materiál a výrobky z něj
	HS 6814 – Zpracovaná slída a výrobky ze slídy, na podložce z papíru nebo jiných materiálů
	HS 7301 – Štětovnice ze železa nebo oceli, též vrtané, ražené nebo vyrobené ze sestavených prvků
	HS 7302 – Konstrukční materiál pro stavbu železničních nebo tramvajových tratí ze železa nebo oceli
	HS 7304 – Trouby, trubky a duté profily, bezešvé, ze železa (jiného než litiny) nebo z oceli
	HS 7308 – Konstrukce jn. a části a součásti pro použití v konstrukcích, ze železa, oceli
	HS 7309 – Nádrže, cisterny, kádě ap., ze železa nebo oceli, o objemu > 300 l
	HS 7310 – Cisterny, sudy, barely, plechovky, krabice ap. nádoby ze železa nebo oceli, o objemu <300 l
	HS 7311 – Nádoby na stlačený nebo zkapalněný plyn, ze železa nebo oceli
	HS 7314 – Látky, mřížovina, síťovina a pletivo ze železného nebo ocelového drátu
	HS 7315 – Řetězy, řetízky, jejich části z železa, oceli
	HS 7317 – Hřebíky, cvočky, napínáčky ap. ze železa
HS 7319 – Šicí jehly, pletací jehlice, šněrovací jehly ap., ze železa, oceli	
HS 7321 – Kamna, sporáky, krby, vařiče, grily, aj., ze železa, oceli	

	HS 7322 – Radiátory pro ústřední topení, ohřivače ap. ze železa, oceli
	HS 7325 – Ostatní výrobky odlité ze železa, oceli
	HS 7326 – Ostatní výrobky ze železa, oceli
	HS 7610 – Hliníkové konstrukce, desky, tyče, profily, trubky ap.
	HS 7612 – Hliníkové sudy, barely, plechovky, krabice ap. výrobky o objemu <300 l
	HS 7616 – Ostatní výrobky z hliníku
	HS 9406 – Montované stavby
Služby	CPA 41 – Budovy a výstavba budov
Energetický průmysl	HS 8544 – Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)
	HS 8502 – Elektrická generátorová soustrojí a rotační měniče
	HS 8507 – Elektrické akumulátory, včetně separátorů

Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 2941 – Antibiotika
	HS 3002 – Antiséra, ost. krevní složky a imunologické výrobky, očkovací látky, ap. výrobky
	HS 3005 – Vata, gáza, obinadla, apod. výrobky zboží
	HS 9018 – Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.
	HS 9021 – Ortopedické pomůcky a přístroje, berle, chirurgické pásy aj.
	HS 9401 – Sedadla (jiná než sedadla čísla 9402), též proměnitelná v lůžka, jejich části

ICT	HS 8471 – Zařízení pro automat. zpracování dat a jejich jednotky; snímače ap.
	HS 8517 – Telefonní a ostatní přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů aj. dat
	HS 8523 – Disky, pásky, paměťová zařízení, a. média pro záznam zvuku nebo jiného fenoménu ap.
	HS 8526 – Radiolokační a radiosondážní, radionavigační a radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8527 – Přijímací přístroje pro rozhlasové vysílání
	HS 8528 – Monitory, projektory, bez TV; přijímače televizní
	HS 8530 – El. přístroje signalizační, bezpečnostní nebo pro řízení dopravy
	HS 8532 – Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo doladovací
	HS 8512 – Elektrické přístroje osvětlovací nebo signalizační, elektrické stěrače ap.
	HS 8514 – Elektrické průmyslové, laboratorní pece; ostatní zařízení pro tepel. zpracování materiálů
	HS 8536 – El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V
	HS 8537 – Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a. základny pro el. ovládání
	HS 8547 – Izolační části pro el. stroje; elektroinstalační trubky
CPA 62 – Služby v oblasti programování a poradenství a související služby	
CPA 72. – Výzkum a vývoj, autorská práva	

Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0401 – Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 2301 – Moučka ap. z masa, drobů ryb ap. nepoživatelné
	HS 2302 – Otruby, vedlejší mlýnské produkty a jiné zbytky
	HS 2308 – Látky, odpady, zbytky rostlin pro výživu zvířat
	HS 2309 – Přípravky používané k výživě zvířat
	HS 0201 – Maso hovězí, čerstvé, chlazené
	HS 0202 – Maso hovězí, zmrazené
	HS 2203 – Pivo ze sladu

Další informace (veletrhy, ale i oborové či dodavatelské akce) naleznete na stránkách obchodně-ekonomického úseku ZÚ Berlín.

http://www.mzv.cz/berlin/cz/obchod_a_ekonomika/aktuality/index.html

nebo na stránkách zahraniční kanceláře CzechTrade v Düsseldorfu na:

<http://www.czechtrade.cz/czechtrade-svet/evropa/nemecko/>

5.2 Kalendář akcí

Seznam oficiálních a podporovaných expozic na německých veletrzích naleznete na [webových stránkách Velvyslanectví ČR v Berlíně](#), v sekci Obchod a ekonomika.

Pro bližší informace prosím kontaktujte patřičný [zastupitelský úřad](#) v SRN.

Další informace (veletrhy, ale i oborové či dodavatelské akce) naleznete na stránkách obchodně-ekonomického úseku ZÚ Berlín – [Aktuality](#), [Obchod a ekonomika](#), nebo na stránkách zahraniční kanceláře [CzechTrade v Düsseldorfu](#).

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Vstup na německý trh usnadňuje českým vývozcům do značné míry skutečnost, že Česká republika je integrální součástí Evropské unie a tím i evropského hospodářského prostoru. To se projevuje zejména v tom, že jsou poměrně snadno řešitelné celní či dopravní otázky. Český vývozce se pohybuje v oblasti s jednotnými standardy, které jsou – až na některé marginální národní výjimky – na obou trzích obdobné. Na druhou stranu český vývozce vstupuje na nasycený trh, kde je nanejvýš vhodné získat konkurenční výhodu. Těmito výhodami mohou být zejména výlučnost výrobku co do kvality či inovativního přístupu, cena, kvalita a rozsah doprovodných služeb apod.

K aktuálním informacím o podmínkách vstupu na německý trh doporučujeme navštívit stránky [obchodně-ekonomického úseku ZÚ Berlín](#) (rubriky Informace pro exportéry a investory a Zaměstnávání občanů SRN v ČR).

Zde rovněž najdete manuál „[Export do Německa](#)“, kompaktní informace a kontakty na cca 30 stranách.

Informace o obchodu, exportu a kooperaci mezi ČR a SRN a dále informace o podmínkách a předpokladech pro vstup a působení českých společností na německém trhu získáte mnoha cestami. Zde uvádíme ty nejdůležitější:

Institucionální podpora:

- **Ministerstvo zahraničních věcí (MZV):** Ministerstvo působí v zahraničí zejména prostřednictvím zastupitelských úřadů, kterými jsou v Německu [Velvyslanectví ČR v Berlíně](#), [Generální konzulát ČR v Drážďanech](#), [Generální konzulát ČR v Mnichově](#) a [Konzulát ČR v Düsseldorfu](#);
- **Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO):** působí v oblasti podpory exportu zejména prostřednictvím odboru podpory exportu; ministerstvo rovněž provozuje informační Zelenou linku pro export (800 133 331) a pořádá oficiální společné účasti českých vývozců na významných veletrzích;
- **CzechTrade ([web CzechTrade](#)):** vládní proexportní agentura Ministerstva průmyslu a obchodu, která se zabývá zpracováváním informací o světových trzích, vyhledáváním obchodních kontaktů, ověřováním zájmu o produkt, prezentacemi firem na stánku CzechTrade na veletrzích a výstavách a navazujícími asistenčními službami. V rámci exportní akademie pořádá CzechTrade vzdělávací akce v oblasti mezinárodního obchodu, otevřené i firemní semináře, kurzy pro exportéry, firemní školení na zakázku, exportní konference aj. V Německu je CzechTrade zastoupen [Zahraníční kanceláří v Düsseldorfu](#);
- **German Trade & Invest (GTAI):** spolková agentura pro podporu zahraničního obchodu a investic, která poskytuje

aktuální informace o Německu a investičních příležitostech; zástupcem pro Českou republiku je v současné době v Praze p. Gerit Schulze (schulze@gtai.de); [iXPOS](#): spolkový portál pro zahraniční obchod, kde je možno prezentovat své obchodní nabídky;

- **Sdružení německých průmyslových a obchodních komor (IHK)** ([Deutscher Industrie- und Handelskammertag](#)): sdružení je zastřešující organizací rozsáhlé sítě regionálních komor, jejichž seznam naleznete na jeho [internetových stránkách](#); pro české firmy a podnikatele je významná zejména pak [komora v Dortmundu](#), která je autorizována pro styk s Českou republikou, zde je styčnou osobou zejména p. Wulf-Christian Erich (ehrich@dortmund.ihk24.de);
- **Česko-německá obchodní a průmyslová komora (ČNOPK), resp. Německo-česká průmyslová a obchodní komora** ([Deutsch-Tschechische Industrie- und Handelskammer/AHK](#)): komora má sídlo v Praze a disponuje řadou informací o podnikatelském prostředí v Německu, řada služeb a publikací je za úhradu;
- **Hospodářská komora České republiky (HK ČR)**: komora je mimo jiné pořadatelem široké škály oficiálních účastí na veletrzích v Německu s podporou státu.

Specializovaná konzultační společnost a zemské agentury na podporu exportu a investic

V Německu existuje mnoho konzultačních společností, které se zabývají průzkumem trhu, poradenskou zprostředkovatelskou činností, či asistenčními službami. Velvyslanectví ČR v Berlíně nedisponuje v současné době žádným oficiálním seznamem prověřených společností, v případě zájmu je však připraveno ověřit fungování vybrané společnosti. Podporu můžete dále získat prostřednictvím společností podpořených místními vládami, např. v Berlíně je to [Berlin Business Location Center/ Berlin Partner GmbH](#).

Přehled zemských agentur včetně popisu nabízených služeb a kontaktů je k dispozici na [Informace pro exportéry a investory](#).

Na území Německa působí rovněž řada sdružení, spolků a svazů, které se specializují na obchodní výměnu mezi Německem a zahraničím, byť jsou více zaměřeny na německý vývoz (viz přehled kontaktů – kapitola 7.4).

Úspěšný **vstup na německý trh** není jednoduchý, jak by se už jen s ohledem na teritoriální blízkost mohl jevit. Je rovněž spojen s mnoha otázkami a ovlivněn různými aspekty (právními a daňovými). Vstoupit lze na německý trh přímo vyhledáním vlastního odběratele, či pomocí obchodního zástupce (resp. distributora). Další metodou vstupu na německý trh může být založení reprezentační kanceláře, pobočky, či založení společného podniku (tzv. *joint-venture*).

Vyhledání odběratele, obchodního zástupce, či distributora

Ke vstupu na německý trh můžete navázat spolupráci s místními podniky přímo vyhledáním vhodného odběratele, či Vám může pomoci německý partner- v roli agenta nebo distributora.

Největší internetovou databází B2B je hamburská doména „[Wer liefert was](#)“, kde zdarma naleznete firmy, resp. obchodní partnery dle detailních filtrů (inzerce zpoplatněna).

Největší internetovou platformou obchodních zástupců je server www.handelsvertreter.de (vyhledávání a přístup k inzerátům zdarma, inzerce zpoplatněna).

Při všech krocích spolupráce s místními podniky, ať už přímo vyhledáním vlastního odběratele, či vyhledáním agenta/distributora Vám kromě zastupitelských úřadů může pomoci zejména zahraniční kancelář vládní proexportní agentury CzechTrade v Düsseldorfu. Tato agentura poskytuje širokou škálu služeb od základního vyhledání kontaktů až po komplexní zmapování trhu či vypracování marketingové studie. Rozsah poskytnutých služeb závisí v zásadě na vlastní iniciativě vývozce a jeho ochotě k počáteční investici do vstupu na trh.

Další vhodnou příležitostí k vyhledání kontaktů je účast na veletrhu či jiných podobných kontaktních akcích. Řadu z nich pořádají zastupitelské úřady, často ve spolupráci s agenturou CzechTrade. Mnoho akcí, a to zejména v regionálním měřítku, pořádají i regionální obchodní komory jak na české, tak i na německé straně.

Při výběru vhodného obchodního partnera, agenta, či distributora Vám nad rámec výše uvedeného poslouží i kontakty získané prostřednictvím stránek německého obchodního rejstříku ([Handelsregister](#)), jehož základní náhled je zdarma, podrobnější informace jsou však již placené. Taktéž Vám mohou posloužit odkazy na [obchodní a průmyslové svazy](#), či jiné databáze obchodního charakteru (např. <http://de.kompass.com/>). Zde je nutno zdůraznit, že oborové svazy, spolky a sdružení hrají v Německu velkou roli, je jich poměrně značné množství a je naprosto obvyklé, že většina firem je členem některého takového sdružení. Rovněž dostupné databáze německých obchodních a průmyslových komor či přímé kontakty na ně mají svůj nezanedbatelný význam, zvláště uvědomíme-li si, že členství v komoře je na rozdíl od České republiky v Německu povinné.

V jednání s agenty a distributory Vám můžeme doporučit zajímat se zejména o následující skutečnosti:

- zda agent vlastní obchodní licenci agenta/distributora;
- vyžádat si portfolio podniků, které agent/distributor zastupuje;
- vyžádat si seznam výrobků, které agent/distributor prodává;
- reference agenta/distributora.

Pokud jde o reference agenta/distributora, platí zde obecná pravidla, tak jako všude ve světě, že je třeba mít se na pozoru před zneužitím informací, které může agent/distributor získávat pro konkurenci a je třeba rovněž zvážit jeho sílu na trhu. Německo je velkou zemí a je proto třeba řádně zvážit, hodláme-li pronikat na trh pouze v regionálním měřítku či v měřítku celostátním. Při uzavírání kontraktů či podmínek spolupráce s agentem či distributorem Vám doporučujeme dbát na klasická pravidla, z nichž považujeme za základní:

- uzavření smlouvy s důrazem na možnost rozvázání poměru;
- ověření, zda osoba, která kontrakt uzavírá, je oprávněna jednat;
- dohodu ohledně hrazení nákladů za marketing a další služby;
- zvolení rozhodného práva (v ideálním případě české);
- zvolení rozhodného jazyka (neočekávejte na německé straně znalost češtiny, nicméně ani znalost angličtiny nebývá zcela obvyklá);
- uvedení rozhodčí doložky apod.

Mnohé o přístupu agenta/distributora samozřejmě napoví již základní návrh smluvního vztahu, který vzejde z jeho strany.

Desatero pro obchodování s Němci

Komunikujte systémově a na jednání se připravte!

Uplatněte schopnost improvizovat!

Prezentujte se sebevědomě, investujte do online marketingu!

Nebojte se telefonovat, email často nestačí!

Nespoléhejte na to, že se domluvíte anglicky!

Dodržujte termíny a buďte spolehliví!

Nepodceňujte znalost informací německého partnera!

Jen dobrá cena a kvalita na náročném koncentrovaném trhu nestačí - inovace!

Hledejte obchodní zástupce!

Poznejte nejen své zákazníky, ale i konkurenci – jezděte na veletrhy!

6.2 Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Německé teritorium patří do celního území Evropské unie, přičemž do celního území SRN (a tedy i EU) nepatří ostrov Helgoland a území Büsingen. Na druhé straně je součástí jeho celního území rakouská oblast Jungholz a Mittelberg. Otevřením evropského jednotného vnitřního trhu (JVT) v lednu 1993 (s následným přistoupením dalších zemí) odpadly celní kontroly na vnitřních hranicích Evropské unie. Ve vnitřním styku zemí EU se nevybírají cla. Přístupem ČR a dalších zemí k EU jde od 1. května 2004 nadále i pro naši zemi ve **vzájemném obchodním styku se SRN o vnitrounitní obchod (intra komunitární obchod) a vzájemné dodávky proto nepodléhají celní kontrole, ani z nich nejsou vybírány celní dávky.**

Toto platí pouze pro zboží určené k volnému propuštění do distribuce v zemích EU, tj. pro zboží nepodléhající komunitárním transičním procedurám nebo pro zboží dodávané na mezinárodní celní dokumenty (karnet TIR). Interní komunitární tranzitní procedura (T2) je tudíž aplikována u zboží dodávaného z jednoho členského státu do druhého přes nečlenský stát.

Zboží pocházející z nečlenských států Evropské unie (z tzv. "třetích zemí") musí být procleno, aby mohlo být vpuštěno do vnitřního oběhu. V SRN platí od 1. 1. 1994 Celní zákoník Evropských společenství (Zollkodex der Europäischen Gemeinschaften). Ten je doplněn dalším podkladem EU - Společným celním tarifem (Gemeinsamer Zolltarif, GZT), který je každoročně aktualizován a obsahuje kromě jiného celní sazby na dovozy zboží z třetích zemí. (Integrovaný celní sazebník EU Taric dostupný [online](#).)

V SRN platí, stejně jako v ostatních členských zemích EU, **společný celní sazebník a harmonizovaný systém popisu a číselného označování zboží**, který je aplikovaný rovněž v českém celním sazebníku (NACE kódy) a slouží mj. i pro statistické kvantifikace.

Daň z přidané hodnoty (Mehrwertsteuer nebo také Umsatzsteuer) a spotřební daň (Verbrauchersteuer) a zahraniční obchod: Výběr DPH v zahraničním obchodě u intrakomunitárních dodávek sice odpadá, avšak při vývozu produktů, zejména výrobků určených konečnému maloobchodnímu spotřebiteli, je nicméně již při průzkumu trhu a kalkulaci exportní ceny a tím i posouzení finální konkurenceschopnosti produktu třeba brát v potaz jak DPH vybírané v prodejním místě, tak případnou spotřební daň.

Celní problematika spadá do kompetence **Spolkové celní správy (Bundeszollverwaltung)**, která působí v rámci Spolkového ministerstva financí. Informace k tématu cel včetně veškerých legislativních úprav lze proto najít na [webových stránkách tohoto ministerstva](#) nebo přímo na webových stránkách [celního úřadu](#). K tématu celní problematiky (včetně problematiky spotřebních daní) je účelné uvést následující německé kontaktní adresy a informační místa:

Centrální informační středisko celní správy

Zoll-Infocenter
Friedrichsring 35, 63069 Offenbach am Main
Tel.: 069/469976-00
Telefax: 069/469976-99
E-mail: info@zoll-infocenter.de

Informations- und Wissensmanagement (IWM) Zoll

Carusufer 3-5, 01099 Dresden
Kontakt pro podnikatele
Telefon: 0351 44834-50
Telefax: 0351 44834-590
E-mail: info.gewerblich@zoll.de
Kontakt pro soukromé osoby:
Tel.: 0351/44834-510
E-mail: info.privat@zoll.de

V případě problémů s celními úřady či jiných případech je možné obracet se na **styčného důstojníka české celní správy v SRN**:

mjr. ing. Simona KORDAČOVÁ

styčný důstojník Celní správy ČR
Velvyslanectví ČR v Berlíně
kancelář SCD při ZKA (zkratka)
Kolín nad Rýnem / Německo
Tel.: +49 221 672 4802
Fax: +49 221 672 4903
E-mail: cologne@cs.mfcr.cz

Kontrola vývozu

Klasická omezení aplikovaná v německém zahraničním obchodě (zbraně a vojenský materiál, výrobky strategické povahy, případné limity dovozu některých komodit ze třetích zemí mimo EU) bývají uvedena v oběžnících Spolkového ministerstva hospodářství a energetiky (BMW) a jsou publikována i na [jeho internetových stránkách](#). Jejich kompletní přehledy lze získat rovněž na internetových stránkách Spolkového úřadu pro hospodářství a kontrolu vývozu (BAFA), který je pověřeným specializovaným zařízením předmětného spolkového ministerstva. Kontrole podléhají rovněž některé další senzitivní výrobky a technické služby a v jistém ohledu rovněž tranzitní obchod. Obdobně se to týká vývozu tzv. duálního zboží (t.j. zboží použitelného jak pro civilní, tak i vojenské užití).

Legislativní podklad pro kontrolu exportu zbraní a zbrojního vybavení tvoří tzv. „Zákon o kontrole válečných zbraní“ Kriegswaffenkontrollgesetz (KrWaffKontrG), Zákon o vnějších hospodářských vztazích - Außenwirtschaftsgesetz (AWG) a nařízení o provádění zahraničních vnějších vztahů - Außenwirtschaftsverordnung (AWV). Vývoz duálního zboží se řídí nařízením EU (č. 1334/2000 z 22. 6. 2000). Politika SRN při vývozu, ale i transitu vojenského materiálů přes území SRN, je přísnější, než u ostatních zemí EU. Na obdržení povolení není právní nárok a může být odmítnuto i při důvodném

podezření, že materiál by mohl sloužit v zemích s válečnými ohnisky k represii obyvatelstva. Vývoz zbraní nebo duálního zboží bez příslušného povolení je postihován jako trestný čin, minimálně jako přestupek, přičemž pokuta může být uložena až do výše 500.000 Euro, v některých případech může sankce představovat i trest odnětí svobody. Příslušná opatření a požadovaná povolení se týkají i lodí plujících pod německou vlajkou, i když k nakládce nedojde na území (v přístavu) SRN. Obdobně i letadel zanesených v německém registru.

Vydávání zbrojních dovozních a vývozních licencí, případně schválení výrobku pro trh, provádí pro průmyslové artikly a některé strategické materiály a suroviny vedle svých dalších funkcí spolkový úřad BAFA. Ten vydává rovněž mezinárodní importní certifikáty a provádí verifikaci certifikátů.

Spolkový úřad pro hospodářství a kontrolu vývozu - BAFA (průmyslové výrobky)

Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA)

Frankfurter Strasse 29-35, 65760 Eschborn

Tel.: 0049-6196-908 0

Fax: 0049-6196-908-1800

Internet: www.bafa.de

E-mail: poststelle@bafa.de (kontrola vývozu)

E-mail: bundesamt@bafa.de (kontrola dovozu, energie)

Obecná doporučení pro české exportéry při exportu zbraní a zbrojního materiálu

I přesto, že spolková vláda v koaliční smlouvě prosazuje sjednocení povolovacího procesu – resp. minimálních standardů – v rámci EU, nelze očekávat, že by za současné situace akceptovala uvolnění své politiky prostřednictvím EU, spíše naopak. Pro CZ firmy vyvážející zbraně a zboží dvojího užití přes Německo proto platí:

- Spolková vláda bude posuzovat žádost o transit stejně jako žádosti o vývoz německých firem, a tudíž je za současné situace třeba počítat s restriktivnějším přístupem* Nicméně spolková vláda je připravena vyjít vstříc a dát CZ subjektům povolení k transitu/reexportu v případech, kdy by DE subjektu povolení vydáno nebylo - v tomto případě je však třeba počítat s delším povolovacím procesem. Z naší zkušenosti je pro rozhodnutí německých úřadů stanovisko české Licenční správy MPO zcela irelevantní – každou žádost přezkoumávají dle svých kritérií.
- S ohledem na silnou politizaci exportu zbraní v SRN je třeba počítat spíše s nejistotou a nevypočitatelností povolovacího procesu (tak to vnímají i německé zbrojní firmy).
- Před každou žádostí o povolení transitu, resp. uzavřením kontraktu, u kterého je objektivní riziko problémů s transitem, doporučujeme neformální konzultace s německými úřady (BMW),** at' již přímo nebo prostřednictvím speditérských firem, příp. pak prostřednictvím ZÚ. K ex ante konzultacím ve sporných případech jsme byli německými úřady přímo vyzváni.
- Při výběru speditérů doporučujeme výběr firem, které mají zkušenosti s přepravou zbraní na DE teritoriu a často eliminují problémy/chyby, se kterými se CZ firmy v Německu potýkají. V případě využívání dalších firem jako prostředníků doporučujeme pečlivě zvážit, zda je tento krok nutný. Zejm. zapojení subjektů ze zemí východní a jihovýchodní Evropy vede německé úřady k podezřívavosti a v důsledku ke zpomalení procesu udělování transnitní licence.

*. *Další kritéria a politické principy exportní politiky zbraní SRN:*

- *Kompatibilita vývozu s mezinárodními závazky, zejména na základě rozhodnutí OSN a EU;*
- *vnitřní situace v zemi koncového příjemce;*
- *zajištění míru, bezpečnosti a stability v regionu;*
- *národní bezpečnost členských států EU a jejich spřátelených zemí;*
- *chování kupující země vůči mezinárodnímu společenství, zejména s ohledem na její postoj k terorismu;*

- *přizpůsobení exportu zbraní technickým a ekonomickým možnostem kupující země.*

Spolková vláda klade velký důraz na zpřísnění norem při udělování licencí pro export malých ručních zbraní. Přepřacována by měla být především zásada „Nové za staré“, která říká, že při dodávce nových ručních zbraní do jednotlivých zemí, by měl být stejný počet starých zbraní, kterými země ještě disponuje, vyřazen a zlikvidován a v žádném případě dále prodáván. Podle politických zásad kontroly exportu zbraní bude schválení dalšího vývozu přijímací zemi uděleno jen tehdy, pokud v ní bude předtím zajištěna informace o koncových držitelích z předchozí dodávky. Před udělením schválení budou spolkovou vládou shromážděny a zhodnoceny všechny informace o aktuálních držitelích zbraní v dané zemi a budou-li existovat jakékoli pochybnosti, bude další exportní žádost zamítnuta.

**** Odbor V B 8: Ausfuhrkontrolle: Spezielle Dual-Use-Güter, Kriegswaffenkontrolle. Telefon: +49 228/99 615 7176; fax: +49 228/99 615 2268; mail: buero-vb8@bmwi.bund.de**

Ochrana domácího trhu

V případě SRN se v pravém smyslu nejedná o uplatňování klasických ochranných opatření. Trh SRN se v tomto směru řídí harmonizovanou legislativou EU a je plně liberalizován. Poměrně striktní jsou nicméně požadavky na kvalitu řady produktů, vycházející na základě legislativy EU z národních ustanovení a norem na „ochranu spotřebitele“, z ekologických norem apod., včetně kontroly jejich dodržování.

Zvýšené ochraně podléhají na domácím trhu zejména potraviny. Do homologačního režimu patří rovněž léčiva a zdravotnické přípravky. Mezi zakázané produkty a oblasti podléhající kontrole patří dále dětská pornografie, exotická fauna a flora, protiústavní materiály, známkové a produktové pirátství a nebezpečný odpad. Užití některých německých standardů a norem není sice povinné, pokud jsou výrobky homologovány pro EU, tradiční přístup spotřebitelů a jejich důvěra v některé německé normy ale pomáhají odbytu produkce u konečného spotřebitele.

Vydávání dovozních a vývozních licencí, případně schválení výrobku pro trh provádějí dle charakteru produktu v Německu následující instituce:

Spolkový úřad pro hospodářství a kontrolu vývozu (průmyslové výrobky)

Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA)
Frankfurter Strasse 29-35, 65760 Eschborn
Tel.: 0049-6196-908 0
Fax: 0049-6196-908-1800
Internet: www.bafa.de
E-mail: poststelle@bafa.de (kontrola vývozu), bundesamt@bafa.de (kontrola dovozu, energie)

BAFA vydává rovněž mezinárodní importní certifikáty a provádí verifikaci certifikátů.

Spolkový úřad pro zemědělství a výživu (zemědělská produkce a potraviny)

Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (BLE)
Deichmanns Aue 29, 53179 Bonn
Tel.: 0228 6845-0
Internet: www.ble.de
E-mail: info@ble.de

Spolkový úřad pro léčiva a zdravotnické produkty (léčiva, přípravky)

Bundesinstitut für Arzneimittel und Medizinprodukte (BfArM)

Kurt-Georg-Kiesinger-Allee 3, 53175 Bonn

Tel.: 0049-228-207-30

Fax: 0049-228-207-5207

Internet: www.bfarm.de

E-mail: poststelle@bfarm.de

Základní **technické normy** aplikované na výrobky v distribuční síti SRN publikuje Německý ústav normalizační (DIN). Další oborová nařízení a normy lze získat od níže uvedených věcně příslušných institucí.

Německý normalizační úřad (DIN)

Deutsches Institut für Normung (DIN)

Deutsches Informationszentrum für technische Regeln (DITR)

Burggrafenstrasse 6, 10787 Berlin

Tel.: +49 030-2601-0

Fax: +49 (0)30 262 81 25

Internet: www.din-katalog.de

E-mail: info@beuth.de

Sdružení německých inženýrů

Verein Deutscher Ingenieure e.V.

Abteilung VDI-Richtlinien, VDI-Platz 1, 40468 Düsseldorf

Tel.: +49 (0)211 62 14-457

Telefax: +49 (0) 211 62 14-174

E-mail: vdi-richtlinien@vdi.de

VDE Verband der Elektrotechnik Elektronik Informationstechnik e.V.

Stresemannallee 15, 60596 Frankfurt a. M.

Tel.: +49 (0)69 6308 0

Fax: +49 (0)69 6308-9865

Internet: www.vde.com

E-mail: service@vde.com

TÜV (technická bezpečnost výrobků)

Internet: www.vdtuev.de

Německý institut pro dodržování kvality a značení

Deutsches Institut für Gütesicherung und Kennzeichnung e.V.

Siegburger Str. 39, 53757 Sankt Augustin

Tel.: +49 (0)2241/1605-0

Fax: +49 (0)2241/1605-11

Internet: www.ral.de

E-mail: ral-institut@ral.de

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Právní úprava založení podniku a podnikání v SRN je oproti České republice komplikovanější a roztržitější. Existuje několik možností, a to od založení kanceláře bez možnosti přímo uzavírat obchodní transakce přes založení samostatné či nesamostatné společnosti až po založení klasické společnosti. Pokud jde o joint-venture, v německém právu neexistují žádné zvláštnosti a domácí i zahraniční partneři jsou si z právního hlediska rovni. Také v ostatních případech platí veskrze stejné podmínky pro tuzemce a cizozemce.

Obecně k založení podniku doporučujeme [informační servery spolkové vlády](#), resp. stránky [GTAI](#), popřípadě zemských agentur na podporu obchodu a investic (7.4), jež nabízejí zvl. služby – od poradenství a asistenci při zakládání pobočky, po zajištění kancelářských prostor či vhodných zaměstnanců.

Existuje několik forem podniků, níže uvádíme nejčastěji používané formy:

Společnost podle občanského práva (GbR) a veřejná obchodní společnost (OHG) (Gesellschaft bürgerlichen Rechts - GbR, Offene Handelsgesellschaft - OHG)

Dojde-li k založení podniku minimálně dvěma fyzickými či právníckými osobami, vznikne **společnost občanského práva - GbR** (obdobně jako vzniká společnost dle NOZ). Společnost nemá právní subjektivitu a nezapisuje se do obchodního rejstříku.

Veškeré informace o GbR jsou dostupné na [webu](#).

Ze společnosti občanského práva se automaticky stane **veřejná obchodní společnost - OHG**, když druh a rozsah podnikání společnosti vyžadují vedení obchodní činnosti způsobem určeným obchodním zákoníkem. Veřejnou obchodní společnost zakládají dvě fyzické či právnícké osoby za účelem podnikání, základní kapitál není ze zákona stanoven, na rozdíl od GbR zde však vzniká povinnost zapsat společnost do obchodního rejstříku. Společníci ručí společně a nerozdílně, a to celým svým majetkem. [Více informací](#).

Komanditní společnost (KG) + komanditní společnost s ručením omezeným (GmbH & Co.KG)

,(Kommanditgesellschaft - KG; Gesellschaft mit beschränkter Haftung und Kommanditgesellschaft - GmbH & Co.KG).

Komanditní společnosti musí být založeny alespoň dvěma společníky, z nichž alespoň jeden (komplementář) ručí neomezeně. [Více informací](#). Komanditní společnost s ručením omezeným (GmbH & Co.KG) je zvláštní variantou klasické KG, kdy roli osobně ručícího společníka převezme spol. s r.o.(GmbH). [Více informací](#).

Společnost s ručením omezeným (GmbH): (Gesellschaft mit beschränkter Haftung - GmbH)

U tohoto typu obchodní společnosti se jedná o oblíbenou, v Německu velice rozšířenou, praktickou a ve většině případů i daňově výhodnou právní formu, která je vhodná i pro podnikání zahraničních subjektů. GmbH ručí vlastním jměním společnosti, soukromý majetek společníků je z ručení zpravidla vyloučen. Pro založení společnosti není předepsán žádný minimální nebo maximální počet společníků, může se jednat i o společnost pouze jednoho společníka. Zakladateli GmbH mohou být jak domácí, tak zahraniční fyzické a právnícké osoby, kromě osobních společností (OHG, KG) a společností občanského práva (GbR). Hodnota základního kapitálu společnosti činí minimálně 25 000 €, kromě vkladů v hotovosti jsou možné i věcné vklady. Společnost může být přihlášena až v případě, že je splaceno minimálně 50 % jejího základního kapitálu, přičemž každý společník musí mít splacenu minimálně jednu čtvrtinu svého počátečního vkladu. [Více informací](#).

K dalším patří **akciová společnost (AG)** (Aktiengesellschaft - AG), která je ale pro potřeby zejména MSP ČR méně

vhodná. Obvyklou formou je rovněž podnikatel-jednotlivec (Einzelunternehmer, Einzelfirma). [Více informací.](#)

Procedury, doklady a vybrané náklady při zakládání podniku v Německu

- Dotaz na německou Průmyslovou a obchodní komoru (IHK) ohledně názvu firmy (za účelem vyvarovat se nebezpečí záměny).
- Sepsání stanov podniku, respektive společenské smlouvy (zakládacího dokumentu).
- Ověření společenské smlouvy (zakládacího dokumentu) veřejným notářem. K tomu je zapotřebí průkazů totožnosti příslušných osob k ověření podpisu (u fyzických osob).

V případě, že zakladatelem/spoluzakladatelem je zahraniční právnická osoba, vyžaduje se dále předložení veřejně ověřených opisů následujících dokumentů včetně překladů (zpravidla ve dvou vyhotoveních):

- plná moc žadatele k zastupování společnosti,
- výpisy z registrů (obchodní rejstřík, ohlášení živnosti) ze země, v níž má firma sídlo,
- doložení obchodní činnosti v zahraničí - v zemi, v níž má firma sídlo (balance, smlouvy např. nájemní, účty apod.).
- registrace u místem příslušného soudu, který provede zápis do obchodního rejstříku (na základě shora uvedených notářsky ověřených dokumentů). Výlohy na zápis do obchodního rejstříku činí 750–1000 Euro. Zveřejnění o zápisu ve spolkovém věstníku proběhne automaticky, přičemž náklady ve výši 250 - 350 Euro jdou na vrub žadatele.
- registrace firmy u místního nebo městského úřadu (Ordnungsamt). Požaduje se průkaz totožnosti, osvědčení o zápisu v obchodním rejstříku, notářsky ověřená kopie společenské smlouvy a v některých případech, ve kterých je vyžadováno, též povolení pro podnikání (Gewerbeanmeldung - povolení k podnikání se týká zejména případného výkonu vybraných řemeslných činností), případně koncesní listinu u výkonu některých povolání respektive doklad o členství v profesní komoře a dle typu společnosti a rovněž tak doklady prokazující splacení poloviny základního jmění a uhrazení zálohy za soudní výlohy.)
- městská rada automaticky informuje další potřebné instituce, tj. finanční úřad, který automaticky přiděluje daňové identifikační číslo (registrace pro platbu DPH není nutná), průmyslovou a obchodní komoru či komoru řemesel, odborový svaz a úřad práce (pokud má podnik zaměstnance) a zdravotní pojišťovnu. Tyto instituce pak zašlou novému podniku příslušné dokumenty včetně potřebných informací o povinném členství či dalších záležitostech.

Joint-venture je společnost vlastněná z určité části německým a ze zbylé části českým zahraničním partnerem. V německém právu neexistují žádné zvláštnosti a domácí i zahraniční partneři jsou si z právního hlediska rovni. Také v ostatních případech platí veskrze stejné podmínky pro tuzemce a cizozemce. Společný podnik patří v současné době k méně využívaným formám vstupu českých podniků na německý trh.

Založení kanceláře či pobočky

Zahraniční právnické osoby jsou bez jakýchkoliv zvláštních dodatečných omezení oprávněny vyvíjet obchodní a podnikatelskou činnost v SRN jako jakákoliv jiná německá firma. Z výše uvedeného vyplývá, že český subjekt nemusí bezpodmínečně v SRN zakládat novou firmu, může zde působit jako zahraniční právnická osoba.

Lze **založit kancelář (reprezentaci)**, která ovšem nesmí uzavírat obchodní transakce a je využitelná zejména pro reklamu a marketing. Je možno rovněž zřídit nesamostatnou pobočku bez vlastního účetnictví. Tato pobočka nemusí být zapsána do obchodního rejstříku a stačí pouze zápis u živnostenského úřadu.

Je možno založit také samostatnou pobočku, která musí být podobně jako samostatný podnik nahlášena v obchodním rejstříku a u místního úřadu. Tato pobočka není samostatnou právnickou osobou a je pokládána za součást mateřské firmy.

Registrace (ohlášení) živnosti (Einzelunternehmer, Einzelfirma)

Zahraniční živnostníci mají stejné postavení jako tuzemští. Základním právním předpisem je živnostenský řád (Gesetz zur Ordnung des Handwerks, zákon o živnostenském řádu). [Úplné znění](#).

Obdobně jako u nás jsou řemesla dělená na volná a vázaná. Pro vázaná řemesla musí být splněna podmínka zápisu do živnostenského rejstříku (Handwerksrolle). K tomu se vyžaduje splnění určitých povinností, zejména odborné způsobilosti, která se prokazuje udělením živnostenského mistrovského listu a praxe. T. č. je specifikováno 41 řemesel, k jejichž výkonu se vyžaduje odborná způsobilost (Příloha k Živn. řádu A).

Zahraniční osoba musí v principu splnit stejné požadavky, jako jsou kladené na německé podnikatele a živnostníky. Čeští živnostníci, kteří by chtěli podnikat v Německu, musí proto vlastnit německý mistrovský list pro dané řemeslo, aby mohli být zapsáni do živnostenského rejstříku.

Pro občany Evropské unie (a tím i ČR) však existuje možnost výjimky dle paragrafu 9 HwO s odvoláním na vyhlášku BMWi o předpokladech pro zapsání do živnostenského rejstříku v případě občanů EU nebo EHP (německy: Verordnung über die für Staatsangehörige der Mitgliedstaaten der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft oder eines anderen Vertragsstaates des Abkommens über den Europäischen Wirtschaftsraum geltenden Voraussetzungen der Eintragung in die Handwerksrolle, zkráceně: EU/EWR Handwerkerverordnung). Její text je např. zveřejněn [na webu](#).

Podle této vyhlášky může být i český občan zapsán do živnostenského rejstříku, pokud splňuje tyto podmínky odborné praxe a vzdělání:

- šest let nepřetržité praxe v oboru jako OSVČ nebo jako vedoucí provozu (podniku), nebo
- tři roky nepřetržité praxe v oboru jako OSVČ nebo jako vedoucí provozu (podniku) s podmínkou tříletého vzdělání v daném oboru, nebo
- tři roky nepřetržité praxe v oboru jako OSVČ a k tomu minimálně pět let další praxe v oboru v zaměstnaneckém poměru,
- pět let nepřetržité praxe v řídicí funkci, z toho minimálně tři roky praxe, spojené s technickými úkoly a s vedením kolektivu, s podmínkou tříletého vzdělání v daném oboru

Splnění těchto podmínek se prokazuje potvrzením Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Pak je možno požádat u příslušného orgánu v Německu o udělení výjimky z německých živnostenských předpisů podle par. 9 HwO. Není nutné, aby podmínku vzdělání a odborné praxe splňoval provozovatel/majitel živnosti. Můžete samozřejmě, tak jako u nás, zaměstnat osobu, která bude vlastnit německý mistrovský list. Ostatní živnosti jsou volné a vlastnictví mistrovského listu se nevyžaduje.

Živnostník může vystupovat v právním styku pod svým jménem a příjmením s případným dodatkem odlišujícím osobu nebo druh podnikání. Zápis do obchodního rejstříku je nutný až po překročení stanovené hranice obratu, majetku podniku nebo počtu zaměstnanců. V určitých případech může být zápis do obchodního rejstříku povinný.

Další užitečné informace pro zakládání podniku českými firmami v SRN

- **Doba registrace:** U registrace firmy v Německu lze hovořit zhruba o čtyřech týdnech.
- **Povinné členství** v obchodních a průmyslových komorách, v řemeslnických komorách, v profesních komorách. V Německu existuje ex lege povinné členství podniků v Průmyslové a obchodní komoře - v pobočce dle místa sídla firmy (Industrie- und Handelskammer), případně v komoře řemesel (Handwerkskammer), jde-li o výkon řemeslné činnosti. Dále je v SRN povinné členství buď v profesní komoře nebo postačí zápis do obchodního rejstříku.

(Výjimkou je 41 řemesel vyjmenovaných v příloze k Živnostenskému řádu. Tito řemeslníci ale musí být povinně členy místní komory řemesel - viz výše.)

- Zvláštní profesní komory vedou **separátně některá povolání** (architekti, farmaceuti apod.). Mezi ně patří rovněž obchod s mléčnými produkty. U těchto výjimek je nutno mít licenci a splňovat určité odborné a kvalifikační předpoklady.
- **Nabývání nemovitostí:** S tématem podnikání v Německu souvisí také otázka nabývání nemovitostí, kde se jak před vstupem, tak také po vstupu České republiky do Evropské unie nemusí čeští podnikatelé obávat žádných restrikcí.
- **Převzetí firmy se zaměstnanci:** U založení, případně převzetí firmy s více než 10 zaměstnanci českými podnikateli je třeba vzít v úvahu zákon o ochraně pracovníků před výpovědí a tzv. zákonnou minimální mzdu. Podnik musí být nahlášen na úřadu práce a obdržet od úřadu k další evidenci a kontaktu s tímto úřadem své vlastní podnikové číslo.
- **Daně:** V otázce daní odkazujeme na předchozí kapitoly.
- **Otevření a vedení účtu u komerčních bank:** Otevření účtu je zcela bezproblémové, jak pro zahraniční fyzické osoby, tak pro právnické osoby. Vyžadován je pouze průkaz totožnosti zakladatele účtu, případně od dalších disponentů. Nevyžaduje se vstupní vklad, na rozdíl od většiny komerčních ústavů v ČR jsou služby on-line banking a GMS banking a vydání základní debetní EC karty zahrnuty automaticky (bez dodatečných nákladů) v základním balíčku. On-Line transfery do členských zemí EU jsou zdarma. (V zemích mimo eurozónu k nim ovšem přistupují poté případné poplatky tamních bank.)
- **Výkon řemeslnické činnosti firmou či pobočkou:** Vykonávání řemesla je dceřiným společností (nebo samostatným pobočkám) zahraničních kapitálových společností působících v Německu povoleno pouze v případě jejich registrace v řemeslnickém rejstříku (Handwerksrolle), vedeném řemeslníckými komorami. Vykonávání řemeslnické činnosti pobočkou zahraniční právnické osoby bez této registrace je v Německu považováno za přestupek.
- **Firemní dokumenty:** Každá společnost musí na svých obchodních formulářích a dopisech uvádět název společnosti a právní formu, sídlo společnosti, registrační soud a číslo, pod kterým je zanesena v obchodním rejstříku a jména všech jednatelů. Pokud se týče faktur a ostatních daňových dokladů, musí tyto doklady obsahovat daňové číslo společnosti (Steuernummer, St-Nr.) nebo její identifikační číslo k dani z obrátu (Umsatzsteuer-Identifikationsnummer, USt-IdNr.).

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Na německém trhu hraje otázka marketingu a vhodné reklamy klíčovou roli. Inzerce a reklama v médiích, ať již tištěných či elektronických, je pro většinu českých malých a středních podniků bohužel nedostupná. Pro MSP tudíž hraje roli přímý marketing, příp. účast na veletrzích a kooperačních burzách.

Přímý marketing

V případě přímého B2B marketingu doporučujeme (zejm. MSP) konzultovat düsseldorfskou zahraniční kancelář CzechTrade, která vedle nabídky standardních služeb poskytuje i základní bezplatné poradenství. Doporučujeme intenzivní využívání internetových databází, zejm. www.wlw.de (viz kap. 6.1). Obecně platí, že důležitou roli hraje dobrá znalost němčiny, telemarketing, resp. kombinace elektronické pošty, pošty a telefonu. Na německém trhu hrají zásadní roli reference, a to zejm. od významných německých firem (Siemens, Bosch, Miele atd.).

Propagace a reklama za využití HSP

Jako ilustraci lze uvést, že celostránková reklama v hospodářském deníku Handelsblatt se pohybuje kolem 20 – 25 000 Euro, 1/16 stránky, t.j. 185 x 66 mm stojí cca 1.500 Euro. Obdobná situace jako u deníků je u odborných periodik zaměřených na určitý tržní segment. Vyhledání odborných časopisů je možné podle oborů (s dalším přístupem k inzertním sazbám) na internetovém vyhledávači www.fachzeitung.de, který obsahuje kolem tisíce specializovaných

německých titulů. Ze specializovaných časopisů na hospodářskou problematiku zemí střední a východní Evropy je možno doporučit měsíčník "OST-WEST-CONTACT", který je oficiálním orgánem německé organizace Osteuropa Verein der deutschen Wirtschaft. V pravidelných intervalech přináší články a reportáže z tohoto regionu.

OST-WEST-CONTACT – Verlag für Außenwirtschaft GmbH

Ritterstraße 2B, 10969 Berlin

Tel.: +49 (0) 30 615089-0

Fax: +49 (0) 30 615089-29

E-mail: info@owc.de

Web: www.owc.de

K této kapitole přiřazujeme proto základní informace o kontaktních **možnostech B2B kontaktů zdarma (nebo za menší poplatek)** formou internetových databank a kontaktních burz, dále seminářů resp. workshopů aj.

Internetové kooperační burzy a další možnosti inzerce

Vycházíme-li z toho, že o prosazení na trhu mají zájem spíše české malé a střední firmy, navíc firmy, které jsou buď dodavateli či subdodavateli (kontakt B2B) a nikoliv hráči na přímém konzumentském trhu, jeví se nám jako vhodnější dále informovat o různých možnostech publikace (resp. inzerce) nabídek a informací (vč. vyhledávání partnerů) zejména prostřednictvím internetu u specializovaných hospodářských organizací, nadací, svazů, komor aj. Výhodou jsou většinou nulové náklady a zúžení cílové skupiny sdělení pouze na potenciální partnery. Uvádíme vybrané hlavní možnosti.

Inzerce v kooperačních internetových burzách

Uveřejnění nabídky v B2B kooperačních burzách Průmyslové a hospodářské komory. Zveřejnění nabídky české firmy v časopisech, které vydávají např. obchodní a průmyslové komory (IHK, v Německu je celkem 83 těchto komor a jejich přehled lze nalézt na adrese www.ihk.de v kapitolách „Kooperationsbörse“), je ve většině případů zdarma. Totéž platí pro jejich internetové stránky. Jedním z příkladů je možnost uveřejnění nabídky v [databance subkontraktorů](#) ve spolkových zemích Braniborsko a Berlín. Možnost vyhledávat partnery, zápis do databáze zdarma. Ve spolkové zemi Sasko působí při IHK Zittau a Chemnitz kontaktní centra pro česko-saskou hospodářskou spolupráci.

Komunikace s médii - firemní tiskové zprávy a informace na internetových portálech pro německé redakce

Infoportál NOV-OST Info. Uveřejňuje tiskové zprávy a informace ze zemí SVE. Oblast uživatelů portálu zahrnuje „decision makers“ v obchodu s regionem SVE, dále německé, rakouské a švýcarské firmy a média. Internet: www.nov-ost.info. Za menší poplatek vydá firemní zprávu, může zajistit i překlad ČJ-N.

Infoportál Deutsch-Tschechische Presseagentur DTPA - Česko-německá tisková agentura může uveřejnit firmám zdarma hospodářské informace. Partnery projektu je řada oficiálních míst ze Saska a Duryňska včetně hospodářských komor a partnerů z české strany. Jde o společný česko-německý projekt s využitím fondů EU. Redakce si vyhrazuje právo obsah sdělení přezkoumat. Zajišťuje rovněž překlady, resp. korekturu němčiny. Internet: <http://www.dtpa.de>, e-mail: dtpa@kabeljournal.de.

Publikace tiskových zpráv prostřednictvím veletržních správ. Všechny mezinárodní veletrhy a další velké veletržní akce v Německu uveřejňují zdarma na svých internetových stránkách (servis pro novináře a veřejnost) tisková sdělení vystavovatelů. Lze doporučit pro všechny české vystavovatele na oficiálních akcích MPO a dalších českých institucí. Jde o vhodný způsob, jak upozornit novináře a další vystavovatele na svůj stánek, produkci, obchodní záměry atd. Databanky

z minulých ročníků jsou navíc k dispozici i v dalších letech.

OTS Originaltextservice NEWSAKTUELL. Agentura OTS Newsaktuell je dceřinou společností německé tiskové agentury DPA. Šíří firemní PR materiály z domova i ze zahraničí; prostřednictvím satelitu zpravodajství odebírá denně 320 německých médií a dalších 100 000 předplatitelů elektronických zpráv, mezi které patří ministerstva, ústřední orgány, hospodářské svazy, nadace, firmy, stranická grémia aj. Veškeré zprávy jsou dále běžně dostupné (zejména jako podklad pro média) v archivu na portále www.presseportal.de. Jednorázové vydání zprávy s rozsahem do 300 slov stojí kolem 300 Euro. Kontakt: www.newsaktuell.de.

Semináře, workshopy, setkání podnikatelů, obchodní mise

Obecně lze doporučit, aby české MSP věnovaly zvýšenou pozornost všem možnostem účasti na českých proexportních akcích tohoto druhu pořádaných v SRN zastupitelským úřadem ČR, generálními konzuláty v Drážďanech a v Mnichově, konzulátem v Düsseldorfu, CzechTrade a dalšími oficiálními institucemi ČR (MPO, MZV, HK, SP ČR, oborovými svazy, krajskými úřady aj.). O jejich konání a podmínkách tyto instituce českou podnikatelskou veřejnost pravidelně informují svými komunikačními kanály.

V této souvislosti chceme upozornit rovněž na finančně nenáročný způsob setkání a navázání kontaktů s potenciálními německými partnery na akcích pořádaných německými institucemi a orgány přímo v České republice. Každoročně se uskuteční například několik oficiálních účastí německých spolkových zemí na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně (Sasko, Durýňsko, Porýní- Falcko) a na dalších veletrzích včetně na několika podnikatelských německých misích a workshopů v ČR a řady dalších obdobných akcí. Jejich základní přehled sestavený oficiálním informačním portálem „ixpos“ Spolkového ministerstva hospodářství a energetiky BMWi lze nalézt na internetovém portálu www.ixpos.de, respektive se informovat o možnostech účasti u Česko-německé hospodářské komory v Praze, která je ve většině případů jejich českým realizátorem (www.dtihk.cz).

Významné veletrhy a výstavy a další aktivity zastupitelských úřadů a agentur v teritoriu (viz kapitola 5.2. Kalendář akcí)

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

SRN má široce a důkladně rozpracovány zákony o ochraně duševního vlastnictví. Nejvyšší právní normou je Ústava a v ní ustanovení na ochranu osobnosti a svobody podnikání.

Specifická ustanovení na ochranu duševního vlastnictví obsahují následující zákony:

- Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz - UrhG) – Autorský zákon
- Gesetz betreffend das Urheberrecht an Werken der bildenden Künste und der Photographie (Kunsturheberrechtsgesetz - KunstUrhG/KUG) Zákon na ochranu výtvarných děl
- Patentgesetz (PatG) - Patentový zákon
- Gesetz über den rechtlichen Schutz von Mustern und Modellen (Geschmacksmustergesetz - GeschmMG) Zákon o ochraně vzorů designu, modelů a provedení
- Gebrauchsmustergesetz (GebrMG) Zákon o chráněných užitkových vzorech
- Sortenschutzgesetz (SortSchG) Zákon na ochranu nových odrůd
- Gesetz über den Schutz der Topographien von mikroelektronischen Halbleitererzeugnissen (Halbleiterschutzgesetz - HalblSchG) Zákon na ochranu práv duševního vlastnictví v oblasti elektroniky

- Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen (Markengesetz - MarkenG) - Zákon na ochranu značek původu a obchodních označení
- Bürgerliches Gesetzbuch (Namensrecht, § 12) - právo na ochranu před zneužitím vlastního příjmení
- Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (UWG) - Zákon proti nerovné konkurenci – obchodní tajemství atp.

Práva, jichž se uvedené zákony dotýkají, jsou chráněna na základě mezinárodních dohod a smluv, jakož i na základě směrnic a nařízení EU. Jsou licencována, avšak převoditelná na druhé osoby (fyzické i právnické). Na druhé straně platí omezení těchto práv ve smyslu práva na citaci autorsky chráněných děl, práva na jejich parodování, práva na vlastní výzkum, obecně pak ve smyslu práva na svobodu informací.

Základním právem na ochranu duševního vlastnictví je Urheberrechtsgesetz (UrhG) – Autorský zákon z roku 1965 a s ním spojený Verlagsgesetz (VerlG) - Zákon o vydávání autorských děl a Wahrnehmungsgesetz (WahrnG) - Zákon o právu na využívání autorských děl.

V prosinci 2014 byl autorský zákon znovu novelizován, změny se týkají především digitálních médií:

- citace zdroje musí splňovat nové parametry digitálních citací;
- ve veřejných a odborných knihovnách smí být digitální média přístupná (dříve jen s digitálním klíčem), přenos a kopírování digitálních médií je povoleno;
- kopírování originálního, legálně koupeného video či audiozáznamu nebo programu pro vytvoření vlastní záložní kopie je povoleno, pokud originální záznam neobsahuje softwarovou ochranu proti kopírování;
- porušit tuto ochranu proti kopírování je nelegální. Není však postihnutelné podle trestního práva, ale jen podle občanského práva (způsobená škoda držiteli práv při kopírování pro vlastní potřebu je nulová či minimální);
- je zakázáno prodávat či zveřejňovat programy, které primárně jsou určeny k tomu, aby umožnily kopírování záznamů či programů, které obsahují softwarovou ochranu proti kopírování.

Problematika autorských práv je v Německu ostře sledována. Existuje zde řada právních kanceláří, které se zabývají pouze touto problematikou. Případné porušení autorské legislativy může znamenat značné ekonomické ztráty pro subjekt, který toto porušení způsobí. Vždy aktuální informace k autorskému zákonu, patentům, licencím atd. najdete na [webových stránkách GTAI](#).

Zdroje zákonů v plném znění najdete na webových stránkách:

- [Autorský zákon](#) (novela prosinec 2014)
- [Zákon o právu na využívání autorských děl](#) (novela říjen 2013)
- [Zákon o vydávání autorských děl řeší smlouvy mezi autorem a vydavatelem](#) (novela březen 2002)
- [Patentový zákon](#) je jeden z nejstarších (od 5. 5. 1936) platných zákonů ve Spolkové republice (novela říjen 2013)
- Zákon na ochranu vzorů, designu, modelů a provedení - [Gesmackmustergesetz](#) (novela únor 2014)

6.6 Trh veřejných zakázek

Z dohody o přistoupení k EU, která má jako zdroj primárního práva přednost před národními úpravami zadávání veřejných zakázek vyplývá, že české podniky se mohou zúčastnit všech veřejných zakázek, které jsou v Německu vypisovány v souladu s příslušnými ustanoveními „acquis communautaire“.

Pro SRN jako členskou zemi platí při vypisování „veřejných zakázek EU“ kromě stanovení typu procedury a vymezení kvalifikačních předpokladů dvě základní podmínky, tj. okruh „povinných zadavatelů pokud jejich zakázka přesáhne určitý hodnotový práh“ a „výše hodnoty zakázky“, od které musí vyhlásit „EU tendr“ i další subjekty mimo povinné zadavatele.

Hodnotové limity „EU tendrů“:

- 5 000 000 Euro - pro stavební práce
- 130 000 Euro - pro státní orgány a instituce
- 200 000 Euro - pro samosprávné celky aj.
- 400 000 Euro - pro zadavatele v sektoru vodního hospodářství, energetiky a dopravy
- 600 000 Euro - pro zadavatele v oblasti telekomunikací

Veřejné zakázky v SRN dle národních pravidel

Pro vypisování ostatních veřejných zakázek, tzv. podlimitních, platí dle ustanovení EU národní (německá) legislativní úprava.

Místem, které řeší ve Spolkové republice Německo problematiku veřejných zakázek, je Spolkové ministerstvo hospodářství a energetiky (BMWí), které je zřizovatelem Spolkového kartelového úřadu (Bundeskartellenamt - BkartA). Zásady udělování veřejných zakázek a kontrolní mechanismy při jejich udělování jsou obsaženy ve čtvrté části německého Kartelového zákona (Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen - zkratka GWB).

Zákon je dosažitelný buď z [internetové adresy ministerstva](#) nebo na internetové adrese [kartelového úřadu](#).

Německý zákon o udělování veřejných zakázek rozlišuje tři možné způsoby:

- veřejné vypsání zakázky - pro neomezený okruh podniků (tzv. otevřené výběrové řízení)
- omezené vypsání zakázky - pouze pro určitý okruh podniků (tzv. uzavřené výběrové řízení)
- vypsání zakázky z volné ruky - jako jediné přípouští přímé jednání mezi zadavatelem a podnikem

Přednost mají samozřejmě otevřená výběrová řízení (veřejné vypsání zakázek) za účelem zajištění větší konkurence. Zákon ovšem stanoví, za kterých předpokladů je možné použít další dva postupy. Zvláštní předpisy v systému udělování veřejných zakázek platí pro nabídkové ceny zájemců o zakázku. Podle příslušné směrnice je dáována přednost tržním cenám před - pouze ve výjimečných případech, povolenými cenami na úrovni vlastních nákladů a směrnice nařizuje uzavření zakázky za pevnou cenu. K případnému cenovému přezkoumání nabídek jsou příslušné dohlížecí úřady jednotlivých spolkových zemí.

V Německu platí od 18. 4. 2016 nová právní úprava zadávání veřejných zakázek. Týká se výhradně zadávání upraveného komunitárním právem (zakázky nad 209 000 EUR). Zakázky o nižší hodnotě zůstávají v kompetenci příslušné spolkové země. Nová právní úprava si kladla za cíl zjednodušení přístupu malých a středních podniků k zadávání veřejných zakázek, omezit kriminální jevy, zjednodušit prokazování způsobilosti účastníků se subjektů, posílit inovativní a dlouhodobě udržitelnou dimenzi zadávacího procesu. Vzhledem k tomu, že bylo třeba při tvorbě nové legislativy zohlednit současně 3 unijní nařízení, nemohlo dojít k žádoucímu zjednodušení procesu a dle prvních reakcí se administrativní náročnost zvyšuje.

Nová úprava se mění v tom, že v první části zákona - oblast omezení konkurence - se nacházejí všeobecné zásady práva zadávání veřejných zakázek, která jsou v další části - nařízení - dále konkretizována. V nařízeních o zadávání jsou shrnuty předpisy upravující dodávky zboží, služeb a plnění poskytovaná osobami samostatně výdělečně činnými. Nově byly do této skupiny zařazeny předpisy upravující koncese. Nová úprava zadávání veřejných zakázek se týká výhradně zadávání upravené komunitárním právem, což se týká zakázek vyšších než 209.000,- EUR (zboží, služby, dodávky realizované osobami samostatně výdělečně činnými), dále pak převyšujících 750.000,- EUR (sociální služby) a vyšších než 5.225.000,- EUR (stavebnictví). Dle německých odborných kruhů se podíl této skupiny na celkově vypisovaných zakázkách podílí cca 10 %. Oblast pod tímto prahem je v kompetenci dané spolkové země a je závislá na jejím finančním rozpočtu. Konkrétně

tak v každé spolkové zemi mohou existovat různá nařízení upravující totožnou oblast, což je např. ustanovení o minimální mzdě. Spolkové ministerstvo hospodářství však usiluje o to, aby v rámci jednání se spolkovými zeměmi dosáhlo jednotné úpravy napříč Německem.

Více informací je možno nalézt na webové stránce [spolkového ministerstva hospodářství a energetiky](#), která v příslušné kapitole uvádí předmětnou [právní úpravu a další dokumenty](#).

Základní informační kanály o veřejných zakázkách v SRN

- a) Evropská databáze ted.europa.eu

TED - Tender Electronic Daily. Bez úhrady přístupná elektronická databáze všech EU zakázek vyhledávaných v SRN a dalších EU zemích. Obsahuje rovněž výsledky zadávacích řízení - www.ted.europa.eu.

- b) Německá databáze:

Databáze AUSSCHREIBUNGEN na portálu "ixpos" německé agentury GTAI. Denní aktualizace, obsahuje mezinárodní tendry a národní tendry podle pravidel EU - viz [GTAI](#). Databáze je dosažitelná rovněž z [portálu](#). Výhodou je členění tendrů podle branží a další možnosti vyhledávání. Vyhledávání je za úhradu, jednorázový denní vstup stojí 2,50 Euro s možností platit on-line.

- evergabe-online.de - centrální databáze spolkové vlády
- vergabeplattform.de
- ausschreibungen-deutschland.de
- bund.de
- **Tendry ve spolkových zemích:**
- [Bádensko-Virtembersko](#)
- [Bavorsko](#)
- [Berlín](#)
- [TED](#)
- [Braniborsko](#), www.abst-brandenburg.de, www.berlin.de/vergabesevice, www.bsr.de
- [Brémy](#)
- [Hamburk](#)
- [Hesensko \(Essen\)](#)
- [Meklenbursko-Přední Pomořansko](#)
- [Dolní Sasko](#)
- [Severní Porýní-Vestfálsko](#)
- [Porýní-Falcko](#)
- [Sársko](#)
- [Sasko](#)
- [Sasko-Anhaltsko](#) a abst-sh.de
- [Šlesvicko-Holštýnsko](#)
- [Duryňsko](#)

Spolkový věstník výběrových řízení (Bundesausschreibungsblatt). Po předchozí registraci je přístupný rovněž [na internetu](#). Věstník vychází třikrát týdně (pondělí, středa, pátek) a je možno si jej nechat zasílat v tištěné podobě po úhradě předplatného (78 Euro na šest měsíců) do České republiky. V úvahu připadá také jeho předplacení v elektronické podobě.

Bundesausschreibungsblatt GmbH

Postfach 200180, D-40099 Düsseldorf

Tel.: +49 (0) 211-370848, 370849

Fax: +49 (0) 211-381607

E-mail: service@deutsches-ausschreibungsblatt.de

Elektronická platforma spolkové vlády EVERGABE-ONLINE. Obsahuje výběrová řízení státní správy, spolkových orgánů, zemských orgánů a obcí. Vyhledávání je zdarma, zdarma se po jednoduché [bezplatné registraci](#) lze dostat i k tendrové dokumentaci.

Všechny státní orgány SRN, samospráva a další povinní zadavatelé ve smyslu EU práva i německé národní úpravy mají na svých příslušných internetových stránkách nadto uveřejněny jimi vypisované veřejné zakázky. Přístup je vždy zdarma.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Způsoby řešení obchodních sporů

Mezi SRN a ČR je uznávána reciprocita výkonu rozhodnutí státních soudů, tj. vykonatelnost nálezů rozhodčích soudů (arbitráží) a normálních soudů. (vykonatelné jsou v SRN tedy např. i nálezy rozhodčího soudu při Hospodářské komoře a Agrární komoře ČR v Praze).

Ve smluvním dokumentu mezi českým a německým subjektem by v klausuli „řešení sporů“ měla být explicitně stanovena jednak příslušnost k národní jurisdikci (ČR nebo SRN) a dále dohoda o postoupení případného sporu k řešení formou arbitráže resp. k řešení normálním soudem. Dohodou obou stran může být stanoven i příslušný, respektive ad hoc zvolený rozhodčí soud.

Lze obecně konstatovat, že němečtí importéři se snaží vyžadovat od zahraničního partnera akceptaci jurisdikce SRN, která je zejména z důvodů znalosti domácího prostředí pro německou stranu výhodnější.

Jak již bylo konstatováno v pasáži o zakládání firem, je právní úprava podnikání v SRN oproti ČR komplikovanější a upravuje ji řada zákonů a zákonů, jejichž obdobná ustanovení jsou v českém právu většinou již součástí zákona o obchodních korporacích. Jedná se mj. o *Zákon o zahraničních hospodářských stycích*, *Zákon o právní regulaci všeobecných obchodních podmínek* aj. Významnou roli hraje v této souvislosti rovněž smluvní právo, okrajově lze zmínit rovněž nekodifikované mezinárodní zvykové právo přicházející v úvahu zejména u různých obchodních transakcí ve svobodných hanzovních městech (přístavech).

Českým podnikatelům je proto možno doporučit, aby v mezinárodním obchodním styku s německými firmami věnovali zvýšenou pozornost profesionálnímu zpracování všech právních dokumentů, případně odbornému osvětlení důsledků různých právních aktů. Německé firmy využívají běžně služeb advokátů a jen spíše výjimečně vstupují do obchodních vztahů bez jejich předchozího právního ošetření.

V souvislosti s touto problematikou si OEÚ ZÚ Berlín dovoluje odkázat na publikaci „**Řešení pohledávek v Německu**“ (autoři: Richard Pitterle, JUDr. Bohumír Molnár), která vyšla v roce 2009 v nakladatelství LINDE Praha a.s. (2. vydání), a která se vedle vymáhání pohledávek věnuje rovněž tématu německého právního systému. V poslední době se v SRN prosazuje mimosoudní řešení sporů prostřednictvím tzv. **mediace**. (nestranná osoba - nemusí to být nezbytně právník-smíří mimosoudně oba kontrahenty). Tím dojde k úspoře času i nákladů.

Soudní poplatky - soudní řízení

Peněžitá pohledávka	Soudní poplatek SRN	Peněžitá pohledávka	Soudní poplatek CZ
300 EUR	25 EUR	7 500 Kč	1 000 Kč - 40 EUR
5 000 EUR	121 EUR	125 000 Kč	5 % z částky pohledávky - 250 EUR
50 000 EUR	456 EUR	1 250 000 Kč	5 % z částky pohledávky - 2500 EUR
500 000 EUR	2 956 EUR	12 500 000 Kč	5 % z částky pohledávky - 25 000 EUR

Zdroj: *bpv Braun Partners (2014)*

Rizika místního trhu

Přetrvávající problémy, se kterými se musí mnohdy české firmy v SRN potýkat, jsou hlavně byrokratického rázu. Souvisí zejména s postupem státních úředníků při vyřizování administrativních formalit (cizinecká policie, živnostenské úřady, úřady práce aj.).

Rychlou, bezplatnou a procedurálně nenáročnou pomoc při řešení postupů a rozhodnutí německých úřadů, u nichž jsou pochyby, že nepostupují v souladu s komunitárním právem EU, poskytuje [systém SOLVIT](#), který v ČR pracuje při Ministerstvu průmyslu a obchodu.

K dalším, pro českou firmu namáhavým překážkám, patří německé zákonodárství, které je značně komplikované. Jedná se zejména o právní normy upravující dovoz resp. požadavky na balení, hygienické předpisy, plnění norem, certifikátů apod. (V případě žádosti o vystavení certifikátu musí česká firma počítat mnohdy s mnohem delšími lhůtami na vyřízení než je tomu v České republice.) Velmi složitá je německá daňová legislativa. I u malých německých firem (rovněž jednotlivců) je obvyklé, že tuto oblast řeší speciální daňový poradce.

V posledních letech prožívá Německo velkou vlnu insolvenčních firem, jejichž důsledkem může být zhoršená platební morálka, představující tak rovněž vážnou komplikaci pro české exportéry. Postiženy jsou především malé a střední podniky, které jsou podfinancované, problémy s likviditou a platební neschopností se však nevyhýbají ani velkým německým koncernům. Počet insolvenčních jde ročně do několika desítek tisíc firem.

Zvýšenou opatrnost při zajištění platby z Německa je proto nutno naléhavě doporučit nejen v případě nových obchodních kontaktů, ale i u zavedených nebo českým firmám známých odběratelů a obchodních partnerů. Zvláště v případě malých a středních německých firem je důležité obstarat si maximum aktuálních dostupných informací o finanční a hospodářské situaci firmy před expedicí zboží (zejména v případě nezajištěné platební podmínky).

V Německu lze **hospodářsko-finanční informace** získat od specializovaných firem (např. Buergel, Creditreform, Dun & Bradstreet). Při obstarávání aktuálních informací o německých firmách může být českým vývozcům nápomocna také německá kancelář agentury *CzechTrade* (duesseldorf@czechtrade.cz) která spolupracuje se společností Buergel, jež nabízí zprostředkování těchto informací jako jednu ze svých služeb pro české firmy. (Firmy Creditreform a Dun & Bradstreet

působí rovněž v ČR a tyto informace lze získat proto rovněž přímo v domácím prostředí.)

V případě, že by si chtěl český dodavatel popř. zájemce o jiný druh obchodní spolupráce zjistit o svém budoucím partnerovi nějaké **blíže údaje**, např. ty, které jsou součástí **obchodního rejstříku**, nenabízí se mu v Německu bezplatná služba na internetu. Brání tomu mj. velmi přísná právní úprava ochrany osobních dat. Jako jedna z možností pro získání prvotních informací se nabízí oslovení německé Průmyslové a obchodní komory (Industrie- und Handelskammer, IHK) příslušné podle sídla hledané firmy, která může buď vybrané základní informace poskytnout, popř. odkázat na příslušný rejstříkový soud (Registergericht, popř. Amtsgericht). Lze přitom totiž vycházet z principu povinného členství v komorách. (Kompletní přehled hospodářských a průmyslových komor je možno získat např. na internetové adrese www.dihk.de.)

Při oslovení rejstříkového soudu je nutno počítat s menším poplatkem (cca do 20 Euro) za vystavení výpisu z obchodního rejstříku. Vodítkem ke zjištění finanční situace německé firmy může být rovněž [internetová adresa](#), která uveřejňuje seznam oficiálních **insolvencí v SRN**.

Rizika investování v teritoriu

Vzhledem k ustálenému a u nás poměrně dobře známému německému obchodnímu právu, které je plně kompatibilní s právem EU, a otevřenosti německé ekonomiky, snažící se přilákat zahraniční investory, nejsou investice v SRN rizikové, a to jak z podnikatelského, tak i politického hlediska. U konkrétních případů záleží na kvalitě podnikatelského záměru a odbytových možnostech příslušné komodity. V nových spolkových zemích, kde došlo po sjednocení Německa k ukončení činnosti cca 60% průmyslových podniků, existuje mnoho nevyužitých volných kapacit, které mohou být po restrukturalizaci využity k jiným podnikatelským účelům. Při investování je každopádně nutné předem prostudovat místní situaci (odlišnosti v různých spolkových zemích), rentabilitu investice a pro vlastní postup využít místně etablovanou právní a poradenskou firmu. K dispozici jsou pochopitelně i služby ekonomických úseků ZÚ a GK a podpůrné organizace MPO ČR.

Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Lze konstatovat, že **platební morálka německých firem je obecně na vysoké úrovni**. Existenci výjimek nejde ovšem vyloučit, obzvláště s ohledem na každoroční vysoký počet insolvencí malých a středních firem.

Platby předem za dodávky zboží a služeb nepatří v rámci Německa k těm nejběžnějším platebním podmínkám, běžná splatnost faktur se v současné době pohybuje až 90 dnů. Ve vztahu k firmám z nových členských zemí EU je možné počítat s tím, že - hlavně u prvních dodávek, kdy se podniky navzájem teprve poznávají, bude německý dodavatel platbu předem prosazovat. Stejně tak ale na ní může trvat i český dodavatel.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti

Za nejdůležitější zvyklosti se v SRN dají mj. považovat:

- serióznost a spolehlivost
- vysoká technická úroveň a kvalita výrobků (včetně přesahu firem do VVI)
- rozumná /reasonable/ cena

- goodwill a nutnost „být přítom“ - na veletrzích, vědeckých sympoziích, konferencích, významných společenských akcích atp.
- navázání osobních kontaktů
- umění lobbovat, napojit se na aktivity státu /mise atp./
- mít na trhu registrovanou firmu
- budování Joint-Venture pro aktivity na místním trhu, event. na třetích trzích
- aktivní využívání státní sítě obchodně-ekonomických zastoupení při ZÚ, GK a zastoupení zahraničních kanceláří agentur CzechTrade, CzechInvest a České Centrum
- využívání znalostí specifické mentality partnerů v jednotlivých regionech SRN
- aktivní využívání specifik trhů jednotlivých 16 spolkových zemí SRN
- znalost německého jazyka

Úřední a používaný jazyk(y)

- úřední jazyk: němčina
- lokálně užívané jazyky: dánština, fríština a lužická srbština

Státní svátky

Státní svátky se z náboženských důvodů (katolické a evangelické země) a z důvodu zemského členění částečně liší mezi různými spolkovými zeměmi.

Státní svátky	2020	2021	Spolkové země
Neujahr	01.01.	01.01.	Všechny
Heilige Drei Könige	06.01.	06.01.	BW, BY, ST
Internationaler Frauentag	08.03.	08.03.	BE
Karfreitag	10.04.	02.04.	všechny
Ostermontag	13.04.	05.04.	všechny
Tag der Arbeit	01.05.	01.05.	všechny

Tag der Befreiung	08.05.	08.03.	BE
Christi Himmelfahrt	21.05.	13.05.	všechny
Pfingstmontag	01.06.	24.05.	všechny
Fronleichnam	11.06.	03.06.	BW, BY, HE, NW, RP, SL, SN*, TH**
Mariä Himmelfahrt	15.08.	15.08.	BY***, SL
Tag der Deutschen Einheit	03.10.	03.10.	všechny
Reformationstag	31.10.	31.10.	BB, MV, SN, ST, TH
Allerheiligen	01.11.	01.11.	BW, BY, NW, RP, SL
Buß- und Betttag	18.11.	17.11.	SN
1.Weihnachtsfeiertag	25.12.	25.12.	všechny
2.Weihnachtsfeiertag	26.12.	26.12.	všechny

*= Dle vyhlášky Spolkového ministerstva vnitra platí pouze v určitých obcích okresu Bautzen a Westlausitzkreis.

**= Ministr vnitra může vyhláškou stanovit tento den jako státní svátek pro obce s převážně katolickou populací – jako platí v takových částech Duryňska.

***= Pouze v obcích s převážně katolickou populací.

Pracovní doba a prodejní doba

Pracovní doba je v obecné rovině upravována zákonem o pracovní době ([Arbeitszeitgesetz](#)), nicméně je flexibilní a regulována pouze sjednanými tarify v jednotlivých odvětvích, pro některé podniky je pracovní doba jednotlivě sjednána. Tarify se liší i podle kvalifikačních skupin zaměstnanců. K 1. 1. 2015 vstoupil v platnost zákon o minimální mzdě (viz kap. 6.10).

Pracovní doba bank:

- Pracovní doba bank je rozdílná - obvykle: pondělí – čtvrtek: 9:00 – 18:00, pátek: 9:00 – 13:00
- Ve velkých městech existují filiálky velkých bank, které mají v pondělí až pátek otevřeno do 20:00 hod a rovněž v sobotu do 14:00 hod. Pro výběr hotovosti a eventuálně i pro bezhotovostní převody lze využívat bankomaty v samoobslužných zónách.

Prodejní doba

Prodejní doba velkých obchodních domů a supermarketů je obvykle:

- pondělí - pátek 09:30 – 20:00 hod. (některé řetězce, např. Kaufland, do 22:00 hod.)
- sobota 09:00 – 18:00/20:00 hod.

Prodejní doba samoobsluh s potravinami je obvykle:

- Pondělí – Pátek 08:00 – 19:00/20:00 hod.
- Sobota 08:00 – 18:00/20:00 hod.

Ostatní prodejny:

- pondělí-pátek 09:00-19:00
- sobota 09:00/09:30-14:00

V neděli má většina obchodů zavřeno. Otevřeno bývá jen o státem povolených nedělích (tzv. Verkaufsoffener Sonntag).

Rámcové podmínky stanovuje zákon o zavírací době (Ladenschlußgesetz), nicméně podmínky např. pro večerní či víkendový prodej upravují zvl. zemské zákony a vyhlášky.

Školní prázdniny:

Po dobu letních školních prázdnin lze očekávat v jednotlivých spolkových zemích omezenější provoz úřadů a firem a současně na hlavních trasách (hlavně sever-jih) podstatné zvýšení provozu na komunikacích.

Přikládáme přehled školních prázdnin v jednotlivých spolkových zemích:

Spolková země	2020/2021							
	Svatodušní svátky	Letní	Podzimní	Vánoční	Zimní	Velikonoční	Svatodušní svátky	Letní
Bádensko-Vírtémbersko	02.06.	30.07. -02.09	26.10. -30.10. 31.10.	23.12. -09.01.	-	01.04. 06.04. -10.04.	25.05. -05.06.	29.07. -11.09.
Bayern	02.06 -13.06	27.07. -07.09	31.10. -06.11. 18.11.	23.12. -09.01.	15.02. -19.02.	29.03. -10.04.	22.05. -04.06.	30.07. -13.09.
Berlin	08.05. 22.05.	25.06. -07.08.	12.10. -24.10.	21.12. -02.01.	01.02. -06.02.	29.03. -10.04.	14.05.	24.06. -06.08.
Brandenburg	-	25.06. -08.08.	12.10. -24.10.	21.12. -02.01.	01.02. -06.02.	29.03. -09.04.	-	24.06. -07.08.
Bremen	22.05. 02.06.	16.07. -26.08.	12.10. -24.10.	23.12. -08.01.	01.02. -02.02.	27.03. -10.04.	14.05. 25.05.	22.07. -01.09.
Hamburg	18.05.-22.05.	25.06. -05.08.	05.10. -16.10.	21.12. -04.01.	29.01.	01.03. -12.03.	10.05. -14.05.	24.06. -04.08.
Hessen	-	06.07. -14.08.	05.10. -17.10.	21.12. -09.01.	-	06.04. -16.04.	-	19.07. -27.08.
Mecklenburg-Pommern	27.05. 29.05. - 02.06.	22.06. -01.08.	05.10. -10.10. 02.11.	21.12. -02.01.	06.02. -18.02. 19.02.	29.03. -07.04.	14.05. 21.05. -25.05.	21.06. -31.07.

			03.11.					
Nieder sachsen	22.05. 02.06.	16.07. -26.08.	12.10. -23.10.	23.12. -08.01.	01.02. -02.02.	29.03. -09.04.	14.05. 25.05.	22.07. -01.09.
Nordrhein - Westfalen	02.06.	19.06. -11.08.	12.10. -24.10.	23.12. -06.01.	-	29.03. -10.04.	25.05.	05.07. -17.08.
Rheinland-Pfalz		06.07. -14.08.	12.10. -23.10.	21.12. -31.12.	-	29.03. -06.04.	25.05. - 02.06.	19.07. -27.08.
Saarland	-	06.07. -14.08.	12.10. -23.10.	21.12. -31.12.	15.02. -19.02.	29.03. -07.04.	25.05. - 28.05.	19.07. -27.08.
Sachsen	22.05.	20.07. -28.08.	19.10. -31.10.	23.12. -02.01.	08.02. -20.02.	02.04. -10.04.	14.05.	26.07. -03.09.
Sachsen-Anhalt	22.05. - 30.05.	16.07. -26.08.	19.10. -24.10.	21.12. -05.01.	08.02. -13.02.	29.03. -03.04.	10.05. -22.05.	22.07. -01.09.
Schleswig-Holstein	22.05.	29.06. -08.08.	05.10. -17.10.	21.12. -06.01.	-	01.04. - 16.04.	14.05. - 15.05.	21.06. -31.07.
Thüringen	22.05.	20.07. -29.08.	17.10. -30.10.	23.12. -02.01.	08.02. -13.02.	29.03. -10.04.	14.05.	26.07. -04.09.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Cestování do teritoria

Vzhledem ke skutečnosti, že SRN je členský stát EU, naši občané, cestující do Německa za turistikou, k návštěvě známých, příbuzných atp., nepotřebují víza. Víza rovněž už nepotřebují ani občané ČR zaměstnaní v Německu či zde provozující samostatnou výdělečnou činnost. Zaměstnanci ale podléhají současným pracovním předpisům pro občany EU, např. ohledně uznávání kvalifikací.

Uplynutím 7letého přechodného období, tedy od 1. 5. 2011, byl přístup na německý pracovní trh uvolněn i občanům z

tzv. nových členských států EU, tedy i ČR.

Ve všech případech při déletrvajícím pobytu je potřebné přihlášení se k pobytu na příslušném úřadě. Na základě směrnice EU 2005/64/ES byly zřízeny již v 55 německých městech, (např. v Berlíně, Kolíně nad Rýnem, Hannoveru, Dortmundu, Düsseldorfu, Stuttgartu) za účelem zlepšení životního prostředí tzv. zóny ochrany ovzduší (Umweltzone). V nejbližších letech budou tyto zóny zavedeny v dalších 17 městech, přičemž tento proces bude stále pokračovat. Jedná se de facto o zákaz provozu motorových vozidel s vysokým obsahem škodlivých výfukových zplodin v centrech těchto měst, z něhož budou vyňata pouze vozidla opatřena příslušnou známkou (plaketou). Porušení povinnosti vyplývající z tohoto opatření je sankcionováno pokutou (40 EUR). Veškeré potřebné informace k tomuto opatření lze nalézt na www.umwelt-plakette.de, popř. na [ibesip](http://ibesip.de). Tuto nálepku, která platí pro všechna města SRN, ve kterých byly nebo budou zóny ochrany ovzduší zřízeny, je možné zakoupit před cestou i v ČR na stanicích STK.

Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince

ZÚ Berlín nepovažuje SRN za rizikové teritorium.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Dnem 1. května 2011 získali občané ČR neomezený přístup na německý pracovní trh. Z toho důvodu odpadla povinnost získat pracovní povolení před nástupem do zaměstnaneckého pracovního poměru v SRN.

V případě **živnostenské činnosti** vykonávané na území SRN trvá pro občany České republiky i po 1. květnu 2011 povinnost přihlásit živnost na příslušném místním živnostenském úřadě (příslušná pobočka Obchodní a průmyslové komory – Industrie- und Handelskammer). Dalšími základními právními normami jsou zákon o min. mzdě (MiLoG) a zákon o vysílání zaměstnanců (AEntG).

Od 1. 1. 2015 platí na území SRN plošná minimální mzda, která se vztahuje na všechny, tj. i mobilní zaměstnance tuzemských i zahraničních firem, a to včetně kabotáže i transitu. **Od 1. 1. 2020** došlo k dalšímu navýšení hodinové minimální mzdy na 9,35 €, zákon o minimální mzdě (MiLoG) stanovuje rovněž povinnost hlášení pracovní činnosti a její dokumentaci.

Souhrnné informace a patřičné zákony, vyhlášky a formuláře jsou k dispozici na stránkách [německé celní správy](http://www.zemst.de). Hlavní a aktuální informace naleznete i na webu [obchodně-ekonomického úseku](http://www.zemst.de) (zaměstnávání občanů ČR v SRN).

Zákon o minimální mzdě (MiLoG) zavádí hodinovou mzdu 8,84 € brutto (nezapočítává se do ní příspěvek zaměstnavatele), což v průměru odpovídá cca 240,00 CZK. Do minimální mzdy se nepočítají příspěvky na:

- stravné,
- náhradu životních nákladů, tzv. diet,
- přesčasové hodiny,
- příspěvky za práci ve svátek, neděli
- příspěvky na dovolenou
- vánoční příspěvky (s výjimkou výpočtu mzdy za měsíc prosinec)

Nové povinnosti pro zaměstnavatele, jejichž zaměstnanci s mobilní činností vykonávají pracovní činnost na území SRN

Nahlášení podkladů na celní úřad v Kolíně n/Rýnem v rámci mobilní činnosti se děje prostřednictvím formuláře, který najdete [na stránkách celního úřadu](#) (zaměstnavatelé, příp. personální agentura jsou povinni nahlásit pro období 6 měsíců pracovní činnost na území SRN, a to prostřednictvím formuláře 033037 / „Einsatzplanung für Arbeitgeber bei Beschäftigung in ausschließlicher mobiler Tätigkeit“, resp. 033038/). Jednoduchý návod, jak formulář vyplnit, najdete [na stránkách ZÚ Berlín](#).

Své aktivity na území Německa musí zaměstnavatel nahlásit předem na celní úřad (viz formulář) a do 8 pracovních dnů po ukončení činnosti je třeba zapsat záznam o pracovní činnosti zaměstnance (pro případnou kontrolu). Potvrzení o příslušnosti k právním předpisům, tzv. „formulář A1“ pro vyslané zaměstnance (nikoliv u mobilní činnosti/transitu) je potřeba, jako v minulých letech, mít ex ante zajištěný.

Formuláře k nahlášení ostatních profesí taktéž najdete [na webových stránkách celního úřadu v Kolíně n/Rýnem](#).

Všechny formuláře musí být vyplněné v německém jazyce, pro případnou kontrolu je potřeba je uchovávat 2 roky. Při neplnění povinností vyplývajících z MiLoG je celní úřad oprávněn udělit pokutu ve výši 30 000 €, při neplacení základní minimální mzdy až 500 000 €. Pokud celní úřad udělí firmě pokutu, ta je na „přiměřený čas“ vyřazena z možnosti zúčastnit se veřejných zakázek.

Firmy, které své zakázky dále předávají svým subdodavatelům, ručí za dodržování MiLoG v celém svém dodavatelském řetězci. Majitel firmy tedy přímo odpovídá za vyplácení minimální mzdy nejen svým zaměstnancům, ale také zaměstnancům firmy, která za něj zakázku převezme. Tento krok také upravuje MiLoG a subdodavatelé by měli mít platné smlouvy. Viz příloha.

Z povinností vyplývajících z MiLoG, tj. výplaty min. mzdy, se nejde vyvázat ani smluvně, ani zřeknutím se zaměstnance.

V případě zapojení subdodavatelů je doporučeno chránit/pojistit se následujícími způsoby:

Předběžnými zálohami či bankovními zárukami, které jsou dány závaznou smlouvou. Tyto smlouvy předem definují požadavky obou stran (hlavní dodavatel: subdodavatel atd.).

Pokud obě strany souhlasí, může jako kontrolní činitel v tomto smluvním vztahu figurovat třetí strana.

Od 1. 1. 2018 bude minimální mzda platit pro všechny zaměstnance na území SRN.

V souvislosti s přezkumem konformity zákona o minimální mzdě (MiLoG) s právem EU vyhlásila spolková vláda v pátek 30. 1. 2015 **moratorium na aplikaci zákona o minimální mzdě v sektoru dopravy**, a to konkrétně pro transit přes SRN (nikoliv však kabotáž nebo nakládku a vykládku v rámci přeshraniční silniční dopravy).

Moratorium platí zpětně k 1. 1. 2015 a bude trvat až do vyjasnění přezkumu MiLoG ze strany EK (který byl zahájen 21. 1. 2015).

V rámci moratoria odpadá ohlašovací povinnost; celní úřady nebudou provádět kontrolu dodržování MiLoG a zahajovat přestupková řízení, resp. již zahájená přestupková řízení budou zastavena; odpadá povinnost záznamu pracovní činnosti.

Jako doplňující stanovisko k moratoriu k plošné minimální mzdě zde uveřejňujeme informaci ze spolkového ministerstva práce a sociální věcí, konzultované se spolkovým ministerstvem dopravy a digitální infrastruktury. Podle čl. 124 odst. 1c)

Úmluvy OSN o mořském právu se rozumí tranzitem také doprava (říční, pozemní) do - a z německých námořních přístavů bez ohledu na transportní mód za předpokladu, že (v případě exportu) další transit probíhá lodí např. z Hamburku do přístavu v jiném státě (ne do jiného přístavu v Německu; v případě importu pak z Hamburku přímo do ČR).

Tato skutečnost mění výklad MiLoG pro české firmy dovážející/vyvázející zboží či přepravující osoby do zahraničí (s výjimkou SRN) přes německé přístavy. Zpětně k 1. 1. 2015 (vstup MiLoG v platnost) byly moratoriem z 30. 1. pozastaveny kontroly dodržování minimální mzdy, resp. ohlašovací a dokumentační povinnosti u čistého transitu přes území SRN. Do vyjasnění konformity MiLoG s právem EU tak pro české podniky, resp. jejich zaměstnance na území SRN platí v uvedených případech podmínky jako před 1. 1. 2015. více informací na webových stránkách [ZÚ Berlín](#), resp. na [stránkách MPSV](#).

Hlavní informační zdroje v ČR:

Všechny informace týkající se zaměstnávání českých občanů v SRN lze nalézt na integrovaném portálu [MPSVČR "EURES"](#)

V dalším odkazujeme na bližší informace příslušných českých a německých orgánů:

- Spolkové ministerstvo zahraničních věcí a Velvyslanectví SRN v ČR MZV SRN: zreg@prag.auswaertiges-amt.de
- Velvyslanectví SRN: ZReg@prag.diplo.de, deutsche-botschaft.cz

Zprostředkování práce v SRN (centrální úřad)

Bundesagentur für Arbeit

Regensburgerstrasse 104, 90478 Nürnberg

Tel.: 49 (0) 1801/ 555 111

Web: www.arbeitsagentur.de

Zprostředkování práce pro specialisty v SRN: Bonn-ZAV.IT-Experts@arbeitsagentur.de

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Na poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

Tel.: +420 221 92 11 11

Fax: +420 221 92 26 64

Web: www.mpsv.cz

Odbor trhu práce

Email: kontaktni.centrum@mpsv.cz

Pomoc při vycestování rodiny za expertem zaměstnaným v SRN

Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)

Argentinská 38, 170 00 Praha 7

Tel.: +420 233 370 160, +420 233 372 633

Fax: +420 233 382 259

E-mail: prague@iom.int

Sociální pojištění, zdravotní péče, kvalifikace, souběh zaměstnání

Sociální zabezpečení: Zaměstnanci z ČR, kteří vykonávají v Německu řádné zaměstnání, podléhají německému sociálnímu pojištění a jsou pojištěni proti nemoci, nezaměstnanosti a v zákonném důchodovém pojištění, také musí být zaměstnavatelem pojištěni u zaměstnaneckých odborů proti úrazu.

Nárok na dávky v nezaměstnanosti vzniká ale teprve tehdy, pokud byl člověk minimálně dvanáct měsíců v pojištění

povinném pracovním poměru.

Zaměstnanci z ČR vyslaní do Německa na maximálně 12 měsíců zažádají u České správy sociálního zabezpečení podle ustanovení (EHS)1408/71 o potvrzení A1 (dříve E 101) a tímto doloží, že pro ně nadále platí pojistné sociálně povinné právní předpisy vysílajícího státu a ne německé právní předpisy. Další informace k tomuto podává Spolkové ministerstvo zdravotnictví a sociálního zajištění BMGS (www.bmgs.de).

Uznávání pracovních kvalifikací: ČR a další nové členské státy EU se od samého začátku vstupu do EU zúčastňují systému uznávání praktikovaného v EU. Vzájemné uznávání se uskutečňuje na základě směrnic EU o uznávání. Pro aplikaci této směrnice nejsou stanovena žádná přechodná opatření. Další informace v SRN lze získat od Ústředí pro zahraniční vzdělávání v sekretariátu stálé konference ministrů školství (spolkových) zemí a od Spolkového ministerstva práce a sociálních věcí.

Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen im Sekretariat der Ständigen Konferenz der Kultusminister der Länder
Graurheindorfer Str. 157, 53117 Bonn
Tel.: +49 (0) 228 501 352, -264
Fax: +49 (0) 228 501 229

Bundesministerium für Arbeit und Soziales

Wilhelmstraße 49, 10117 Berlin
Tel.: 03018 527-0
Telefax: 03018 527-1830
E-Mail: info@bmas.bund.de

Souběh zaměstnání: V případě, že je občan zaměstnán zároveň v ČR a v jiném členském státě, přičemž nadále bydlí v ČR, je třeba kontaktovat příslušnou českou okresní správu sociálního zabezpečení a požádat o vystavení formuláře A1 (E101). Na jeho základě nebude občan muset platit odvody do sociálního zabezpečení druhého státu. Zahraniční zaměstnavatel českého občana by měl souběžně kontaktovat i českou zdravotní pojišťovnu a přihlásit se zde jako plátce zdravotního pojistného. Pojistné z příjmu českého občana v SRN hrazené zahraničním zaměstnavatelem bude hrazeno podle českých právních předpisů do českého systému zdravotního a sociálního pojištění.

Výkon samostatné výdělečné činnosti v ČR a zároveň zaměstnání v jiném státě EU: Občan ČR pak podléhá právním předpisům ČR i země zaměstnání. Znamená to, že je nadále v ČR povinně zdravotně a důchodově pojištěn a zpravidla povinně pojištěn i v zemi, kde vykonává zaměstnání. Pro bližší informace lze doporučit kontakt na:

Kancelář zdravotního pojištění

náměstí Winstona Churchilla 2, 113 00 Praha 3
Tel.: +420 236 033 411
Fax: +420 222 734 951
E-mail: info@kancelarzp.cz
Internet: www.kancelarzp.cz

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Od 1. 7. 2004 základním průkazem pro bezplatné ošetření v SRN, stejně jako v dalších zemích EU, je Evropský průkaz zdravotního pojištění, vydávaný mateřskou zdravotní pojišťovnou. Tento průkaz zakládá občanovi EU nárok na lékařsky

nezbytnou zdravotní péči.

Podrobné informace o podmínkách a postupu čerpání místní zdravotní péče českými občany v SRN naleznete na internetových stránkách [Kanceláře zdravotního pojištění](#).

Podle novely Nařízení č. 1408/7 EU (v ČR vstoupila v platnost dne 11.6.2004) mají všichni občané ČR přechodně pobývající v jiném členském státě EU nárok na poskytnutí lékařsky nezbytné zdravotní péče a těmto osobám by měl být ve všech členských zemích zajištěn přímý přístup k lékaři (v Německu od 1.7.2004). Evropský průkaz zdravotního pojištění nebo příslušný E-formulář vystavený pojišťovnou z ČR má při předložení v německém zdravotnickém zařízení stejné účinky jako německý průkaz pojištění.

Toto se týká zejména turistů, služebních cest apod. Zdůrazňujeme, že jde o nezbytnou zdravotní péči v rozsahu zákonem stanovené bezplatné zdravotní péče v daném jiném státě EU. (Podle definice „Nařízení“ jde o takovou péči, aby „se osoby nemusely vracet domů dříve“.)

Pokud občan hodlá vycestovat do jiného státu EU za účelem hledání zaměstnání, je až do okamžiku, kdy práci získá, českým pojištěncem. Do té doby může v případě nutnosti v jiném státě EU čerpat zdravotní péči na základě Evropského průkazu zdravotního pojištění, vystaveného českou zdravotní pojišťovnou.

V okamžiku, kdy začne v jiném státě vykonávat výdělečnou činnost, začne podléhat právním předpisům tohoto státu. To znamená, že od tohoto okamžiku přestává být českým pojištěncem a nemá žádný nárok na péči z titulu českého Evropského průkazu zdravotního pojištění. Při zahájení řádné pracovní činnosti v jiném státě EU se občan ČR zpravidla stane automaticky pojištěncem státu, v němž pracuje a obdrží místní doklad o nároku na zdravotní péči. Zde ovšem platí ohlašovací povinnost vůči české zdravotní pojišťovně (včetně povinnosti vrácení Evropského průkazu pojištění). Při jejím nesplnění může dojít dle předmětného nařízení EU k sankcím podle právních předpisů obou dotčených zemí.

K 1. 1. 2013 byly zrušeny poplatky u lékaře ve výši 10€ (jednorázový poplatek za kvartál/lékařskou praxi).

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky ve Spolkové republice Německo

Wilhelmstraße 44

101 17 Berlin

Telefon: +49 030 226 38 0

E-mail: berlin@embassy.mzv.cz

Obchodně ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Berlíně

Tel. +49 (0)30 - 226 38 195

Fax +49 (0)30 - 226 38 198

E-mail: commerce_berlin@mzv.cz

Web: http://www.mzv.cz/berlin/cz/obchod_a_ekonomika/cile_a_poslani_oeu.html

Vedoucí: Mgr. Ondřej Karas - rada, vedoucí obchodně-ekonomického úseku (od září 2018)

Pracovníci:

- Ing. Petr Jaroš, I. velvyslanecký tajemník
- Tereza Petrářová, M.A., referentka (Tel. +49 (0)30 - 226 38 214)
- Mgr. Ivana Schmohlová, sekretariát (Tel. +49 (0)30 - 226 38 195)

Generální konzuláty České republiky jsou v Drážďanech a Mnichově, Konzulát České republiky v Düsseldorfu.

Honorární konzuláty České republiky se nacházejí v Dortmundu, Frankfurtu n/M., Hamburku, Rostocku a v Norimberku (od dubna 2015 provoz omezen).

Informace o kontaktech na ně viz oficiální stránky Ministerstva zahraničních věcí České republiky.

Generální konzulát - Drážďany

Erna-Berger-Straße 1

01097 Dresden

Telefon: +49 (0)351 655 670

sekretariát: +49 (0)351 655 67 11 Fax: +49 (0)351 803 25 00

E-mail: dresden@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/dresden

Vedoucí úřadu: JUDr. Markéta Meissnerová

Diplomatická působnost: konzulární pro spolkové země Sasko, Sasko-Anhaltsko a Durynsko

Generální konzulát - Mnichov

Libellenstraße 1

80939 München

Telefon: +49 (0)89 958 372 32

sekretariát: +49 (0)89 958 372 41

Fax: +49 (0)89 950 36 88

E-mail: munich@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/munich

Vedoucí úřadu: Ing. Kristina LARISCHOVÁ

Působnost úřadu: konzulární pro spolkové země Bavorsko a Bádensko-Virtembersko, Sársko a Porýní-Falc

Konzulát - Düsseldorf

Martin-Luther-Platz 28

40212 Düsseldorf

Telefon: +49 (0) 211 5669 4239

E-mail: duesseldorf@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/duesseldorf

Vedoucí úřadu: Mgr. Daniel ŽÁRA

Působnost úřadu: konzulární pro spolkovou zemi Severní Porýní - Vestfálsko

Honorární konzulát - Rostock

Kröpeliner Str. 79

18057 Rostock

Telefon: 00493814591311

Fax: 00493814591312

E-mail: rostock@honorary.mzv.cz

Vedoucí úřadu: Dr. Helmut SCHMIDT (honorární konzul)

Působnost úřadu: konzulární obvod-území spolkové země Meklenbursko- Přední Pomořansko

Honorární konzulát - Frankfurt n/Mohanem

Eschersheimer Landstraße 27

60322 Frankfurt am Main

Telefon: 004969/95957-300

Fax: 004969/95957-301

E-mail: frankfurt@honorary.mzv.cz

Vedoucí úřadu: Dr.jur. Robin Leon FRITZ (honorární konzul)

Působnost úřadu: Hesensko

Honorární konzulát Dortmund

Sonnenenergieforum

Florianstraße 2

44139 Dortmund

Telefon: +49 231 533 0739 (v úředních hodinách), +49/2315330610 (mimo úřední hodiny)

Fax: 0049/231/5330738

E-mail: Dortmund@honorary.mzv.cz

Vedoucí úřadu: Heinz FENNEKOLD (honorární konzul)

Působnost úřadu: konzulární obvod - spolková země Severní Porýní - Vestfálsko

Honorární konzulát – Hamburg

Neuer Wall 2-6

20354 Hamburg

Telefon: 0049 (0) 160 97826955

Fax: 0049 (0) 40 354 728

E-mail: hamburg@honorary.mzv.cz

Vedoucí úřadu: Christian ANCKER (honorární konzul)

Působnost úřadu: území spolkových zemí Brémy, Dolní Sasko, Hamburk a Šlesvicko - Holštýnsko

Honorární konzulát – Nürnberg

Ostendstraße. 100

90334 Nürnberg

Telefon: 0049911/5316000

Fax: 004991/5816001

E-mail: nuremberg@honorary.mzv.cz

Vedoucí úřadu: Hans-Peter SCHMIDT (honorární konzul)

Působnost úřadu: kraje Mittelfranken (Střední Franky), Oberfranken (Horní Franky), Unterfranken (Dolní Franky) a Oberpfalz (Horní Falc) ve spolkové zemi Bavorsko

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Kontakty na teritoriální odbory na **MZV ČR**:

- Odbor států střední Evropy (OSE): PhDr. Tomáš Kafka, telefon: +420 224 182 494
- Odbor ekonomické diplomacie: (OED): PhDr. Marek Svoboda, telefon: +420 224 182 592

Kontakt na teritoriální odbor na **MPO ČR**:

- Odbor zahraničně ekonomických politik I: Mgr. Martin Pospíšil, telefon: +420 224 851 500

V Německu mají svá zastoupení české agentury CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism a Česká centra (Berlín, Mnichov, Düsseldorf).

Internetové adresy:

- CzechTrade (Ř ZK Mgr. Adam Jareš): czechtrade-germany.de/
- CzechInvest (Ř ZK Ing. Barbora Račan Ježková): czechinvest.org/zahranicni-zastoupeni
- České centrum Berlín (Ř ČC Mgr. Tomáš Sacher): <http://berlin.czechcentres.cz/>
- České centrum Mnichov (Anett Browarzik, M.A.): <http://munich.czechcentres.cz/>
- České centrum Düsseldorf: (Ř ČC Mgr. Tomáš Sacher) <http://duesseldorf.czechcentres.cz/>
- CzechTourism Německo (Ř ZZ Mgr. Markéta Chaloupková): czechtourism.com/de/home/

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Policie: 110
- Hasiči, záchranná služba, lékařská pohotovost: 112
- Telefonní informace tuzemsko: 11833, online: 11833.de

7.4 Internetové informační zdroje

Hlavním portálem německé státní správy je www.bund.de

Důležité odkazy pro vstup na německý trh (komory, asociace a agentury na podporu investic a obchodu aj.)

- Germany Trade and Invest gtai.de
- Průmyslová a obchodní komora - DIHK dihk.de

- Zahraniční obchodní komory AHK ahk.de, www.dtiik.cz
- Celní správa zoll.de

Zemské agentury na podporu obchodu

- Baden- Württembersko International , společnost pro hospodářskou spolupráci bw-i.de
- Bavorský úřad pro mezinárodní obchodní vztahy bayern-international.de
- Berlin Partner GmbH, berlínská společnost pro hospodářský rozvoj berlin-partner.de
- Brandenburská společnost pro hospodářský rozvoj zab-brandenburg.de
- Zahraniční společnost pro hospodářský rozvoj země Brémy big-bremen.de
- Hamburská společnost pro obchodní rozvoj hamburg-economy.de
- Agentura pro hospodářský rozvoj Hesenska hessen-agentur.de
- Společnost pro hospodářský rozvoj Mecklenburg-Vorpommern gfw-mv.de
- Invest in Niedersachsen nds.de
- Agentura pro investiční projekty v Severním Porýní-Vestfálsku nrwinvest.com
- Investiční a ekonomická struktura banky Rheinland-Pfalz isb.rlp.de
- Sárská společnost na podporu hospodářského rozvoje gwsaar.de
- Saská společnost pro hospodářský rozvoj wfs.sachsen.de
- Asociace pro propagaci hospodářského rozvoje pro zemi Sasko-Anhaltsko img-sachsen-anhalt.de
- Společnost obchodního rozvoje a převodu technologií Schleswig-Holstein wtsh.de
- Státní rozvojová společnost Thüringen leg-thueringen.de

Hospodářské svazy

- Afrika Verein e.V. E-Mail: berlin@afrikaverein.de Internet: afrikaverein.de
- ASA Bundesverband der Hersteller und Importeure von Automobil-Service-Ausrüstungen e. V. E-Mail: asa-geschaeftsstelle@t-online.de Internet: asa-verband.de
- Ausstellungs- und Messe-GmbH des Börsenvereins des Deutschen Buchhandels E-Mail: info@book-fair.com Internet: buchmesse.de
- BIO Deuschland e.V. E-Mail: info@biodeutschland.de Internet: biodeutschland.de
- BITKOM Bundesverband Informationswirtschaft, Telekommunikation und neue Medien e.V. E-Mail: bitkom@bitkom.org Internet: bitkom.org
- Bundesarchitektenkammer e.V. E-Mail: info@bak.de Internet: bak.de
- Bundesindustrieverband Deutschland Haus-, Energie- und Umwelttechnik - BDH E-Mail: info@bdh-koeln.de Internet: bdh-koeln.de
- Bundesverband Berufliche Qualifizierung e.V. E-Mail: qualification@t-online.de
- Bundesverband der Deutschen Luft- und Raumfahrtindustrie e.V. (BDLI) E-Mail: kontaktr@bdli.de Internet: bdli.de
- Bundesverband der Deutschen Musikinstrumenten-Hersteller e.V. (BDMH) E-Mail: info@musikinstrumente.org Internet: musikinstrumente.org
- Bundesverband der Deutschen Sportartikelindustrie e.V. (BSI) E-Mail: sportinfo@bsi-ev.de Internet: bsi-ev.de
- Bundesverband der Edelstein- und Diamanten-Industrie e.V. E-Mail: info@bv-edelsteine-diamanten.de Internet: bv-edelsteine-diamanten.de
- Bundesverband der Schuh- und Lederwarenindustrie e. V E-Mail: hds-schuh@t-online.de Internet: hds.eu
- Bundesverband Rollladen + Sonnenschutz e.V. E-Mail: info@rs-fachverband.de Internet: rs-fachverband.de
- Bundesverband Schmuck und Uhren e.V. E-Mail: info@bv-schmuck-uhren.de Internet: bv-schmuck-uhren.de
- Bundesverband Schwimmbad & Wellness e. V. E-Mail: info@bsw-web.de Internet: bsw-web.de
- Bundesverband WindEnergie e.V. E-Mail: bwe-berlin@wind-energie.de Internet: wind-energie.de
- Deutsche Gesellschaft für grabenloses Bauen und Instandhalten von Leitungen e.V. E-Mail: info@gstt.de Internet: gstt.de
- Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft DLG e.V. E-Mail: info@dlg.org Internet: dlg.org
-

- Deutscher Boots- und Schiffbauer-Verband e. V. (DBSV) E-Mail: info@dbsv.de Internet: www.dbsv.de
- Deutscher Musikverleger-Verband e. V. (DMV) E-Mail: info@dmv-online.com Internet: dmv-online.com
- Deutscher Speditions- und Logistikverband e.V. E-Mail: info@dslv.spediteure.de Internet: dslv.org
- Deutscher Verband für Schweißen und verwandte Verfahren e.V. (DVS) E-Mail: verwaltung@dvs-hg.de Internet: dvs-ev.de
- Didacta Verband e.V. Verband der Bildungswirtschaft E-Mail: info@didacta-verband.de Internet: didacta-verband.de
- DWA Deutsche Vereinigung für Wasserwirtschaft, Abwasser und Abfall e.V. E-Mail: info@dwa.de Internet: dwa.de
- Fachverband Werkzeugindustrie e.V. (FWI) E-Mail: fwf@werkzeug.org Internet: werkzeug.org
- FAMAB - Verband Direkte Wirtschaftskommunikation e.V. E-Mail: info@famab.de Internet: famab.de
- A.M.E. Bundesverband der Computerspielindustrie e. V. E-Mail: roth@game-bundesverband.de Internet: www.game-bundesverband.de
- GATE - German Airport Technology & Equipment e.V. E-Mail: info@gate-alliance.com Internet: gate-alliance.com
- GCB German Convention Bureau e.V. E-Mail: info@gcb.de Internet: gcb.de
- German Healthcare Export Group (GHE) e.V. E-Mail: info@gheg.de Internet: gheg.de
- Gesamtverband der Deutschen Textil- und Modeindustrie e.V. E-Mail: info@textil-mode.de Internet: textil-mode.de
- HDH - Hauptverband der Deutschen Holz und Kunststoffe verarbeitenden Industrie e.V. E-Mail: info@hdh-ev.de Internet: hdh-ev.de
- HKI - Industrieverband Haus-, Heiz- und Küchentechnik e. V. E-Mail: info@hki-online.de Internet: hki-online.de
- Industrieverband Körperpflege- und Waschmittel e. V. (IKW) E-Mail: info@ikw.org Internet: ikw.org
- Initiative Musik gGmbH E-Mail: mail@initiative-musik.de Internet: initiative-musik.de
- IVSH Industrieverband Schneid- und Haushaltswaren e.V. E-Mail: info@ivsh.de Internet: ivsh.de
- NUMOV / Nah- und Mittelost-Verein e.V. E-Mail: numov@numov.de Internet: numov.de
- Ostasiatischer Verein e. V. (OAV) E-Mail: oav@oav.de Internet: oav.de
- SPECTARIS e.V. E-Mail: info@spectaris.de Internet: spectaris.de
- TeleTrust - Bundesverband IT-Sicherheit e.V. E-Mail: info@teletrust.de Internet: teletrust.de
- VDKM Verband der Draht und Kabelmaschinen Hersteller E-Mail: info@vdkm-iwcea.com Internet: vdkm-iwcea.com
- Verband der Automobilindustrie e.V. (VDA) E-Mail: info@vda.de Internet: vda.de
- Verband der Bahnindustrie in Deutschland e.V. (VDB) E-Mail: info@bahnindustrie.info Internet: bahnindustrie.info
- Verband der Chemischen Industrie (VCI) E-Mail: dialog@vci.de Internet: vci.de
- Verband der Deutschen Dental-Industrie e. V. (VDDI) E-Mail: info@vddi.de Internet: vddi.de
- Verband der Deutschen Lederindustrie e.V. (VDL) E-Mail: info@vdl-web.de Internet: vdl-web.de
- Verband Deutscher Maschinen- und Anlagenbau e.V. (VDMA) E-Mail: kommunikation@vdma.org Internet: vdma.org
- Verband Fenster + Fassade (VFF) E-Mail: vff@window.de Internet: window.de
- Verband für Schiffbau und Meerestechnik e. V. (VSM) E-Mail: info@vsm.de Internet: vsm.de
- Verein Deutscher Werkzeugmaschinenfabriken e.V. (VDW) E-Mail: vdw@vdw.de Internet: vdw.de
- Vereinigung zur Förderung des Deutschen Brandschutzes e.V. -vfdb- E-Mail: spohn@vdfb.de Internet: vdfb.de
- WSM Wirtschaftsverband Stahl- und Metallverarbeitung e.V. E-Mail: info@wsm-net.de Internet: wsm-net.de
- Zentralverband des Deutschen Handwerks (ZDH) E-Mail: info@zdh.de Internet: zdh.de
- ZVEI - Zentralverband Elektrotechnik- und Elektronikindustrie e.V. E-Mail: zvei@zvei.org Internet: zvei.org

Hospodářské výzkumné instituty

- Institut für Wirtschaftsforschung München ifo.de
- Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung Berlin diw.de
- Institut für Wirtschaftsforschung Halle iwh.uni-halle.de
- Rheinisch-Westfälisches Institut für Wirtschaftsforschung Essen rwi-essen.de
- Institut für Weltwirtschaft Kiel uni-kiel.de
- Hamburgisches Welt-Wirtschafts-Archiv hwwa.de

Obchodní a insolvenční rejstřík a další zdroje informací o firmách a obchodních zástupcích

- Obchodní rejstřík unternehmensregister.de
- Insolvenční rejstřík insolvenzbekanntmachungen.de
- Spolkový věstník bundesanzeiger.de
- Wer liefert Was wlv.de
- Katalog obchodních zástupců handelsvertreter.de
- Katalog veřejných zakázek evergabe-online.de

Státní orgány a instituce:

- Spolková vláda bundesregierung.de
- Úřad spolkové kancléřky bundeskanzlerin.de nebo www.bundesregierung.de
- Spolkové ministerstvo zahr. věcí auswaertiges-amt.de
- min. pro životní prostředí, ochranu přírody a jadernou bezpečnost www.bmu.de
- min. obrany www.bmvg.de
- min. dopravy, výstavby a rozvoje měst www.bmvbs.de
- min. pro vzdělání a výzkum www.bmbf.de
- Spolkové min. hospodářství a technologie bmwi.de
- min. financí www.bundesfinanzministerium.de
- min. spravedlnosti www.bmj.bund.de
- Spolk. min. vnitra bmi.bund.de
- min. práce a sociálních věcí www.bmas.bund.de
- min. pro výživu, zemědělství a ochranu spotřebitele www.bmelv.de
- min. pro rodinu, seniory, ženy a mládež www.bmfsfj.de
- min. pro hospodářskou spolupráci a rozvoj www.bmz.de
- min. zdravotnictví www.bmg.bund.de
- Spolkový sněm bundestag.de
- frakce ve Spolkovém sněmu www.bundestag.de/bundestag/fraktionen/index.html
- Frakce SPD ve Spolkovém sněmu bundestag.de/bundestag/fraktionen/spd.html
- Frakce CDU/CSU bundestag.de/bundestag/fraktionen/cducsu.html
- Frakce Spojenectví 90/Zelení bundestag.de/bundestag/fraktionen/gruene.html
- Frakce FDP bundestag.de/bundestag/fraktionen/fdp.html
- Frakce Die Linke bundestag.de/bundestag/fraktionen/linke.html
- Stránky poslanců ve Spolk. sněmu bundestag.de/bundestag/abgeordnete17/index.jsp
- Německá spolková banka bundesbank.de
- Spolkový ústavní soud bundesverfassungsgericht.de
- Spolkový statistický úřad statistik-bund.de, www.destatis.de
- Celní informace zoll-d.de, www.zollamt.de

Politické strany:

- SPD spd.de
- CDU cdu.de
- CSU csu.de
- Bündnis 90/Zelení gruene.de
- FDP fdp.de, www.liberales.de
- PDS pds-online.de
- AfD afd.de

Spolkové země:

- Bádensko-Württembersko baden-wuerttemberg.de

- Bavorsko bayern.de
- Berlín berlin.de
- Braniborsko brandenburg.de
- Brémy bremen.de
- Hamburk hamburg.de
- Hesensko hessen.de
- Meklenbursko-Přední Pomořany mecklenburg-vorpommern.de
- Dolní Sasko niedersachsen.de
- Severní Porýní-Vestfálsko nordrhein-westfalen.de
- Porýní-Falc rlp.de
- Sársko saarland.de
- Sasko sachsen.de
- Sasko-Anhaltsko sachsen-anhalt.de
- Šlesvicko-Holštýnsko schleswig-holstein.de
- Duryňsko thuringen.de

Politicky profilované nadace:

- Friedrich-Ebert-Stiftung fes.de
- Konrad-Adenauer-Stiftung kas.de
- Friedrich-Naumann-Stiftung fnst.de
- Heinrich-Böll-Stiftung boell.de
- Hans Seidel-Stiftung hss.de

Tisk a média:

- Politické aktuality newsaktuell.de
- Die Tageszeitung taz.de
- Die Welt welt.de
- Frankfurter Rundschau fr-aktuell.de
- Frankfurter Allgemeine Zeitung faz.de
- Der Tagesspiegel tagesspiegel.de
- Süddeutsche Zeitung sueddeutsche.de
- Die Zeit zeit.de
- Der Spiegel spiegel.de
- Wirtschaftswoche wirtschaftswoche.de
- FOCUS focus.de
- Stern stern.de
- West-Contact www.owc.de (Wirtschaftsmagazin für Ost-West-Kooperation)
- Handelsblatt handelsblatt.de
- Financial Times Deutschland ftd.de
- 2500 německy píšících a 1000 zahraničních novin a časopisů presse.de
- Německé noviny, časopisy, rozhlasové a televizní stanice deutsche-mediathek.de

Televizní stanice:

- ARD ard.de
- ZDF zdf.de
- RTL rtl.de
- n-tv n-tv.de

Ostatní důležité adresy:

-
- Vstupní portál praktických informací a odkazů pro SRN msn.de
 - Plánování cest reiseplanung.de
 - Jízdní řád a informace Deutsche Bahn deutschebahn.de
 - Obce a města SRN kommon.de
 - Plány měst v SRN stadtplandienst.de
 - Telefonní seznam SRN teleauskunft.de
 - Poštovní směrovací čísla plz.postconsult.de